

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn Provincie Drenthe, de lelietelers in de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). Ze hebben als doelstelling geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Dit initiatief is opgezet door alle (de) Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om eind 2027 over het gehele areaal het doel te hebben behaald namelijk dat het gehele areaal lelieteelt een vergelijkbare impact op het milieu en de omgeving hebben als gangbare akkerbouw gewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ Alle (De) lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de doelstelling van het project te behalen
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd voor een breed publiek
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving
- ✓ De teeltstrategie wordt afgestemd op de nabije omgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle (De) lelietelers in Drenthe

Met opmerkingen : Wie zijn de deelnemende lelietelers? 'De/alle lelietelers' is te onbepaald: je moet ze OF allemaal opsommen als deelnemende partij en allemaal laten ondertekenen OF de lelietelers moeten ieder voor zich een machtiging verlenen aan een (van de) andere lelietelers dat diegene bevoegd is namens hem de intentieverklaring te ondertekenen.

Met opmerkingen]: Zie mijn opmerkingen bij de GS nota, is dit dezelfde HLB als destijds in 2022?

Met opmerkingen : Zie hiervoor,

Met opmerkingen : Welk project: voluit noemen: dan is in ieder geval al wat meer duidelijk waartoe de telers zich gaan inzetten

Met opmerkingen Financiering van het project?

Met opmerkingen Ik vind deze wederzijdse afspraken nog erg vaag en ik zou het sws intenties noemen.
-Is er al afstemming tussen de partijen geweest over de tekst?
-Zoals gezegd mis ik de relatie met het Programma Duurzame bollenteelt?
-Is er wel afgestemd met VTH?
-Waar committeren partijen zich nu aan, aan welk project? Bij de GS nota zit alleen een conceptprojectplan (die ik niet heb gezien) Gaan partijen dat plan uitvoeren samen?
"Geen provinciale regels"? Dat kunnen GS sws niet toezeggen namens de provincie, wat als bepaalde regelgeving nu eenmaal gewoon moet? PS hebben wellicht ook regelgevende bevoegdheden hier? Gaan GS dan niet over

Met opmerkingen : Duurt de meerjarige financiering door Drenthe net zo lang??

Met opmerkingen Naa rmjn mening is deze intentieverklaring nog veel te onbepaald. Dit zegt niet veel. Ik zie in de GS nota dat er een project is? Moet de intentie dan niet minimaal zijn dat de deelnemende partijen de intentie hebben het project uit te voeren of zolets?

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: 25-10 Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler [redacted]
Datum: vrijdag 25 oktober 2024 16:16:30
Bijlagen: [25-10 Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler \[redacted\].docx](#)

Hoi [redacted]

In de bijlage het document met enige opmerkingen en aanpassingen. Ik zat een beetje te klooiën met de opmaak, excuus daarvoor.

Een mooi document wat goed weergeeft welke doelgroepen, stakeholders en communicatie er zijn of moeten komen.

Hier kunnen we verder mee.

Goede vakantie, daarna pakken we het weer op!

Groeten [redacted]

Eerste uitwerking communicatie opstartfase initiatief Drentse lelietelers versie 24 oktober 2024

1. Inleiding

Drentse lelietelers hebben het initiatief genomen om te komen met een voorstel voor toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. In dit initiatief beschrijven zij hoe zij er naartoe werken om in 2028 het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt qua milieubelasting op gelijk niveau te brengen met voedingsteelten. Hiervoor wordt een proces uitgewerkt dat bestaat uit drie fases: opstart, uitvoering en resultaten/evaluatie.

In de opstartfase wordt eerst een initiatiefvoorstel aangeboden aan stakeholders en vervolgens samen met stakeholders een projectplan uitgewerkt. In dit document wordt kort en praktisch een voorstel voor communicatie in deze fase beschreven.

Deze fase loopt tot en met begin 2025

2. Doel opstartfase

- Maatschappelijke partners informeren over dit initiatief en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan een adviesorgaan
- Bestuurders/ gemeenten informeren en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan adviesorgaan
- Initiatief presenteren aan media en inwoners Drenthe

Het gaat in deze fase vooral om procescommunicatie: wat is initiatief en hoe gaan we de dit uitwerken. Daarna zal meer echt projectcommunicatie plaatsvinden en gaat het meer over de inhoudelijke uitwerking.

3. Kernboodschap

Alle Drentse lelietelers willen stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Hun doel is [om in 2028 in milieubelasting gelijk te zijn aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen van 2025 tot 2026 naar hetzelfde niveau te brengen als in de voedingsteelten. Er gaan geen extra beperkingen worden gesteld vanuit de provincie \(en betrokken gemeenten\) specifiek voor lelieteelt.](#)

Met opmerkingen | Algemene vraag. Wordt er in het plan ook opgenomen dat lelieteelt niet meer plaatsvindt vlakbij scholen/ sportgebouwen etc. In hoeverre is dat haalbaar? Ik verwacht hier gezien wat er afgelopen zomer speelde in Wveld wel direct vragen over.

Met opmerkingen | Dat is juist wat wordt geprobeerd om te voorkomen met dit plan. De lelieteelt is zo schoon dat dit niet opgenomen hoeft te worden. Er is geen technisch geen onderscheid meer tussen lelieteelt en andere gewassen. I.d. met de begrippen zonerings en bufferstroken, deze begrippen worden niet genoemd en zijn geen onderdeel van dit plan. Ze worden juist vermeden om uit die discussie te blijven. (zie kernboodschap)

Met opmerkingen | Ik mis hierin echt de wens vanuit de provincie (JO). Die wil graag een toekomstplan vanuit de sector met als antwoord dit initiatief vanuit alle lelietelers in Drenthe, samen met de provincie!

Met opmerkingen | Kunnen we hier een concrete periode aan hangen?

Met opmerkingen | Mei / juni (inclusief akkoord en begrotingen alle stakeholders)

Om dit te bereiken en ondertussen ook te kunnen monitoren of [zij de telers](#) op de goede weg zijn, maken de lelietelers gebruik van de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. Binnen deze monitor gaan zij werken met 8 doelen (Kritische Prestatie Indicatoren) | Dat betekent dat resultaten worden bijgehouden en dat deelnemende telers zich verplichten tot een goede registratie. Hiervoor wordt maatwerk toegepast per bedrijf, maar de teler staat zelf aan het roer om te sturen op de 8 doelen.

Deelnemende telers [en de provincie](#) ondertekenen een overeenkomst waarmee zij zich aan het initiatief en de doelen verbinden. Hiermee zetten de [ze telers- betrokken partijen](#) belangrijke stappen en loopt Drenthe voor op de landelijke afspraken die gaan voor verduurzaming en verlaging van [gewasbeschermingsmiddelen- milieubelasting](#) in 2030.

De inzet op de 8 doelen betekent dat telers

- Minder gewasbeschermingsmiddelen toe gaan [passen](#) [Werken met gewasbeschermingsmiddelen met een lage milieu impact.](#)
- [Meer Bewust](#) rustgewassen toepassen in hun bouwplan ([gewasrotatie](#))
- [Meer Zoveel mogelijk](#) bodembedekking [in en na de teelt](#) toepassen
- [Meer doen- Actief bijdragen](#) aan natuur- en [landschapsbeheer](#) ([elementen](#))
- Inzetten op [een positieve](#) organische stofbalans
- Verschillende gewassen [verbouwen](#)
- Stikstof [overschot voorkomen](#)
- [Een positieve \(of minimale?\) Carbon](#) footprint [hebben](#)

4. Stakeholders (belanghebbenden)

Onderstaande stakeholders worden betrokken bij het initiatiefvoorstel en de uitwerking van het projectplan. We maken hierbij onderscheid in 4 hoofdgroepen:

1. Sector

- direct betrokken stakeholders (-meedenken/-praten en beslissen)

Met opmerkingen | Kunnen we dit zo zeggen? En wat is dan minder? Minder van het middel of minder vaak spuiten. Het is vooral voor de beeldvorming/ verwachting belangrijk dat we dit goed uitleggen. Minder zal bij inwoners denk ik de verwachting wekken dat er minder vaak wordt gespoten. Is dat zo?

Met opmerkingen | Misschien is het goed om nog even na te denken met elkaar over het begrip 'milieubelasting'. Het woord belasting is hierin een negatief begrip, ik zou het graag een positieve draai willen geven.

Met opmerkingen | Het gaat dus niet om middelen of hoeveelheden daarvan maar om reductie van milieubelasting.

Met opmerkingen | Betekent dit minder vaak lelies op eenzelfde perceel? Wat is het verschil met de huidige rotatie? Nu worden ook niet elk jaar op het zelfde perceel lelies verbouwd.

Met opmerkingen | Er zal geen verschil zijn in de frequentie van lelies telen op een bepaald perceel. Het gaat erom dat telers percelen in beeld krijgen waar lelies komen te staan en welke voorgeschiedenis dit perceel heeft. Dat kunnen bv. percelen zijn waar in de jaren ervoor alleen maar intensieve teelten hebben plaats gevonden en dan is het goed om daar een rustgewas te verbouwen i.p.v. lelies. Ook na de lelieteelt kunnen deze bewuste ...

Met opmerkingen | Wat concreet?

Met opmerkingen | Bewuste keuzes maken over indeling landschap en percelen. Dit kan door bv. Vogelakker of kruidenrijke akkers te creëren, landschapselementen toe te voegen (singels, bomenrijke ...)

Met opmerkingen | Het woord 'meer' zou ik er uithalen. Dat geldt namelijk voor het ene bedrijf sterker dan het andere bedrijf. Het gaat om valideren en waar nodig verbeteren op dat punt.

2. Maatschappelijke partners

- stakeholders met een adviserende rol (meedenken/ adviseren/klankbord)

3. Omgeving

- stakeholders die geïnformeerd worden

4. Bestuurders

—stakeholders die meedenken/-praten, beslissen? en die geïnformeerd worden

Deze 4 hoofdgroepen worden hieronder verder uitgewerkt

1. Sector

Primair (meedenken/meebeslissen)

- 19 Drentse lelietelers
- HLB (projectmanagement)

Secundair (informereren)

- Contracttelers/ contractgevers
- Erfbetreders
- KAVB

2. Maatschappelijke partners (adviseren/klankbord)

Primair (meedenken/meebeslissen)

- Provincie Drenthe (bestuurlijk/ ambtelijk)

Secundair (adviseren/klankbord)

- Gemeenten (bestuurlijk/ambtelijk/) (Westerveld, Midden-Drenthe en Borger-Odoorn)
- Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMFD)
- Agrarisch Natuurbeheer Drenthe (AND)
- Land en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO)

Met opmerkingen | Rol bewonersgroepen
wellicht anders

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstaline, Genummerd + Niveau: 1 +
Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning:
Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstaline

- Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK)
- KAVB
- Waterschappen (Hunze en Aa's en WDOD)
- Waterleiding Maatschappij Drenthe
- ~~Terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, SBB, HDL, Landschapsbeheer Drenthe)~~

Het is de bedoeling om deze adviseerende stakeholders plaats te laten nemen in een adviesorgaan dat de projectorganisatie voorziet van advies en fungeert als een klankbord. Dit adviesorgaan zal in ieder geval twee keer per jaar bij elkaar komen. Dit is een orgaan op ambtelijk niveau. Daarnaast wordt minimaal een keer per jaar op bestuurlijk niveau overlegd met het adviesorgaan.

3. Omgeving (informer)

- Eigenaren/Verpachters van grond
- ~~Meten= weten~~
- Bewonersgroepen
 - * ~~Meten= weten~~, Noordlheederes, Boterveen (Wveld)
 - * bewonersgroep Midden Drenthe
 - * Eesergroen (Borger Odoorn)
 - * bewonersgroep Coevorden
- Dorpsbelangen/plaatselijke belangen
- Inwoners Drenthe

Daarnaast dienen we rekening te houden met stakeholders zoals Extinction Rebellion, Natuurbeschermingswacht, Mobilisation of the Environment (MOB) die dit initiatief ook kunnen aangrijpen om acties te voeren of handhavingsverzoeken etc in te dienen.

4. Bestuurders (informer)

Primair

- wethouders

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstlinea, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning: Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

Met opmerkingen | Misschien hoort M=W in dit rijtje thuis?

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstlinea, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning: Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

- Besturen maatschappelijke partners

Vorstel is om bestuurders (wethouders) van gemeenten vooraf te informeren via een VDG vergadering. Voor de overige stakeholders in deze groep geldt dat zij in deze fase geïnformeerd worden via reguliere overleggen en via een op een overleggen.

Secundair

- Gemeenteraadsleden
- Provinciale statenleden

Gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten worden in deze fase geïnformeerd op het moment dat het initiatief wordt gepresenteerd.

Media (informeren)

Het is van belang om media (vooral regulier) goed te informeren over het initiatief in begrijpelijke taal, zodat zij het de lezer (inwoner) ook goed uit kunnen leggen. Het helpt ook om te werken met beeldmateriaal.

- Greenity
- Agrio (Akkerwijzer, Vee en gewas, Veldpost etc)
- Nieuwe Oogst
- RTV Drenthe
- Dvhn
- Meppeler Courant
- Krant van Midden Drenthe
- Westervelder/Wolder Courant
- ANP
- Noordelijke correspondenten Volkskrant

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

5. Communicatiemiddelen opstartfase

Om de kernboodschap op een goede manier te vertellen naar de omgeving en andere betrokken stakeholders kunnen in de opstartfase onderstaande communicatiemiddelen worden ingezet.

5.1 Infographic

In een A4 uitgelegd met plaatjes/beeld wat het initiatief is/ inhoud. De 8 doelen kunnen hier in verbeeld worden. Dit is een handig middel voor de media, statenleden en raadsleden en inwoners. De infographic kan online gebruikt worden maar ook in print. En deze kan ook benut worden voor bijvoorbeeld het persmoment en de hah kranten.

5.2 Filmpje

Voorstel is om een filmpje op te nemen bij een teler die gaat deelnemen en die **uitlegt**:

- waarom dit initiatief belangrijk is voor de sector en de omgeving
- wat dit initiatief betekent voor zijn bedrijf en de omgeving (waarom doe je mee)
- wat de omgeving gaat zien van deze **stappen**

Het is het mooiste als we deze teler kunnen volgen en later in het project nog een keer aan het woord kunnen later over de ervaringen. In plaats van een teler zou ook HLB dit verhaal kunnen doen of samen met een teler. Daarnaast zouden we ook de reactie kunnen vragen van 1 van de maatschappelijke partners.

Het idee is om dit filmpje dan eerder op te nemen en te verspreiden op het moment dat het initiatief is gelanceerd.

5.3 Persmoment/ presentatie

Tijdens een door HLB georganiseerd persmoment bij een van de deelnemende telers wordt het initiatief overhandigd aan de gedeputeerde en gepresenteerd aan de **media**.

Met opmerkingen | **[]** Het is ook een optie om dit filmpje op te nemen met een verhaal vanuit HLB. Een filmpje is geen must, maar het kan helpen om het verhaal te vertellen.

Met opmerkingen | **[]** Hiermee kan echt een goede start gemaakt worden.

Met opmerkingen | **[]** Ik heb dit opgenomen, omdat het ook heel veel gaat over beeldvorming. En ook nog veel mensen die niet weten hoe het werkt. Volgens mij gaat het deels ook over onbekend maakt onbemind.

Met opmerkingen | **[]** Wie willen we verder uitnodigen voor het persmoment naast HLB, telers, provincie. We hebben het gehad over een aantal gemeenten, maar wellicht zijn er ook wel maatschappelijke partners die er bij willen zijn

Het idee is om voor dit persmoment de infographic (zie 5.1) af te drukken op een groot foambord en deze voor het beeld te laten ondertekenen door alle betrokken telers. Dit bord kan overhandigd worden aan de **gedeputeerde**.

Met opmerkingen | Andere ideeën zijn welkom!

5.4 Persbericht

Het persmoment wordt ondersteund met het uitbrengen van een persbericht door HLB dat breed wordt verspreid naar zowel regionale als landelijke media en vakpers.

5.5 Website

Het persbericht wordt geplaatst op de site van HLB als nieuwsbericht met een link naar een pagina over het initiatief. Dat zou onder Thema's en projecten een eigen pagina kunnen krijgen. Het mooiste is als de pagina een eigen directe url krijgt die te gebruiken is in alle communicatie-uitingen, zodat alle belangstellenden snel deze informatie kunnen vinden. Provincie kan op haar eigen site een bericht plaatsen op basis van het persbericht van HLB met een reactie van de gedeputeerde **erbij**.

Met opmerkingen | Drentselelenteelt.nl 😊

5.6 Socials

Op socials kan een kort bericht worden geplaatst over de lancering van het initiatief met een foto **erbij**. Hiervoor kan eventueel ook het filmpje worden benut. Provincie en andere betrokken partijen kunnen berichtgeving delen met een eigen boodschap **erbij**.

5.7 Nieuwsbrief/ mailing

Direct betrokkenen bij het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waaronder diverse bewonersgroepen, kunnen geïnformeerd worden over het initiatief via de mailing van DBD.

Vorstel persmoment

Uur/ anderhalf uur max.

- Bij een teler om ook iets te kunnen laten zien van bedrijfsvoering
- Presentatie door Janny Peltjes of
- HLB/ teler geeft uitleg over totstandkoming initiatief en proces

- Telers ondertekenen bord
- Teler overhandigt bord aan gedeputeerde en gedeputeerde geeft reactie namens provincie
- Fotomoment van telers met bord en gedeputeerde
- Ruimte voor media om vragen te stellen

Wellicht nog ruimte inplannen voor rondleiding bedrijf of om iets te laten zien? Mocht het niet de voorkeur hebben om het bij een teler te doen, dan zou het ook bij HLB kunnen.

6. Planning opstartfase

Concept Planning richting permoment (terug gerekend vanaf 4 december: bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe)

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
6 november	Overleg met gedeputeerde over initiatief telers	Janny, [redacted] gedeputeerde Otter, [redacted]	
Oktober/november	Gesprekken met maatschappelijke partners over interesse voor deelname aan adviesorgaan	HLB + provincie	
Eerste week november	Input aanleveren voor infographic	HLB/ [redacted]	
week van 11 november	Vormgeving infographic opstarten	Provincie/ [redacted]	
november	Informeren gemeenten	Ambtelijk/ Gedeputeerde Otter	Check wanneer VDG overleg is wanneer dit meegenomen kan worden
week van 18 november	Persuitnodiging en persbericht opstellen en	HLB ([redacted] communicatieadviseur)	

Met opmerkingen | [redacted] Als we een infographic willen maken dan moeten we rekening houden met doorlooptijd voor opmaak en drukken etc. dat zou dan betekenen dat we hier wel begin november mee moeten starten.

	afstemmen met telers en provincie		
25 november	Persuitnodiging voor persmoment	HLB	
28/29 november	Persmoment initiatief Drentse lelietelers	HLB + betrokken telers	Telers overhandigen voorstel voor versnelling verduurzaming lelieteelt Drenthe aan gedeputeerde Otter + overige maatschappelijke partners die meedoen Gedeputeerde geeft reactie namens provincie die voorstel ondersteunt en project mede wil financieren
28/29 november	Informereren betrokkenen bij DBD met korte mailing + maatschappelijke partners	Vanuit provincie	
28/29 november	Persbericht versturen met foto/filmpje Berichtgeving op website Berichtgeving op socials met link naar website	HLB	Persbericht kunnen we doorzetten naar statenleden Provincie deelt berichtgeving met eigen boodschap en reactie gedeputeerde
4 december	Bijeenkomst duurzame bollenteelt drenthe		Biedt mogelijkheid om het initiatief verder toe te lichten en ook aan te geven dat dit een initiatief is naast DBD.

Met opmerkingen | Deze datum heb ik nu even gekozen, omdat het kort voor 4/12 is en omdat een vrijdag vaak een goede dag is voor een dergelijk moment (er is nog niks vastgelegd in de agenda van de gedeputeerde. Ik heb gevraagd om voor 28/11 en 29/11 eea te blokken.).

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#)
Onderwerp: A4-tje Drentse lelieteelt 0.0
Datum: woensdag 23 oktober 2024 14:44:28
Bijlagen: [image001.png](#)
[23-10 A4-tje Drentse lelieteelt 0.0.docx](#)

Hallo allen,

In de bijlage een update van het oorspronkelijke A4-tje voor JO. Dit document dient om mee te nemen naar het overleg met JO en misschien ook wel naar NMFD. De grove lijnen met een iets bredere uitwerking als de eerste versie staan erin.

Schiet er alsjeblieft even op deze of volgende week, dan kan het nog aangepast worden en meegenomen worden. Bedankt.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[\[redacted\]@niddv.nl](mailto:[redacted]@niddv.nl)
www.niddv.nl

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

In dit document wordt beschreven hoe de aanpak gaat zijn naar een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat is een **unicum**. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden. Hierbij komt dat het momentum wordt gevoeld dat de urgentie er is. Dit wordt versterkt door het feit dat de provincie Drenthe actief werkt aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop op als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedinggewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, voorop lopen in de verduurzaming van de teelt.

Uitwerking

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Deze zal dan ook leidend zijn in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Daarnaast is HLB een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten. Opgedane kennis uit, bijvoorbeeld, het project Duurzame Bollenteelt Drenthe wordt ingezet om deze stappen te kunnen gaan maken.

De bedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig zijn om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases moeten telers aangehaakt blijven en zich ondersteund te blijven voelen. De doelstellingen moeten worden behaald en behouden.

De deelnemende bedrijven zullen gegevens beschikbaar moeten stellen om deel te kunnen nemen. HLB zal deze gegevens verzamelen. Dit gaat bijvoorbeeld om de teeltgegevens van percelen die onderdeel zijn van de nieuwe gangbare lelieteelt. Met de verzameling van gegevens worden de resultaten gecommuniceerd met provincie en andere belangstellenden. HLB is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en het borgen van de veiligheid van deze gegevens.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn. Onderling wordt kennis en ervaring uitgewisseld. De omgeving wordt geïnformeerd over het project. Betrokken partijen dragen actief naar buiten dat de liliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Bestuurders worden op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties over dit project.

De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#); [redacted] [redacted] [redacted]
Onderwerp: aantekeningen overleg 16-10-2024 opstart Drentse lelieteelt 0.0
Datum: woensdag 16 oktober 2024 18:24:09
Bijlagen: [image001.png](#)
[16-10-2024 overleg opstartfase Drentse lelieteelt 0.0.docx](#)

Hallo,

In de bijlage aantekeningen met actiepunten van vanochtend. Mochten er opmerkingen of aanvullingen zijn dan hoor ik het graag.

Bedankt.

Vr gr,

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[\[redacted\]@niddv.nl](mailto:[redacted]@niddv.nl)
www.niddv.nl

Het thema water wordt aangehaald als bespreekpunt. Deze komt namelijk niet specifiek terug in de BMA. Besloten wordt om binnen dit project niet extra op dit thema in te gaan bovenop de werkwijze van de BMA. Daardoor wordt het te complex.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: adressen pers
Datum: dinsdag 26 november 2024 13:48:48
Bijlagen: [image001.png](#)

Hoi [redacted]

Wil je mij nog een lijstje doen met contacten voor de pers voor nu en voor vrijdag?

Ik begreep dat het er doorheen is. Mooi nieuws opzich!

Dan kan ik nu de uitnodiging de deur uit doen.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[\[redacted\]@niddv.nl](mailto:[redacted]@niddv.nl)
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: communicatie drentse lelieteelt
Datum: dinsdag 5 november 2024 08:55:42
Bijlagen: [image001.png](#)

Goedemorgen [redacted]

Graag zou ik het eerste document over de communicatie bespreken vanmiddag. Heb je al tijd gevonden om wat te doen met mijn opmerkingen of zal ik het document met de opmerkingen gewoon even rondsturen naar de aanwezigen bij de vergadering zo meteen zodat we dit gezamenlijk door kunnen nemen straks?

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[\[redacted\]@niddv.nl](mailto:[redacted]@niddv.nl)
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Communicatie plan Drentse lelieteelt
Datum: woensdag 23 oktober 2024 13:52:01
Bijlagen: [image001.png](#)

Hallo [redacted]

Is het een goed idee om binnenkort even bij elkaar te komen om een begin te maken aan een communicatieplan voor de nieuwe Drentse lelieteelt? Misschien kan [redacted] daar ook bij zijn? Of wil je kijken of je eerst zelf iets op kan zetten om dat vervolgens met mij door te nemen?

Het woord communicatieplan klinkt natuurlijk als een zeer uitgebreid document, maar de bedoeling is dat er op papier komt wat er wanneer gebeurt en naar welke doelgroep. Vooral in deze fase van het traject is het goed om dat uitgewerkt te hebben.

Ik hoor het wel. Bedankt.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]

niddv.nl

www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#); [redacted]
Onderwerp: concept persuitnodiging persmoment 29/11
Datum: maandag 25 november 2024 14:53:00
Bijlagen: [concept persuitnodiging versie 25 november 2024.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Prioriteit: Hoog

Dag allen,

Zie in de bijlage een conceptversie van de persuitnodiging. Graag jullie opmerkingen hierop. Deze uitnodiging wil ik graag morgenmiddag versturen na besluitvorming door Gedeputeerde Staten.

De intentieverklaring zijn we mee bezig qua opmaak.

In de andere bijlage het draaiboek voor het persmoment. Ik hoor graag zsm de locatie van het persmoment! Dat dient uiteraard morgen opgenomen te worden in de persuitnodiging

Groet

[redacted]

NB: [redacted] is tijdelijk de [redacted] en neem ik daarom mee in deze mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Concept persuitnodiging 'De Drentse lelie'
Versie maandag 25 november 2024

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'De Drentse lelie'

Op vrijdag 29 november lanceren Drentse lelietelers het initiatief/project 'De Drentse lelie'. Een initiatief dat de telers opstarten om nog meer stappen te maken in de verduurzaming van de lelieteelt in Drenthe. De afgelopen jaren heeft de sector als stappen gezet, maar telers zijn zich bewust van het feit dat hun bestaansrecht alleen gegarandeerd is, wanneer zij nog meer stappen gaan nemen.

Met dit initiatief voor verduurzaming gaan de Drentse lelietelers voorop lopen in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. Het doel is dat eind 2027 het hele areaal lelieteelt een vergelijkbare impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

De telers krijgen bij de uitwerking van het initiatief ondersteuning van Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster voor de uitvoering en de monitoring. De provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en is voornemens hiervoor een financiële bijdrage beschikbaar te stellen. Om dit te bekrachtigen, ondertekenen de lelietelers, Hilbrands Laboratorium en provincie Drenthe een intentieverklaring.

U bent van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Datum: vrijdag 29 november 2024

Locatie: ?

Tijd: 14.00 uur – 15.00 uur

Tijdens de lancering geven de telers en de CEO van HLB, mevrouw Janny Peltjes een toelichting op de uitwerking van het initiatief en welke stappen zij gaan ondernemen.

Aanmelden

Wij horen graag of u hierbij aanwezig bent. U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar mevrouw [redacted] via [redacted] [drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl).

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: concept verklaring [redacted]
Datum: woensdag 13 november 2024 09:14:34
Bijlagen: [image001.png](#)
[Intentieverklaring \[redacted\].docx](#)

Hoi allen,

In de bijlage 'mijn' versie. Het is een redelijk ander document dan dat is opgesteld vanuit Provincie. Bewust. Ik probeer het uit te leggen.

Er stond in de versie van provincie redelijk concreet beschreven wat de aanpak voor de telers moet zijn, zonder dat er zulke concrete invulling vanuit de provincie in stonden. Met dat document zouden we de handen niet op elkaar hebben gekregen bij alle lelietelers. Daarbij was het document, zoals ik begrepen heb, niet het verzoek van JO.

Ik heb geprobeerd het wat minder ingevuld te maken. Het blijft een intentieverklaring en niet een projectplan.

Daarom stel ik voor dat er nu door jullie gekeken wordt naar deze versie. We moeten hier vanochtend een klap op kunnen geven want ik moet het bij telers langsbrengen vanmiddag ter voorbereiding op vrijdag. Dus het zou mooi zijn wanneer jullie even met elkaar dit door kunnen nemen, desnoods wil ik ook wel even aanhaken (online) om snel te kunnen schakelen. Laat me maar weten wat het proces gaat worden vandaag.

Houdt a.u.b. in gedachten dat iedereen zich in dit document moeten kunnen vinden, de invulling met KPi's, BMA, ect is invulling en daar komen we, samen met de telers, uit.

Vandaag ben ik beschikbaar. Bedankt.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[\[redacted\]@niddv.nl](mailto:[redacted]@niddv.nl)
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [Janny Peltjes](#); [redacted] [hlbbv.nl](#); [redacted]
Onderwerp: data voor vervolgoverleg met gedeputeerde Otter
Datum: donderdag 10 oktober 2024 15:52:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag allen,

Ik heb bij de secretaresse van gedeputeerde Otter data opgevraagd voor een vervolgoverleg over het initiatief van de Ielietelers. De volgende data en tijden zijn begin november beschikbaar in de agenda.

Zouden jullie kunnen laten weten wat jullie voorkeur heeft, zodat ik het definitief kan laten vastleggen? De afspraak vindt plaats in het provinciehuis.

- woensdag 6 november van 10.45 tot 11.45 uur.
- donderdag 14 november van 10.30 tot 11.30 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#)
Onderwerp: draaiboek persmoment 29 november
Datum: woensdag 27 november 2024 20:16:00
Bijlagen: [draaiboek persmoment Drentse Lelie 29 november 2024.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Prioriteit: Hoog

Hoi [redacted] en Janny,

In de bijlage het draaiboek voor vrijdag.

@ [redacted] dit bestand kun je delen met [redacted] [redacted]

@ Janny, graag neem ik dit nog kort met jou door. Kunnen wij morgen bellen?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#); [redacted]
Onderwerp: draaiboek persmoment 29/11
Datum: dinsdag 26 november 2024 09:03:00
Bijlagen: [draaiboek voor persmoment.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag allen

In de bijlage het draaiboek voor het persmoment. Deze had ik gisteren mee willen sturen, maar was ik vergeten.

Graag jullie reactie.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 25 november 2024 14:53
Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>; Janny Peltjes <[redacted]@hbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: concept persuitnodiging persmoment 29/11
Urgentie: Hoog

Dag allen,

Zie in de bijlage een conceptversie van de persuitnodiging. Graag jullie opmerkingen hierop. Deze uitnodiging wil ik graag morgenmiddag versturen na besluitvorming door Gedeputeerde Staten. De intentieverklaring zijn we mee bezig qua opmaak.

In de andere bijlage het draaiboek voor het persmoment. Ik hoor graag zsm de locatie van het persmoment! Dat dient uiteraard morgen opgenomen te worden in de persuitnodiging

Groet

[redacted]

NB: [redacted] is tijdelijk de [redacted] en neem ik daarom mee in deze mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

[+31 592 \[redacted\]](tel:+31592[redacted])
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Draaiboek persmoment 'Drentse Lelie'

Locatie: Duikersloot 2 Bovensmilde

Tijd: 14.00 uur – 15.00 uur

Tijd	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
13.00 uur	Alles klaar zetten Statafels Geluid (testen geluid) Bord verklaring Officiële verklaring Koffie/thee etc Laatste zaken doorspreken	█ Janny, teler(s), █ █ █	
13.45 uur	Gedeputeerde Otter + alle telers aanwezig	Gedeputeerde	
14.00 uur	Ontvangst media	Janny, █	Er zullen al eerder media zijn dan 14.00 uur Media krijgen persbericht + intentieverklaring (dit is openbaar)
14.05 uur	Welkom + kort uitleg programma en introductie op het initiatief	Janny Peltjes	<ul style="list-style-type: none"> - Kort aangeven wie je bent - Waarom dit initiatief + rol HLB - Wat houdt het initiatief in (op hoofdpijnen) - Vanwaar deze ambitie
14.15 uur	Janny geeft het woord aan teler voor uitleg wat het betekent in de praktijk	Janny Peltjes	
14.15 uur	Uitleg over het initiatief:	█ █	Het is het mooiste als een teler dit kan toelichten Hierin meenemen <ul style="list-style-type: none"> - wat zijn de eerste stappen/ wat gaan de telers doen - wat betekent dit voor de telers en hun bedrijfsvoering - wat verandert er ten opzichte van hoe het nu gaat - wat gaat de omgeving hier van zien/ merken
14.25 uur	Janny bedankt █ voor de uitleg en vraagt gedeputeerde naar voren om aan te geven wat zij van dit initiatief vinden	Janny Peltjes	Dit kan in de vorm van een kort vraaggesprekje tussen Janny en gedeputeerde

14.25 uur	Vraaggesprekje tussen Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	Janny stelt gedeputeerde twee vragen 1. Wat vindt u van dit initiatief van de telers? 2. Waarom is dit initiatief een belangrijke stap in Drenthe?
14.35 uur	Janny rond vraaggesprek met gedeputeerde af en stelt voor om over te gaan tot de ondertekening van de intentieverklaring	Janny Peltjes	
14.35 uur	Gedeputeerde Otter, Janny Peltjes (HLB) en teler lopen naar het bord en zetten hun handtekening	Gedeputeerde Otter Janny Peltjes Teler	We zullen even moeten kijken of alle telers kunnen tekenen of 1 teler namens alle telers het bord
14.40 uur	Fotomoment met alle aanwezige telers, gedeputeerde Otter en Janny Peltjes		
14.45 uur	Janny rond het formele deel af en geeft aan dat er voor media gelegenheid is om vragen te stellen	Janny Peltjes	
14.45 uur	Media kunnen vragen stellen en opnames maken		
15.00 uur/ 15.15 uur	Einde bijeenkomst		

Praktische zaken

- Regelen statafels + rokken
- Regelen geluidsbox met microfoon
- Schildersezel voor bord
- Stiften
- Foambord voor ondertekening fotomoment
- Inentieverklaring opgemaakt en uitgeprint
- Evt fotograaf vanuit provincie (afhankelijk van waar het plaatsvindt)
- Koffie/thee + plakje koek

Media die worden uitgenodigd

- RTV Drenthe ()

- DVHN
- Nieuwe Oogst ([redacted])
- Akkerwijzer/Veldpost (Agrio) [redacted]
- Boerderij ([redacted])
- Greenity ([redacted])

Draiboek persmoment 'De Drentse lelie' 29 november

Versie 19 november 2024

Vorbereiding

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen
Uiterlijk 22/11	Juiste versie intentieverklaring in opgemaakt vorm Gaat vooral ook om handtekeningenblad		
22/11	Informeren telers over intentieverklaring/ handtekeningen ophalen	HLB	Dit is afhankelijk van hoe het intern binnen het PH loopt. Er bestaat een mogelijkheid dat dit pas kan op 27/11!!
26/11	Besluitvorming in GS	GS	
26/11	Persuitnodiging versturen		Zie bijlage voor voorstel In de uitnodiging wordt media gevraagd om zich aan te melden
26/11	Informeren betrokken partijen over persmoment	en	Telefonisch
27/11 of 28/11	Laatste voorbereidingen HLB/ provincie	HLB/ provincie	
29/11	Persmoment	Gedeputeerde Otter, Janny Peltjes, Teler namens alle telers Alle telers Media (zie lijst)	
29/11	na persmoment versturen persbericht met foto +		Persbericht gaat naar de brede perslijst, dus ook naar landelijke media

Met opmerkingen [redacted], kun je een lijst aanleveren met de namen van alle telers en waar ze hun bedrijf hebben in Drenthe? Dit is voor ons handig om te weten en gebruiken we verder niet/ verstrekken we niet aan derden (dat doen we nooit als het gaat om namen etc, tenzij het is afgesproken/goedgekeurd), . Geef ook een beeld voor de gedeputeerde

	berichtgeving op socials		

Persmoment zelf

Locatie nmb

Tijd	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
13.00 uur	Alles klaar zetten Statafels Geluid (testen geluid) Bord verklaring Officiële verklaring Koffie/thee etc Laatste zaken doorspreken	Janny, teler(s), [redacted]	
13.45 uur	Gedeputeerde Otter + alle telers aanwezig	Gedeputeerde	
14.00 uur	Ontvangst media	Janny, [redacted]	Er zullen al eerder media zijn dan 14.00 uur Media krijgen persbericht + intentieverklaring (dit is openbaar)
14.05 uur	Welkom + kort uitleg programma en introduceie op het initiatief	Janny Peltjes	<ul style="list-style-type: none"> - Kort aangeven wie je bent - Waarom dit initiatief + rol HLB - Wat houdt het initiatief in (op hoofdlijnen) - Vanwaar deze ambitie
14.15 uur	Janny geeft het woord aan teler voor uitleg wat het betekent in de praktijk	Janny Peltjes	
14.15 uur	Uitleg over het initiatief.	Teler? / HLB?	Het is het mooiste als een teler dit kan toelichten Hierin meenemen

Met opmerkingen [redacted] Ik ontvang graag de naam van de teler die dit gaat vertellen. Dit zou ook in een vraaggesprek kunnen!

			<ul style="list-style-type: none"> - wat zijn de eerste stappen/ wat gaan de telers doen - wat betekent dit voor de telers en hun bedrijfsvoering - wat verandert er ten opzichte van hoe het nu gaat - wat gaat de omgeving hier van zien/ merken
14.25 uur	Janny bedankt teler voor de uitleg en vraagt gedeputeerde naar voren om aan te geven wat zij van dit initiatief vinden	Janny Peltjes	Dit kan in de vorm van een kort vraaggesprekje tussen Janny en gedeputeerde
14.25 uur	Vraaggesprekje tussen Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	<p>Janny stelt gedeputeerde twee vragen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat vindt u van dit initiatief van de telers? 2. Waarom is dit initiatief een belangrijke stap in Drenthe?
14.35 uur	Janny rond vraaggesprek met gedeputeerde af en stelt voor om over te gaan tot de ondertekening van de intentieverklaring	Janny Peltjes	
14.35 uur	Gedeputeerde Otter, Janny Peltjes (HLB) en teler lopen naar het bord en zetten hun handtekening	Gedeputeerde Otter Janny Peltjes Teler	We zullen even moeten kijken of alle telers kunnen tekenen of 1 teler namens alle telers het bord
14.40 uur	Fotomoment met alle aanwezige telers, gedeputeerde Otter en Janny Peltjes		
14.45 uur	Janny rond het formele deel af en geeft aan	Janny Peltjes	

	dat er voor media gelegenheid is om vragen te stellen		
14.45 uur	Media kunnen vragen stellen en opnames maken		
15.00 uur/ 15.15 uur	Einde bijeenkomst		

Praktische zaken

- Regelen statafels + rokken
- Regelen geluidsbox met microfoon
- Schildersezel voor bord
- Evt fotograaf vanuit provincie (afhankelijk van waar het plaatsvindt)

Bovenstaande is al uitgezet bij collega's van Communicatie

Media die worden uitgenodigd

- RTV Drenthe ([redacted])
- DVHN
- Nieuwe Oogst ([redacted])
- Akkerwijzer/Veldpost (Agrio) [redacted]
- Boerderij ([redacted])
- Greenity ([redacted])

Met opmerkingen [redacted] Is er ook nog een scherm/ beamer nodig om plaatjes te kunnen laten zien?/ willen we dat?

Van: [REDACTED]
Onderwerp: Drentse lelieteelt
Datum: dinsdag 19 november 2024 12:17:44
Bijlagen: [image001.png](#)
Prioriteit: Hoog

Hallo,

Hierbij een bericht over de stand van zaken rondom het initiatief Drentse lelieteelt.

Eind september heeft een bijeenkomst plaatsgevonden bij HLB in Wijster met alle Drentse lelietelers. Hierbij is de intentie uitgesproken om samen inzet te tonen voor het voortbestaan van de lelieteelt in Drenthe. Een toekomstbestendige lelieteelt. Tijdens die bijeenkomst is afgesproken dat een aantal telers voor verdere uitwerking zou gaan zorgen. Deze uitwerking heeft geleid tot een intentieverklaring dat is opgesteld door die groep telers, de provincie Drenthe en het HLB.

Wat is de planning en wat is de bedoeling.

Deze of begin volgende week komt iemand bij je langs, dat kan ik zijn, maar ook een collega teler met deze intentieverklaring. In de verklaring staat dus de intentie van de telers en die van de provincie voor de komende jaren. Degene die bij je langskomt zal het een en ander uitleggen.

Wat op korte termijn heel erg belangrijk gaat zijn, is vrijdag 29 november om 14.00 uur. De locatie is nog niet bekend maar houd alsjeblieft deze datum vrij of zorg dat je tijd vrijmaakt om erbij te zijn. Dit zal de lancering van het initiatief zijn en daarom is het van groot belang dat je daarbij bent. Het liefst met je partner en/of opvolger.

Voor de 29^e heb je dus altijd nog contact gehad met iemand die tot nu toe inhoudelijk betrokken is geweest bij dit initiatief.

Mocht je nu al vragen hebben dan ben je vrij om mij te bellen.

Houd dit bericht nog binnenshuis zodat het niet bij ongewenste partijen terecht kan komen. Medio volgende week worden uitnodigingen verstrekt en zal iedereen op de hoogte gebracht worden.

Bedankt alvast en hoe dan ook tot de 29^e november.

Groeten,

[REDACTED]
Onderzoeker

+31 (0)6 [REDACTED]
[REDACTED] niddv.nl
www.niddv.nl

Eerste uitwerking communicatie opstartfase initiatief Drentse lelietelers
versie 24 oktober 2024

1. Inleiding

Drentse lelietelers hebben het initiatief genomen om te komen met een voorstel voor toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. In dit initiatief beschrijven zij hoe zij er naartoe werken om in 2028 het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt qua milieubelasting op gelijk niveau te brengen met voedingsteelten. Hiervoor wordt een proces uitgewerkt dat bestaat uit drie fases: opstart, uitvoering en resultaten/evaluatie.

In de opstartfase wordt eerst een initiatiefvoorstel aangeboden aan stakeholders en vervolgens samen met stakeholders een projectplan uitgewerkt. In dit document wordt kort en praktisch een voorstel voor communicatie in deze fase beschreven.

Deze fase loopt tot en met begin 2025

2. Doel opstartfase

- Maatschappelijke partners informeren over dit initiatief en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan een adviesorgaan
- Bestuurders/ gemeenten informeren en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan adviesorgaan
- Initiatief presenteren aan media en inwoners Drenthe

Het gaat in deze fase vooral om procescommunicatie: wat is initiatief en hoe gaan we de dit uitwerken. Daarna zal meer echt projectcommunicatie plaatsvinden en gaat het meer over de inhoudelijke uitwerking.

3. Kernboodschap

Alle Drentse lelietelers willen stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Hun doel is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen van 2025 tot 2028 naar hetzelfde niveau te brengen als in de voedingsteelt.

Met opmerkingen | Algemene vraag. Wordt er in het plan ook opgenomen dat lelieteelt niet meer plaatsvindt vlakbij scholen/ sportgebouwen etc. In hoeverre is dat haalbaar? Ik verwacht hier gezien wat er afgelopen zomer speelde in Wveld wel direct vragen over.

Met opmerkingen | Kunnen we hier een concrete periode aan hangen?

Om dit te bereiken en ondertussen ook te kunnen monitoren of zij op de goede weg zijn, maken de lelietelers gebruik van de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. Binnen deze monitor gaan zij werken met 8 doelen (Kritische Prestatie Indicatoren) | Dat betekent dat resultaten worden bijgehouden en dat deelnemende telers zich verplichten tot een goede registratie. Hiervoor wordt maatwerk toegepast per bedrijf, maar de teler staat zelf aan het roer om te sturen op de 8 doelen.

Deelnemende telers ondertekenen een overeenkomst waarmee zij zich aan het initiatief en de doelen verbinden. Hiermee zetten de telers belangrijke stappen en loopt Drenthe voor op de landelijke afspraken die gaan voor verduurzaming en verlaging van gewasbeschermingsmiddelen in 2030.

De inzet op de 8 doelen betekent dat telers

- Minder gewasbeschermingsmiddelen toe gaan **passen**
- Meer rustgewassen toepassen in hun bouwplan (**gewasrotatie**)
- Meer bodembedekking toepassen
- Meer doen aan natuur en **landschapsbeheer**
- Inzetten op organische stofbalans
- Verschillende gewassen
- Stikstofverschot
- Carbond footprint

Met opmerkingen | Kunnen we dit zo zeggen? En wat is dan minder? Minder van het middel of minder vaak spuiten. Het is vooral voor de beeldvorming/verwachting belangrijk dat we dit goed uitleggen. Minder zal bij inwoners denk ik de verwachting wekken dat er minder vaak wordt gespoten. Is dat zo?

Met opmerkingen | Betekent dit minder vaak lilies op eenzelfde perceel? Wat is het verschil met de huidige rotatie? Nu worden ook niet elk jaar op het zelfde perceel lilies verbouwd.

Met opmerkingen | Wat concreet?

4. Stakeholders (belanghebbenden)

Onderstaande stakeholders worden betrokken bij het initiatiefvoorstel en de uitwerking van het projectplan. We maken hierbij onderscheid in 4 hoofdgroepen:

1. Sector

- direct betrokken stakeholders (meedenken/-praten en beslissen)

2. Maatschappelijke partners

- stakeholders met een adviserende rol (meedenken/ adviseren/klankbord)

3. Omgeving

- stakeholders die geïnformeerd worden

4. Bestuurders

- stakeholders die meedenken/-praten, beslissen? en die geïnformeerd worden

Deze 4 hoofdgroepen worden hieronder verder uitgewerkt

Sector

Primair (meedenken/meebeslissen)

- 19 Drentse lelietelers
- HLB (projectmanagement)

Secundair (informereren)

- Contracttelers/ contractgevers
- Erfbetreders
- KAVB

Maatschappelijke partners (adviseren/klankbord)

- Provincie Drenthe (bestuurlijk/ ambtelijk)
- Gemeenten (bestuurlijk/ambtelijk/)
- Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMFD)
- Agrarisch Natuurbeheer Drenthe (AND)
- Land en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO)
- Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK)

Met opmerkingen | Rol bewonersgroepen
wellicht anders

- KAVB
- Waterschappen (Hunze en Aa's en WDOD)
- Waterleiding Maatschappij Drenthe
- Terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, SBB, HDL, Landschapsbeheer Drenthe)

Het is de bedoeling om deze adviseerders stakeholders plaats te laten nemen in een adviesorgaan dat de projectorganisatie voorziet van advies en fungeert als een klankbord. Dit adviesorgaan zal in ieder geval twee keer per jaar bij elkaar komen. Dit is een orgaan op ambtelijk niveau. Daarnaast wordt minimaal een keer per jaar op bestuurlijk niveau overlegd met het adviesorgaan.

Omgeving (informereren)

- Eigenaren/Verpachters van grond
- Bewonersgroepen
 - *Meten= weten, Noordheederes, Boterveen (Wveld)
 - * bewonersgroep Midden Drenthe
 - *Eesergroen (Borger Odoorn)
 - *bewonersgroep Coevorden
- Dorpsbelangen/plaatselijke belangen
- Inwoners Drenthe

Daarnaast dienen we rekening te houden met stakeholders zoals Extinction Rebellion, Natuurbeschermingswacht, Mobilisation of the Environment (MOB) die dit initiatief ook kunnen aangrijpen om acties te voeren of handhavingsverzoeken etc in te dienen.

Bestuurders (informereren)

Primair

- wethouders
- Besturen maatschappelijke partners

Voorstel is om bestuurders (wethouders) van gemeenten vooraf te informeren via een VDG vergadering. Voor de overige stakeholders in deze groep geldt dat zij in deze fase geïnformeerd worden via reguliere overleggen en via een op een overleggen.

Secundair

- Gemeenteraadsleden
- Provinciale statenleden

Gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten worden in deze fase geïnformeerd op het moment dat het initiatief wordt gepresenteerd.

Media (informeren)

Het is van belang om media (vooral regulier) goed te informeren over het initiatief in begrijpelijke taal, zodat zij het de lezer (inwoner) ook goed uit kunnen leggen. Het helpt ook om te werken met beeldmateriaal.

- Greenity
- Agrio (Akkerwijzer, Vee en gewas, Veldpost etc)
- Nieuwe Oogst
- RTV Drenthe
- Dvhn
- Meppeler Courant
- Krant van Midden Drenthe
- Westervelder/Wolder Courant
- ANP
- Noordelijke correspondenten Volkskrant

5. Communicatiemiddelen opstartfase

Om de kernboodschap op een goede manier te vertellen naar de omgeving en andere betrokken stakeholders kunnen in de opstartfase onderstaande communicatiemiddelen worden ingezet.

5.1 Infographic

In een A4 uitgelegd met plaatjes/beeld wat het initiatief is/ inhoud. De 8 doelen kunnen hier in verbeeld worden. Dit is een handig middel voor de media, statenleden en raadsleden en inwoners. De infographic kan online gebruikt worden maar ook in print. En deze kan ook benut worden voor bijvoorbeeld het persmoment en de hah kranten.

5.2 Filmpje

Voorstel is om een filmpje op te nemen bij een teler die gaat deelnemen en die **uitlegt**:

- waarom dit initiatief belangrijk is voor de sector en de omgeving
- wat dit initiatief betekent voor zijn bedrijf en de omgeving (waarom doe je mee)
- wat de omgeving gaat zien van deze **stappen**

Het is het mooiste als we deze teler kunnen volgen en later in het project nog een keer aan het woord kunnen later over de ervaringen. In plaats van een teler zou ook HLB dit verhaal kunnen doen of samen met een teler. Daarnaast zouden we ook de reactie kunnen vragen van 1 van de maatschappelijke partners.

Het idee is om dit filmpje dan eerder op te nemen en te verspreiden op het moment dat het initiatief is gelanceerd.

5.3 Persmoment/ presentatie

Tijdens een door HLB georganiseerd persmoment bij een van de deelnemende telers wordt het initiatief overhandigd aan de gedeputeerde en gepresenteerd aan de **media**.

Met opmerkingen | Het is ook een optie om dit filmpje op te nemen met een verhaal vanuit HLB. Een filmpje is geen must, maar het kan helpen om het verhaal te vertellen.

Met opmerkingen | Ik heb dit opgenomen, omdat het ook heel veel gaat over beeldvorming. En ook nog veel mensen die niet weten hoe het werkt. Volgens mij gaat het deels ook over onbekend maakt onbemind.

Met opmerkingen | Wie willen we verder uitnodigen voor het persmoment naast HLB, telers, provincie. We hebben het gehad over een aantal gemeenten, maar wellicht zijn er ook wel maatschappelijke partners die er bij willen zijn

Het idee is om voor dit persmoment de infographic (zie 5.1) af te drukken op een groot foambord en deze voor het beeld te laten ondertekenen door alle betrokken telers. Dit bord kan overhandigd worden aan de **gedeputeerde**.

Met opmerkingen | Andere ideeën zijn welkom!

5.4 Persbericht

Het persmoment wordt ondersteund met het uitbrengen van een persbericht door HLB dat breed wordt verspreid naar zowel regionale als landelijke media en vakpers.

5.5 Website

Het persbericht wordt geplaatst op de site van HLB als nieuwsbericht met een link naar een pagina over het initiatief. Dat zou onder Thema's en projecten een eigen pagina kunnen krijgen. Het mooiste is als de pagina een eigen directe url krijgt die te gebruiken is in alle communicatie-uitingen, zodat alle belangstellenden snel deze informatie kunnen vinden. Provincie kan op haar eigen site een bericht plaatsen op basis van het persbericht van HLB met een reactie van de gedeputeerde erbij.

5.6 Socials

Op socials kan een kort bericht worden geplaatst over de lancering van het initiatief met een foto erbij. Hiervoor kan eventueel ook het filmpje worden benut. Provincie en andere betrokken partijen kunnen berichtgeving delen met een eigen boodschap erbij.

5.7 Nieuwsbrief/ mailing

Direct betrokkenen bij het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waaronder diverse bewonersgroepen, kunnen geïnformeerd worden over het initiatief via de mailing van DBD.

Voorstel persmoment

Uur/ anderhalf uur max.

- Bij een teler om ook iets te kunnen laten zien van bedrijfsvoering
- Presentatie door Janny Peltjes of
- HLB/ teler geeft uitleg over totstandkoming initiatief en proces

- Telers ondertekenen bord
- Teler overhandigt bord aan gedeputeerde en gedeputeerde geeft reactie namens provincie
- Fotomoment van telers met bord en gedeputeerde
- Ruimte voor media om vragen te stellen

Wellicht nog ruimte inplannen voor rondleiding bedrijf of om iets te laten zien? Mocht het niet de voorkeur hebben om het bij een teler te doen, dan zou het ook bij HLB kunnen.

6. Planning opstartfase

Concept Planning richting permoment (terug gerekend vanaf 4 december: bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe)

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
6 november	Overleg met gedeputeerde over initiatief telers	Janny, [redacted] gedeputeerde Otter, [redacted]	
Oktober/november	Gesprekken met maatschappelijke partners over interesse voor deelname aan adviesorgaan	HLB + provincie	
Eerste week november	Input aanleveren voor infographic	HLB/ [redacted]	
week van 11 november	Vormgeving infographic opstarten	Provincie/ [redacted]	
november	Informeren gemeenten	Ambtelijk/ Gedeputeerde Otter	Check wanneer VDG overleg is wanneer dit meegenomen kan worden
week van 18 november	Persuitnodiging en persbericht opstellen en	HLB ([redacted] communicatieadviseur)	

Met opmerkingen | [redacted] Als we een infographic willen maken dan moeten we rekening houden met doorlooptijd voor opmaak en drukken etc. dat zou dan betekenen dat we hier wel begin november mee moeten starten.

	afstemmen met telers en provincie		
25 november	Persuitnodiging voor persmoment	HLB	
28/29 november	Persmoment initiatief Drentse lelietelers	HLB + betrokken telers	Telers overhandigen voorstel voor versnelling verduurzaming lelieteelt Drenthe aan gedeputeerde Otter + overige maatschappelijke partners die meedoen Gedeputeerde geeft reactie namens provincie die voorstel ondersteunt en project mede wil financieren
28/29 november	Informereren betrokkenen bij DBD met korte mailing + maatschappelijke partners	Vanuit provincie	
28/29 november	Persbericht versturen met foto/filmpje Berichtgeving op website Berichtgeving op socials met link naar website	HLB	Persbericht kunnen we doorzetten naar statenleden Provincie deelt berichtgeving met eigen boodschap en reactie gedeputeerde
4 december	Bijeenkomst duurzame bollenteelt drenthe		Biedt mogelijkheid om het initiatief verder toe te lichten en ook aan te geven dat dit een initiatief is naast DBD.

Met opmerkingen | Deze datum heb ik nu even gekozen, omdat het kort voor 4/12 is en omdat een vrijdag vaak een goede dag is voor een dergelijk moment (er is nog niks vastgelegd in de agenda van de gedeputeerde. Ik heb gevraagd om voor 28/11 en 29/11 eea te blokken.).

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: eerste uitwerking communicatie initiatief lelietelers
Datum: donderdag 24 oktober 2024 17:24:00
Bijlagen: [Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag [redacted] en [redacted]

Ik heb een eerste uitwerking op papier gezet voor de communicatie. Dit is echt nog concept en vooral gericht op de communicatie tot en rond het persmoment. Er zit ook nog veel (leken)vragen in van mij (vooral ook bedoeld om verduidelijking te krijgen en om antwoorden te kunnen geven op vragen van media en omgeving) en over sommige zaken is het denk ik handig om even te overleggen. Zie kantlijn. Na mijn vakantie pak ik dit verder op. Jullie opmerkingen/ aanvullingen ontvang ik graag. Zouden jullie dat aan willen geven in het document?

Tav de communicatiestrategie voor het project zelf. Daarvoor is het handig om meer zicht te krijgen op de invulling van het project en zou ik adviseren om met meerdere betrokken stakeholders (bijv maatschappelijke partners die mee gaan doen in het adviesorgaan) een sessie te houden om te bespreken hoe we vooral de omgevingscommunicatie het beste handen en voeten kunnen geven.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fw: Lancering initiatief Drentse lelie
Datum: vrijdag 29 november 2024 15:00:44
Bijlagen: [image001.png](#)
[Persbericht Drentse lelie.docx](#)
[lelie.jpg](#)
[IMG-20241129-WA0002.jpg](#)

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: [redacted]
Sent: Friday, November 29, 2024 2:41:57 PM
Subject: Lancering initiatief Drentse lelie

Beste redactie,

Vanmiddag lanceerden Drentse lelietelers het initiatief Drentse Lelie. Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt te verduurzamen met het initiatief 'Drentse Lelie'. Hiermee wil de sector in Drenthe de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Om het initiatief te bekrachtigen ondertekenden de lelietelers vrijdag 29 november een intentieverklaring samen met HLB dat de telers begeleidt en de provincie Drenthe, die het initiatief ondersteunt.

Meer informatie kunt u lezen in bijgevoegd persbericht.

Vriendelijke groeten,

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[redacted] niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: opmaak bord voor ondertekening
Datum: woensdag 13 november 2024 10:08:28
Bijlagen: [image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)
[image014.png](#)
[image015.png](#)
[image016.png](#)
[image017.png](#)
[image018.png](#)
[Logo_HLB_Pay-off_CMYK.eps](#)

Hoi [redacted]

In de bijlage een prachtig logo.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: woensdag 13 november 2024 09:50
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: FW: opmaak bord voor ondertekening

Hoi [redacted] hiermee moet je uit de voeten kunnen!

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

[redacted]

M: +31 (0)6 [redacted]
E: [redacted]@hlbbv.nl
I: www.hlbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster
De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten
De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: woensdag 13 november 2024 09:24
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: FW: opmaak bord voor ondertekening

Hallo,

Weten jullie of wij een EPS-bestand van ons logo hebben? Het liefst met 'farming the future' erbij. Waar kan ik die vinden?

Thanks.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 13 november 2024 08:28

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbv.nl>

Onderwerp: RE: opmaak bord voor ondertekening

Hoi [redacted]

Ik stuur je wel een eerste proef/proeven. Zou je mij nog wel het logo van HLB kunnen mailen in EPS?

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op Five small square icons representing social media platforms: Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, and Instagram.

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbv.nl>

Verzonden: woensdag 13 november 2024 07:26

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: opmaak bord voor ondertekening

Goedemorgen [redacted]

Volgens mij gaan jullie je daar prima mee redden, als de kernboodschap maar goed tot uiting

komt. Logo van provincie er goed zichtbaar op. En zet de 'Drentse lelie' maar als een merk neer.
Succes!

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 12 november 2024 16:04

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: opmaak bord voor ondertekening

Hoi [redacted]

Ik weet dat we inhoudelijk gezien nog een en ander moeten doorspreken, maar gezien de tijd heb ik wel alvast een opdracht weggezet bij onze vormgevers voor een groot bord voor het persmoment. Mijn idee is om ook iets te doen met een label, gebaseerd op het energielabel zoals jij voorstelde. Ik hoor het graag als je daar verder nog concrete ideeën over hebt. Ik spreek donderdag met de vormgever die ermee aan de slag gaat.

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [Redacted]
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Geaccepteerd: Drentse lelieteelt 0.0 opstart

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: handtekeningenblad ophalen morgenvroeg
Datum: maandag 25 november 2024 17:23:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted]

Lukt het jou om morgenvroeg eerst langs het provinciehuis te komen om het handtekeningblad op te halen. Wij laten het printen op wat dikker papier.
Dan is vervolgens het voorstel dat als je alle handtekeningen hebt wij zorgen voor een compleet pakket en de handtekening inscannen, zodat er 1 document ontstaat.
De opdracht om te printen is uitgezet.
Verzoek is om dan te proberen het blad netjes te houden 😊

Ik ben morgenochtend in het Provinciehuis, dus dan kunnen we ook nog even kort overleggen. De rest van de verklaring wordt nog even goed nagelopen op spelfouten etc. ook voor de opmaakversie.
Verder zou ik graag nog met jou bespreken wie de persuitnodiging verstuurd. Eigenlijk kunnen jullie dit het beste doen. Ik kan je een lijst aanleveren met mailadressen.
Zullen we dit nog even bespreken?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Intentieverklaring initiatief Drentse Lelie

Bestemd voor de aanvraag van:

De support van Drenthe is gericht op het milieu en de aanpak van het eind van 2022
te realiseren met een vergelijkbaar advies als gangbare akkoordovereenkomsten.

De aanvraag wordt ondersteund door provincie Drenthe en Milieuvakanties Wierse (HLB).

(The document contains several handwritten signatures and the HLB logo at the bottom.)

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

'Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen naar een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn De Provincie Drenthe, alle lelietelers uit de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). De lelieteelt wordt een teelt waar zowel de liesector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn, met als gezamenlijke doelstelling:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan akkerbouwgewassen in 2028.

Met deze doelstelling lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat is een **unicum**. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de tuin- en akkerbouw in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedingsgewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. De doelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, vooroplopen in de verduurzaming van de lelieteelt.

Voor de telers gaat deze intentieverklaring consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze intentie zeker niet zonder financieel risico. Externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor dragen.

Principes en verantwoordelijkheden:

- ✓ Alle Drentse lelietelers zijn aangesloten
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Aanwezigheid van kennisgroepen
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Percelen worden herkenbaar
- ✓ Telers streven naar behalen van de doelstelling
- ✓ Provincie Drenthe zet zich in om extra maatregelen voor de lelieteelt te voorkomen

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle lelietelers Drenthe

Deze intentieverklaring heeft uitsluitend het doel om de intenties van de partijen vast te leggen en impliceert geen bindende overeenkomst tussen de partijen.

Drenthe, 13 november 2024

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: lijst met namen telers
Datum: donderdag 21 november 2024 09:52:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted]

Zou jij mij alvast een lijst kunnen mailen met namen van de telers en de plaats van het bedrijf? Dan kan ik alvast verder gaan voorbereiden voor de opmaak van de intentieverklaring. Ik vraag om de plaats van het bedrijf, zodat ook duidelijk wordt dat het gaat om telers in de gehele provincie. Deze gegevens worden niet gedeeld met derden.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

HLB

Farming the Future

redactie@weekbladvandiever.nl
nosbinnenland@nos.nl
oostermoer@noordpers.nl
coevordercourant@ndcmediagroep.nl
dewestervelder@mediahuisnoord.nl
emmen@dvhn.nl
emmercourant@ndcmediagroep.nl
redactie@nieuwsuur.nl
assen@nieuws.nl
assen@dvhn.nl
assercourant@ndcmediagroep.nl
[redacted]@telegraaf.nl
agrarisch@nuc-bv.nl
redactie@boerenbusiness.nl
redactie@melkvee.nl
redactie@ad.nl
redactie@tynaarlolokaal.nl
redactie@bnr.nl
aanleveren@weekbladvandiever.nl
redactie@drentsnieuws.nl
redactie@dehoogevener.nl
redactie@grenzeloosmedia.nl
redactie@nieuwsemmen.com
redactie@telegraaf.nl
redactie@nu.nl
redactie@rtvdrenthe.nl
redactie@trouw.nl
redactie@volkskrant.nl
redactie@rtvnoord.nl
redactie@dorpsklanken.nl
redactie@dvhn.nl
redactie@eenvandaag.nl
redactie@parool.nl
regiokrانت@noordpers.nl
redactie@agrio.nl
redaksje@omropfryslan.nl
regio@frieschdagblad.nl
krantvanmiddendrenthe@ndcmediagroep.nl
[redacted]dvhn.nl
[redacted]rtvdrenthe.nl
[redacted]nieuweoogst.nl
[redacted]agrio.nl
[redacted]misset.com
[redacted]greenity.nl
info@smildegerneiskrant.nl
info@zo34.nl
meppelercourant@ndcmediagroep.nl
nosnoord@nos.nl
rtlnews@rtl.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: mailadressen pers
Datum: vrijdag 29 november 2024 11:19:00
Bijlagen: [mailadressen_pers.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted]

Zie bijlage voor de mailadressen van de pers.
Ik heb het bewust even zo in Word gezet. Ik hoop dat het lukt om dan te knippen en plakken in de mail.
Vanuit excel is dit een heel gedoe

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Mogelijke vragen van de pers:

Provincie Drenthe worden jullie straks niet overtroefd door het Landelijke onderzoek?

Waarom Lelies in een klein land als Nederland, op plekken waar je ook voedsel kunt verbouwen?

Waarom krijgt deze giftige teelt ondersteuning van onze provincie, waarom moeten wij hier allemaal aan mee betalen, je kan van dat geld beter een buurhuis bouwen.

Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang.

Hoe gaan jullie deze betrokkenheid vormgeven?

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Er wordt ook eind 2027 dus nog steeds gif gebruikt.

‘Omwonenden’ moet goed geframed worden. Het wordt nu gekaapt door de actieve groepen, dat is vaak niet de vertegenwoordiging van de gemiddelde omwonende. (Gehoord van meerdere telers).

Wat is de aanleiding voor de intentieverklaring?

Hoe hebben jullie alle lelietelers bij elkaar gekregen?

Wil je iedereen gelijk meedoen?

Waarom nu (wel)?

Wat gaan de telers precies doen?

Is er dan geen chemische gewasbescherming meer nodig in de lelieteelt?

Erkennen lelietelers hiermee dat ze fout zaten de afgelopen jaren, waarin de buurt ophef maakte?

Waarom eind 2027 als streefdatum? Hoe haalbaar is dat en waarom?

Wat is het verschil in milieu-impact van gangbare akkerbouwgewassen? Welke ligt het dichtst bij de lelieteelt?

Hoezo zou het voor burgers acceptabel zijn dat de lelieteelt dezelfde milieuverontreiniging veroorzaakt als bijvoorbeeld zetmeelaardappelen; zo blij zijn we immers ook niet met de phythopthoraspruit!

Kan HLB de hele akkerbouwsector helpen om schoner te telen?

Wat kost dit?

Krijgen telers een vergoeding/financiële tegemoetkoming hiervoor?

Voor de telers:

Wat zijn die consequenties?

Welke kosten zijn ermee gemoeid?

Hoe worden telers gecontroleerd? Wat als het niet lukt? Wat als het wel lukt?

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#); [redacted]
Onderwerp: mogelijke vragen vanuit de pers
Datum: vrijdag 29 november 2024 09:34:31
Bijlagen: [image001.png](#)
[Mogelijke vragen van de pers.docx](#)

Hoi allen,

Hierbij een bestandje met mogelijke vragen vanuit de pers. Dit geeft even een richting aan.
Ter voorbereiding.

+31 (0)6 [redacted]
[redacted] niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4
Datum: woensdag 27 november 2024 17:35:00
Bijlagen: [W2410_300-DLG-Initiatief Drentse Lelie-verklaring-v3-proef2.pdf](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Prioriteit: Hoog

Hoi [redacted]

Hierbij nog een keer de opgemaakt verklaring met aangepaste zin omdat die niet lekker liep. We moeten echt morgenochtend printen, dus ik hoop dat je dan alle handtekening hebt en anders moeten we daar wat op verzinnen!

Groet
[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: opgemaakte versie intentieverklaring en bord versie 2
Datum: woensdag 27 november 2024 15:06:00
Bijlagen: [W2410_300-DLG-Initiatief Drentse Lelie-verklaring-v3-proef.pdf](#)
[W2410_300-DLG-Initiatief Drentse Lelie-bord \[redacted\]-v3-proef.pdf](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Prioriteit: Hoog

Hoi [redacted] en [redacted]

Zie bijlage
Ik hoor graag of jullie nog opmerkingen hebben

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Intentieverklaring initiatief Drentse Lelie

Doelstelling van dit initiatief is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief wordt ondersteund door provincie Drenthe en Hilbrands Laboratorium Wijster (HLB).

provincie Drenthe

Drentse Lelietelers

29 november 2024

Intentieverklaring Drentse Lelie

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Firma Ziengs Emmen, Klazienaveen

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Eleveld Smilde, Smilde

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Bergsma, Boijl

Eleveld Agro BV, Smilde

Maatschap Bruins, Ter Apel

De Middenweg Vledder, Vledder

Bussemaker, Geesbrug

Timmermans Smilde, Smilde

Fernhout, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Maatschap Joling, Dwingeloo

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Pomper Hijken, Hijken

Brandts Agro, De Krim

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

provincie Drenthe

Farming the Future

Intentieverklaring Drentse Lelie

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze nu de intentie uitspreken en de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Firma Ziengs Emmen, Klazienaveen

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Eleveld Smilde, Smilde

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Bergsma, Boijl

Eleveld Agro BV, Smilde

Maatschap Bruins, Ter Apel

De Middenweg Vledder, Vledder

Bussemaker, Geesbrug

Timmermans Smilde, Smilde

Fernhout, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Maatschap Joling, Dwingeloo

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Pomper Hijken, Hijken

Brandts Agro, De Krim

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

provincie Drenthe

Farming the Future

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: opmaak bord voor ondertekening
Datum: dinsdag 12 november 2024 16:04:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted]

Ik weet dat we inhoudelijk gezien nog een en ander moeten doorspreken, maar gezien de tijd heb ik wel alvast een opdracht weggezet bij onze vormgevers voor een groot bord voor het persmoment. Mijn idee is om ook iets te doen met een label, gebaseerd op het energielabel zoals jij voorstelde. Ik hoor het graag als je daar verder nog concrete ideeën over hebt. Ik spreek donderdag met de vormgever die ermee aan de slag gaat.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

A close-up photograph of several pink lily flowers in bloom. The flowers have six petals, with the center being a lighter shade of pink and the outer petals being a deeper pink. The stamens are yellow and prominent. The background is a soft-focus field of more pink lilies.

Intentieverklaring Drentse Lelie

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Firma Ziengs Emmen, Klazienaveen

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Eleveld Smilde, Smilde

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Bergsma, Boijl

Eleveld Agro BV, Smilde

Maatschap Bruins, Ter Apel

De Middenweg Vledder, Vledder

Bussemaker, Geesbrug

Timmermans Smilde, Smilde

Fernhout, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Maatschap Joling, Dwingeloo

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Pomper Hijken, Hijken

Brandts Agro, De Krim

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

provincie Drenthe

Farming the Future

PERSBERICHT

Vrijdag 29 november 2024

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze trapt op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' af, samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Intentieverklaring

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB - dat de telers begeleidt - een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. Gedeputeerde Jisse Otter: "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen." De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een looptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkind-bijdrage.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere landbouwprogramma's toegepast.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met
HLB via 06 of met de persdienst van het team Communicatie provincie Drenthe: 0592-
 (uitsluitend voor de pers) of post@drenthe.nl.

PERSBERICHT

Vrijdag 29 november 2024

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze trapt op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' af, samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB - dat de telers begeleidt - een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. Gedeputeerde Jisse Otter: "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen." De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkind-bijdrage.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere landbouwprogramma's toegepast.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met
HLB via 06 of met de persdienst van het team Communicatie provincie Drenthe: 0592-
 (uitsluitend voor de pers) of post@drenthe.nl.

PERSBERICHT

Vrijdag 29 november 2024

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze trapt op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' af, samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Ook gaan ze hun teeltstrategie afstemmen op de nabije omgeving. Ze beginnen met de nieuwe werkwijze op percelen die in de buurt van of in dorpskernen liggen. Deze percelen krijgen een markering in de vorm van borden, met daarop uitleg over de werkwijze van de telers. Daarnaast gaan de telers inwoners informeren over de voortgang en betrekken bij de resultaten.

Intentieverklaring

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB - dat de telers begeleidt - een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. Gedeputeerde Otter: "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen". De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een *inkind*-bijdrage van € 250.000.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere landbouwprogramma's toegepast.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met
HLB via 06 of met de persdienst van het team Communicatie provincie Drenthe: 0592-
 (uitsluitend voor de pers) of post@drenthe.nl.

PERSBERICHT

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze startten op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Ook gaan ze hun teeltstrategie afstemmen op de nabije omgeving. Ze starten met de nieuwe werkwijze op percelen die in de buurt van of in dorpskernen liggen. Deze percelen krijgen een markering in de vorm van borden, met daarop uitleg over de werkwijze van de telers. Daarnaast gaan de telers inwoners informeren over de voortgang en betrekken bij de resultaten.

Intentieverklaring

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB dat de telers begeleidt, een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent dit een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen", aldus gedeputeerde Jisse Otter. De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkindbijdrage van €250.000.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten biodiversiteitsmonitor akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere programma's binnen de landbouw toegepast.

PERSBERICHT

Vrijdag 29 november 2024

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze trapt op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' af, samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Intentieverklaring

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB - dat de telers begeleidt - een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. Gedeputeerde Jisse Otter: "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen." De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een looptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkind-bijdrage.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere landbouwprogramma's toegepast.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met
HLB via 06 of met de persdienst van het team Communicatie provincie Drenthe: 0592-
 (uitsluitend voor de pers) of post@drenthe.nl.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: persbericht vrijdag 29 november
Datum: woensdag 27 november 2024 15:20:00
Bijlagen: [persbericht_drentse_lilie_versie_26_november_2024.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
Prioriteit: Hoog

Hoi [REDACTED]

In de bijlage het persbericht dat ik heb opgesteld. Ik hoor graag of jullie hier nog opmerkingen op hebben. De quote moet nog afgestemd worden met de gedeputeerde.

Voorstel is

- HLB verstuurt het persbericht vrijdag 29 november rond 14.30 uur met foto naar de media (provincie levert nog lijst aan met mailadressen)
- HLB plaatst een bericht op socials: LinkedIn (en wellicht ook facebook?) Provincie Drenthe deelt dat bericht met een eigen tekst. Dit is een afgeleide van het persbericht.

Voorstel tekst LinkedIn

Drentse lelietelers lanceerden op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie'. Alle Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in Drenthe te verduurzamen. Doel is om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Bij de uitwerking en uitvoering van dit initiatief gaat HLB de telers ondersteunen.

Provincie Drenthe ondersteunt dit initiatief en wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Om dit te bekrachtigen ondertekenden alle telers, provincie Drenthe en HLB vrijdag 29 november een intentieverklaring.

HLB gaat samen met de telers de komende maanden een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor onze rekening nemen. Hiervoor maken we gebruik van de bestaande scores in de zogeheten biodiversiteitsmonitor akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Zie voor meer informatie < verwijzen naar de site van HLB>

Uiteraard is het aan jullie wat jullie willen gaan plaatsen. Als jullie het gaan aanpassen, dan ontvang ik nog wel graag de tekst die jullie uiteindelijk gaan plaatsen.

Je krijgt morgen van mij de lijst met mailadressen van media.

Als we morgen het persbericht kunnen aftikken, dan kan vrijdagochtend ook alles klaargezet worden voor verzending.

Groet

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Team Communicatie

[+31 592](tel:+31592)
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

provincie Drenthe

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse Lelie'

Op vrijdag 29 november lanceren alle Drentse lelietelers het initiatief 'Drentse Lelie'. Een initiatief dat de telers opstarten om stappen te maken in de verduurzaming van de lelieteelt in Drenthe. De afgelopen jaren heeft de sector al stappen gezet, maar telers zijn zich bewust van het feit dat hun bestaansrecht alleen gegarandeerd is, wanneer zij nog meer stappen gaan nemen.

Met dit initiatief voor verduurzaming gaan de Drentse lelietelers voorop lopen in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De telers krijgen bij de uitwerking van het initiatief ondersteuning van Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster voor de uitvoering en de monitoring. Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en is voornemens hiervoor een financiële bijdrage beschikbaar te stellen. Om dit te bekrachtigen, ondertekenen de lelietelers, Hilbrands Laboratorium en provincie Drenthe een intentieverklaring.

U bent van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Datum: vrijdag 29 november 2024

Locatie: Timmermans VOF, Duikersloot 2 Bovensmilde

Tijd: 14.00 uur – 15.00 uur

Tijdens de lancering geven de telers en Janny Peltjes (CEO van HLB), een toelichting op het initiatief en reageert gedeputeerde Otter hierop.

Aanmelden

Wij horen graag of u hierbij aanwezig bent. U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar [redacted] via [redacted] hlbbv.nl

Van: [REDACTED]
Onderwerp: Persuitnodiging 26 november "Drentse lelie"
Datum: dinsdag 26 november 2024 16:44:08
Bijlagen: [image001.png](#)
[persuitnodiging 26 november 2024.pdf](#)

Geachte redactie,

Hierbij nodigen wij u graag uit voor een persmoment over het initiatief 'Drentse lelie'. Voor meer informatie verwijs ik u naar de bijlage.

U kunt zich aanmelden door een e-mail te sturen naar onderstaand e-mailadres.

Graag tot vrijdag aanstaande.

Vr gr,

+31 (0)6 [REDACTED]
[REDACTED] niddv.nl
www.niddv.nl

provincie Drenthe

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse Lelie'

Op vrijdag 29 november lanceren alle Drentse lelietelers het initiatief 'Drentse Lelie'. Een initiatief dat de telers opstarten om stappen te maken in de verduurzaming van de lelieteelt in Drenthe. De afgelopen jaren heeft de sector al stappen gezet, maar telers zijn zich bewust van het feit dat hun bestaansrecht alleen gegarandeerd is, wanneer zij nog meer stappen gaan nemen.

Met dit initiatief voor verduurzaming gaan de Drentse lelietelers voorop lopen in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De telers krijgen bij de uitwerking van het initiatief ondersteuning van Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster voor de uitvoering en de monitoring. Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en is voornemens hiervoor een financiële bijdrage beschikbaar te stellen. Om dit te bekrachtigen, ondertekenen de lelietelers, Hilbrands Laboratorium en provincie Drenthe een intentieverklaring.

U bent van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Datum: vrijdag 29 november 2024

Locatie: Timmermans VOF, Duikersloot 2 Bovensmilde

Tijd: 14.00 uur – 15.00 uur

Tijdens de lancering geven de telers en Janny Peltjes (CEO van HLB), een toelichting op het initiatief en reageert gedeputeerde Otter hierop.

Aanmelden

Wij horen graag of u hierbij aanwezig bent. U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar [redacted] via [redacted] hlbbv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc:
Onderwerp: proef intentieverklaring en foambord
Datum: dinsdag 26 november 2024 16:59:00
Bijlagen: [W2410_300-DLG-Initiatief Drentse Lelie-verklaring-v2-proef.pdf](#)
[W2410_300-DLG-Initiatief Drentse Lelie-bordA0-v2-proef.pdf](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag,

Zie bijlagen. Ik hoor graag of jullie hier nog opmerkingen op hebben. Ik zie zelf in ieder geval nog het woordje te dat weg kan op het bord.

Zouden jullie de opmerkingen in de mail naar mij willen sturen?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: aantekeningen overleg 16-10-2024 opstart Drentse lelieteelt 0.0
Datum: woensdag 23 oktober 2024 08:54:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Dag [redacted]

Ter info. Ik ben bezig met een eerste uitwerking voor communicatie richting het persmoment. Mijn streven is om dat morgen met jullie te delen. Ik heb namelijk volgende week verlof. Dan pak ik het na de herfstvakantie weer op.

Groet

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>

Verzonden: woensdag 16 oktober 2024 18:24

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; Janny Peltjes <[redacted]@hbbv.nl>; [redacted]

<[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted]

<[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@seubringbloembollen.nl>

Onderwerp: aantekeningen overleg 16-10-2024 opstart Drentse lelieteelt 0.0

Hallo,

In de bijlage aantekeningen met actiepunten van vanochtend. Mochten er opmerkingen of aanvullingen zijn dan hoor ik het graag.

Bedankt.

Vr gr,

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[redacted] niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: adressen pers
Datum: dinsdag 26 november 2024 15:01:00
Bijlagen: [persuitnodiging versie 26 november 2024.docx](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Prioriteit: Hoog

[redacted]

Zie bijlage. Hieronder de namen en de mailadressen.

[redacted] nieuweogst.nl

[redacted] rtvdrenthe.nl

[redacted] dvhn.nl

[redacted] agrio.nl (dit is een contactpersoon die ik heb . ik had altijd [redacted] , maar die werkt niet meer bij Agrio)

[redacted] misset.com (boerderij)

[redacted] greenity.nl

[redacted] info@grenzeloosmedia.nl (dit is Meppeler Courant)

Tav de lokale krantjes Westervelder/ Wolder en Krant van Midden Drenthe zou ik alleen het persbericht sturen. [redacted] kan ook aanleveren voor Westervelder.

Zou je mij in de bcc mee willen nemen en willen informeren wie zich aanmelden?
Wij zullen dvhn en rtv nog appen als de uitnodiging is verstuurd.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: dinsdag 26 november 2024 13:49

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: adressen pers

Hoi [redacted]

Wil je mij nog een lijstje doen met contacten voor de pers voor nu en voor vrijdag?

Ik begreep dat het er doorheen is. Mooi nieuws opzich!

Dan kan ik nu de uitnodiging de deur uit doen.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]

[redacted]@hlbbv.nl
www.hlbbv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: adressen pers
Datum: dinsdag 26 november 2024 14:11:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Hoi,

Ja, komt goed. Ik stuur dan gelijk de def tekst van de uitnodiging mee. Ik wacht nog even op reactie van mijn collega

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: dinsdag 26 november 2024 13:49
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: adressen pers

Hoi [redacted]

Wil je mij nog een lijstje doen met contacten voor de pers voor nu en voor vrijdag?

Ik begreep dat het er doorheen is. Mooi nieuws opzich!
Dan kan ik nu de uitnodiging de deur uit doen.

[redacted]
Onderzoeker
[redacted]

+31 (0)6

www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Communicatie plan Drentse lelieteelt
Datum: woensdag 23 oktober 2024 14:51:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Hoi [redacted]

Ik ben al begonnen met een eerste uitwerking van plan van aanpak voor communicatie. En dan vooral voor het deel richting het persmoment en kort daarna. Er zal dus nog wel een verdere uitwerking moeten komen, maar dit kan het beste op basis van het projectplan dat er uiteindelijk komt. Het is niet de bedoeling om [redacted] aan te haken. We hebben haar naam alleen genoemd omdat [redacted] doet voor [redacted] dat ook met [redacted] werkt. [redacted] heeft mij ook input gestuurd. [redacted] is [redacted] en kan dus niet 'zomaar' voor deze klus worden gevraagd. Nog even los van of dat handig is, omdat de provincie bij [redacted] een heel andere rol heeft. Dat is ons eigen programma.

Ik zou samen met Janny nadenken of de communicatieadviseurs/medewerkers die nu bij HLB zitten uren hebben voor deze klus en anders kijken bij welke bureaus of ZZP'er je zou kunnen benaderen hiervoor. Het is in mijn ogen wel van belang dat deze adviseur kennis en ervaring heeft van omgevingscommunicatie.

Ik stuur morgen een eerste uitwerking voor de communicatie richting het persmoment.

Groet
[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: woensdag 23 oktober 2024 13:52
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Communicatie plan Drentse lelieteelt

Hallo [REDACTED]

Is het een goed idee om binnenkort even bij elkaar te komen om een begin te maken aan een communicatieplan voor de nieuwe Drentse lelieteelt? Misschien kan [REDACTED] daar ook bij zijn? Of wil je kijken of je eerst zelf iets op kan zetten om dat vervolgens met mij door te nemen?

Het woord communicatieplan klinkt natuurlijk als een zeer uitgebreid document, maar de bedoeling is dat er op papier komt wat er wanneer gebeurt en naar welke doelgroep. Vooral in deze fase van het traject is het goed om dat uitgewerkt te hebben.

Ik hoor het wel. Bedankt.

[REDACTED]
Onderzoeker

+31 (0)6 [REDACTED]
[REDACTED] niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: concept persuitnodiging persmoment 29/11
Datum: dinsdag 26 november 2024 08:00:26
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)

Hoi [redacted]

Voor wie is het bedoeld? Ik zou het fijn vinden om dit zo min mogelijk in de publiciteit te hebben tot vrijdag. En daar de bekendmaking richting pers te hebben. Nu geven we de mogelijkheid al voor bv. M=W om kritische vragen te gaan stellen en aanwezig te zijn om de eerste positieve vibe te overrulen met kritische vragen en negativiteit.

Dus, alleen een bericht naar de pers, met enkel de toelichting dat er gewerkt is aan een intentieverklaring tussen telers en provincie en dat er vrijdag meer info volgt tijdens het persmoment, lijkt mij het meest handig?

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: maandag 25 november 2024 14:53

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; Janny Peltjes <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: concept persuitnodiging persmoment 29/11

Urgentie: Hoog

Dag allen,

Zie in de bijlage een conceptversie van de persuitnodiging. Graag jullie opmerkingen hierop. Deze uitnodiging wil ik graag morgenmiddag versturen na besluitvorming door Gedeputeerde Staten. De intentieverklaring zijn we mee bezig qua opmaak. In de andere bijlage het draaiboek voor het persmoment. Ik hoor graag zsm de locatie van het persmoment! Dat dient uiteraard morgen opgenomen te worden in de persuitnodiging

Groet

[redacted]

NB: [redacted] is tijdelijk de [redacted] en neem ik daarom mee in deze mail.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Team Communicatie

+31 592 [Redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Drentse lelie
Datum: donderdag 28 november 2024 15:25:00
Bijlagen: [persbericht_drentse_liele_def_versie.docx](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Hoi,

Hierbij de allerlaatste versie van het persbericht met de laatste aanpassen nav ons telefoongesprek @ [redacted]

Ik laat aan jullie welke foto jullie verder mee willen sturen bij het persbericht.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: donderdag 28 november 2024 15:16

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: RE: Drentse lelie

Hoi! Deze foto is mooi om mee te sturen bij het persbericht, denk ik.

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

[redacted]

M: +31 (0)6 [redacted]
E: [redacted] [hlbbv.nl](mailto:[redacted]@hlbbv.nl)
I: www.hlbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster
De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten
De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 28 november 2024 14:36
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: RE: Drentse lelie

Hoi [redacted] en [redacted]

Dank voor de opmerkingen. Ik heb bijna alles overgenomen, maar de quote toch even aangepast, aangezien ik de tussenzin licht toe niet zo passend vind. Jullie zouden ervoor kunnen kiezen om ook bog een quote op te nemen van Janny of een teler. Tav de foto. Ik zou de foto die morgen wordt gemaakt bij het persmoment ook gebruiken voor de site en anders een akker met lelies.

[redacted] ik bel jou nog om af te stemmen over socials

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: donderdag 28 november 2024 14:20
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Drentse lelie

Voor, denk ik inderdaad. Scherp!

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

M: +31 (0)6 [redacted]

E: [redacted] [hlbbv.nl](mailto:[redacted]@hlbbv.nl)

I: www.hlbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster
De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten
De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: donderdag 28 november 2024 14:18

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted]@drenthe.nl

Onderwerp: Re: Drentse lelie

Even snel, eerste alinea.

Aan het eind van 2027, moet misschien tot of voor het eind van 2027 worden.

Dank!

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Sent: Thursday, November 28, 2024 12:44:18 PM

To: [redacted]@drenthe.nl <[redacted]@drenthe.nl>

Cc: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Subject: Drentse lelie

Goedemiddag [redacted]

Collega [redacted] heeft het persbericht ter controle langs mij gestuurd, bijgevoegd zie je het resultaat.

Ik denk dat er nog een regel onder moet. Voorstel:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met [redacted] [redacted] HLB: 06

Akkoord?

En hoe denk je over beeldmateriaal erbij? Iets algemeen met lelies?

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

M: +31 (0)6 [redacted]

E: [redacted] [hbbv.nl](mailto:[redacted]@hbbv.nl)

I: www.hbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster

De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten

De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Drentse lelieteelt
Datum: dinsdag 19 november 2024 13:44:46
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Hoi [redacted]

Ja klopt.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 13:13
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: RE: Drentse lelieteelt

Hoi [redacted]

Is deze mail verstuurd naar de telers en ontvang ik deze ter info?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 12:17
Onderwerp: Drentse lelieteelt

Urgentie: Hoog

Hallo,

Hierbij een bericht over de stand van zaken rondom het initiatief Drentse lelieteelt.

Eind september heeft een bijeenkomst plaatsgevonden bij HLB in Wijster met alle Drentse lelietelers. Hierbij is de intentie uitgesproken om samen inzet te tonen voor het voortbestaan van de lelieteelt in Drenthe. Een toekomstbestendige lelieteelt. Tijdens die bijeenkomst is afgesproken dat een aantal telers voor verdere uitwerking zou gaan zorgen. Deze uitwerking heeft geleid tot een intentieverklaring dat is opgesteld door die groep telers, de provincie Drenthe en het HLB.

Wat is de planning en wat is de bedoeling.

Deze of begin volgende week komt iemand bij je langs, dat kan ik zijn, maar ook een collega teler met deze intentieverklaring. In de verklaring staat dus de intentie van de telers en die van de provincie voor de komende jaren. Degene die bij je langskomt zal het een en ander uitleggen.

Wat op korte termijn heel erg belangrijk gaat zijn, is vrijdag 29 november om 14.00 uur. De locatie is nog niet bekend maar houd alsjeblieft deze datum vrij of zorg dat je tijd vrijmaakt om erbij te zijn. Dit zal de lancering van het initiatief zijn en daarom is het van groot belang dat je daarbij bent. Het liefst met je partner en/of opvolger.

Voor de 29^e heb je dus altijd nog contact gehad met iemand die tot nu toe inhoudelijk betrokken is geweest bij dit initiatief.

Mocht je nu al vragen hebben dan ben je vrij om mij te bellen.

Houd dit bericht nog binnenshuis zodat het niet bij ongewenste partijen terecht kan komen. Medio volgende week worden uitnodigingen verstrekt en zal iedereen op de hoogte gebracht worden.

Bedankt alvast en hoe dan ook tot de 29^e november.

Groeten,

[Redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [Redacted]
[Redacted] niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: handtekeningenblad ophalen morgenvroeg
Datum: dinsdag 26 november 2024 07:53:34
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)
[image230841.png](#)
[image416973.png](#)
[image265380.png](#)
[image734273.png](#)
[image929330.png](#)
[image161975.png](#)

8.30 ben ik er. Tot straks!

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

From: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Sent: Monday, November 25, 2024 8:53:44 PM
To: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Subject: Re: handtekeningenblad ophalen morgenvroeg

Hoi [redacted]
Ik ben er zeker om 8.30 uur.
Groet
[redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: Monday, November 25, 2024 8:38:50 PM
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: handtekeningenblad ophalen morgenvroeg

Hoi [redacted]

Hoe laat ben je op het provinciehuis? Ik kan er vanaf 8 uur zijn, later mag ook. Laat maar weten.

We nemen dan even de punten door. Dank je!

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: maandag 25 november 2024 17:24

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: handtekeningenblad ophalen morgenvroeg

Hoi [redacted]

Lukt het jou om morgenvroeg eerst langs het provinciehuis te komen om het handtekeningblad op te halen. Wij laten het printen op wat dikker papier.

Dan is vervolgens het voorstel dat als je alle handtekeningen hebt wij zorgen voor een compleet pakket en de handtekening inscannen, zodat er 1 document ontstaat.

De opdracht om te printen is uitgezet.

Verzoek is om dan te proberen het blad netjes te houden 😊

Ik ben morgenochtend in het Provinciehuis, dus dan kunnen we ook nog even kort overleggen. De rest van de verklaring wordt nog even goed nagelopen op spelfouten etc. ook voor de opmaakversie.

Verder zou ik graag nog met jou bespreken wie de persuitnodiging verstuurd. Eigenlijk kunnen jullie dit het beste doen. Ik kan je een lijst aanleveren met mailadressen.

Zullen we dit nog even bespreken?

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: lijst met namen telers
Datum: vrijdag 22 november 2024 09:57:28
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)

Naam	Plaats
Ziengs	Klazienaveen
Eleveld Smilde	Smilde
Mts. Bergsma	Boijl
Bruins	Ter Apel
Bussemaker	Geesbrug
Fernhout	Smilde
Maatschap Joling	Dwingeloo
Pomper Hijken	Hijken
Seubring Bloembollen	
Drenthe	Beilen
van den Akker	Boijl
Veninga Bloembollen	Hijken
Deuring	Nieuw-Weerdinge
Eleveld Agro BV	Smilde
	Tweede
Staats	Exloermond
De Middenweg Vledder	Vledder
Timmermans Smilde	Smilde
Hospers	Nieuw-Buinen
Hegen	Wezup
Brandts Agro	De Krim

Hoi [redacted]

Hierbij de namen en plaatsen. De bedrijfsnamen zijn veelal niet volledig. Dat kan ik achterhalen.
Dan heb je ze eind van de middag.
Bedankt.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 21 november 2024 09:53
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: lijst met namen telers

Hoi [redacted]

Zou jij mij alvast een lijst kunnen mailen met namen van de telers en de plaats van het bedrijf? Dan kan ik alvast verder gaan voorbereiden voor de opmaak van de intentieverklaring. Ik vraag om de plaats van het bedrijf, zodat ook duidelijk wordt dat het gaat om telers in de gehele provincie.
Deze gegevens worden niet gedeeld met derden.

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

[+31 592](tel:+31592)
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: mailadressen pers
Datum: vrijdag 29 november 2024 12:28:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Hoi [redacted]

Ik zou in de mail zelf bijvoorbeeld het volgende zetten
Dan weten ze even wat meer

Groet
[redacted]

Beste redactie,

Vanmiddag lanceerde Drentse lelietelers het initiatief Drentse Lelie. Een initiatief dat als doel heeft het verlagen van de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Om het initiatief te bekrachtigen ondertekenden de lelietelers vrijdag 29 november ook een intentieverklaring samen met HLB dat de telers begeleidt en de provincie Drenthe, die het initiatief ondersteunt. Meer informatie kunt u lezen in bijgevoegd persbericht

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: vrijdag 29 november 2024 12:13
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: mailadressen pers

Hoi [redacted]

Bedankt voor de adressen. Onderwerp in de mail is nu 'lancering initiatief Drentse lelie'.

Ik heb er verder geen tekst bij gedaan behalve de tekst die genoemd is in de emial met het persbericht als bijlage. Is dat voldoende?

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: vrijdag 29 november 2024 11:19

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: mailadressen pers

Hoi [redacted]

Zie bijlage voor de mailadressen van de pers.

Ik heb het bewust even zo in Word gezet. Ik hoop dat het lukt om dan te knippen en plakken in de mail.

Vanuit excel is dit een heel gedoe

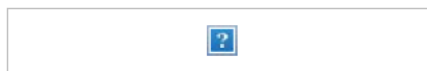
Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op Five small square icons representing social media platforms: Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, and Instagram.

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Peltjes](#)
Cc:
Onderwerp: RE: mogelijke vragen vanuit de pers
Datum: vrijdag 29 november 2024 10:28:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Dag allen,

Ter aanvulling

De eerste drie vragen zijn vragen die voor de provincie zijn als deze gesteld worden. Verder is mijn advies om zelf in de toelichting op het initiatief al zoveel mogelijk deze vragen mee te nemen in jullie eigen verhaal. Daarmee geef je dan zelf op voorhand al antwoord op de vragen waarvan je weet dat ze zullen komen en kun je je eigen verhaal dus vertellen. Mijn inschatting is dat er vooral ook vragen gaan komen over omwonenden/ inwoners en waar jullie gaan starten met de percelen volgens het nieuwe initiatief aangezien de kwestie rond gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de buurt van bebouwing/ dorpskernen wel erg actueel is. (en dan bedoel ik niet alleen in de bollensector maar breed in de akkerbouw) Bovendien staat dit ook in de intentieverklaring. En wat gaan inwoners hiervan zien en merken. Ook al is er een grote middengroep die zich niet actief roert, zijn er wel vragen tav gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dit heeft o.a. te maken met eigen perspectief, maar ook wat de reguliere media schrijft (dus niet media binnen de sector).

Tot vanmiddag. Mocht er behoefte zijn om nog contact te hebben dan kan dit via 06- [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: vrijdag 29 november 2024 09:34

Aan: G. [redacted] <[redacted]@veningahijken.nl>; Janny Peltjes <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: mogelijke vragen vanuit de pers

Hoi allen,

Hierbij een bestandje met mogelijke vragen vanuit de pers. Dit geeft even een richting aan. Ter voorbereiding.

[Redacted]
Onderzoeker

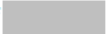
+31 (0)6 [Redacted]
[Redacted] niddv.nl
www.niddv.nl

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4
Datum: woensdag 27 november 2024 19:51:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image009.png](#)

Hoi

Ik laat het dan printen en dan moet de pagina met handtekeningen vrijdag maar ingevoegd worden. Wat mij betreft geen probleem als vrijdag ook nog telers moeten tekenen. Als die handtekeningen er maar komen.

Laten we daar nog even contact over hebben

- Ik zet printen in gang en maken foambord, zodat deze vrijdag klaar is
- Ik wacht op reactie van tav persbericht. Wat mij betreft mag ze rechtstreeks met mij schakelen. Misschien ook handig voor socials etc
- Ik neem contact op met Janny over draaiboek etc. Ik zal haar mailen of we morgen kunnen bellen
- Informeren partijen is inderdaad wel handig om dat uiterlijk morgen te doen. Westerveld weet dus alleen dat er deze week nog iets naar buiten gaat over het initiatief dat jullie eerder hebben toegelicht in programmateam. Meer weet de communicatieadviseur niet van mij
- Ik kan na morgenochtend onze voorbereiding voor Jisse met jullie delen. en ook de vragen die wij hebben voorbereid voor media. onze inschatting is dat ze wellicht gaan vragen naar zaak Raad van State (dat is echt des provincies) en verder naar berichtgeving nav brief en of dit nu echt iets gaat betekenen voor inwoners/omwonenden. En het blijft ook altijd weer een verrassing waar ze mee komen
- Morgen sturen wij nog een appje naar onze contacten bij RTV en Dagblad om ze op het persmoment te attenderen. Heb je al meer aanmeldingen binnen?

Nog een paar vragen

- Hoe laat zijn telers vrijdag in Bovensmilde? Het is wel handig als dat eerder is dan 14.00 uur. Gedeputeerde zal er tegen 13.45 uur zijn. Ik wil er zelf uiterlijk om 13.00 uur zijn
- Wat spreken we af over het halen van de spullen vrijdag vanaf het provinciehuis? wij kunnen ook daar afspreken dat ik met jou meerijd of dat ik achter jou aanrijdt. Mijn collega weet van wat we allemaal moeten hebben.

Ik schat in dat we morgen nog wel telefonisch contact hebben!

Groet

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Verzonden: woensdag 27 november 2024 18:49
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Hoi [redacted]

Enkele dingen gaan niet lukken of moeilijk.

Contact met Janny heb ik nog niet gehad, ook niet over de vragen die gesteld gaan worden (draaiboek). Ik heb graag dat jezelf even contact hebt met haar hierover, dan kan ik daar tussenuit.

[redacted] (06 [redacted]) is woordvoerder namens de telers. Ik stuur hem een lijst met vragen die hem gesteld kunnen gaan worden door pers, dan zet ik je in de CC. Die moet ik vanavond nog maken (ik heb genoeg input maar moet het nog onder elkaar zetten).
Daarbij stuur ik hem het draaiboek ook.

Wat betreft de handtekeningen, daar verwacht ik morgen nog wel tot de tweede helft van de middag mee bezig te zijn. Ik hoop dat me dat lukt, [redacted].
Vandaag vorderingen gemaakt, maar er zijn nog enkele telers die aandacht nodig hebben voordat er getekend wordt. Aangezien er maar 1 formulier is, kunnen de taken daarin niet opgesplitst worden. Eventueel zet de laatste aanstaande vrijdag nog de krabbel?

Wat betreft informeren van partijen, dat heb ik nog niet kunnen doen. Ik ga Janny vragen dit te gaan doen en zal zelf morgen tijdens het rijden naar telers mensen proberen te bereiken. Vraag me er donderdag nog even naar (via app of bellen) dan blijf je op de hoogte.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 27 november 2024 17:35

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

Hierbij nog een keer de opgemaakt verklaring met aangepaste zin omdat die niet lekker liep. We moeten echt morgenochtend printen, dus ik hoop dat je dan alle handtekening hebt en anders moeten we daar wat op verzinnen!

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4
Datum: woensdag 27 november 2024 21:06:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Ter aanvulling
Zoals ik eerder ook al heb aangegeven zou Janny de teler, in dit geval [redacted] ook kunnen interviewen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 november 2024 21:04
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Hoi [redacted]

Uiteraard mag dat.
De vragen die in het draiboek staan zijn alleen de vragen die Janny hem moet gaan stellen tijdens het moment. In het oorspronkelijk bestand dat ik heb gestuurd zit ook nog allerlei info over voorbereiding die al is geweest. Daarom heb ik jou een nieuw bestand gestuurd.
Pers zal naar mijn verwachting hele andere vragen gaan stellen (in ieder geval zullen RTV en dagblad denk ik kritischer zijn dan de andere media)

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Verzonden: woensdag 27 november 2024 20:43
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Hoi,

Waarom zou ik hem niet mogelijke vragen sturen die hij van de pers verwachten kan?

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 27 november 2024 20:11
Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Hoi

Ik zou naar [redacted] alleen het draaiboek voor het persmoment zelf sturen!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).

Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: woensdag 27 november 2024 18:49

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Hoi [redacted]

Enkele dingen gaan niet lukken of moeilijk.

Contact met Janny heb ik nog niet gehad, ook niet over de vragen die gesteld gaan worden (draaiboek). Ik heb graag dat jezelf even contact hebt met haar hierover, dan kan ik daar tussenuit.

[redacted] (06 [redacted]) is woordvoerder namens de telers. Ik stuur hem een lijst met vragen die hem gesteld kunnen gaan worden door pers, dan zet ik je in de CC. Die moet ik vanavond nog maken (ik heb genoeg input maar moet het nog onder elkaar zetten).
Daarbij stuur ik hem het draaiboek ook.

Wat betreft de handtekeningen, daar verwacht ik morgen nog wel tot de tweede helft van de middag mee bezig te zijn. Ik hoop dat me dat lukt, [redacted].
Vandaag vorderingen gemaakt, maar er zijn nog enkele telers die aandacht nodig hebben voordat er getekend wordt. Aangezien er maar 1 formulier is, kunnen de taken daarin niet opgesplitst worden. Eventueel zet de laatste aanstaande vrijdag nog de krabbel?

Wat betreft informeren van partijen, dat heb ik nog niet kunnen doen. Ik ga Janny vragen dit te gaan doen en zal zelf morgen tijdens het rijden naar telers mensen proberen te bereiken. Vraag me er donderdag nog even naar (via app of bellen) dan blijf je op de hoogte.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 27 november 2024 17:35

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: Nieuwe proef intentieverklaring ivm aanpassing zin alinea 4

Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

Hierbij nog een keer de opgemaakt verklaring met aangepaste zin omdat die niet lekker liep.
We moeten echt morgenochtend printen, dus ik hoop dat je dan alle handtekening hebt en anders moeten we daar wat op verzinnen!

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: opgemaakte versie intentieverklaring en bord versie 2
Datum: woensdag 27 november 2024 18:24:17
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)

Dit ziet er goed uit [redacted]
Niks op aan te merken, complimenten.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 27 november 2024 15:06
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: opgemaakte versie intentieverklaring en bord versie 2
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted] en [redacted]

Zie bijlage
Ik hoor graag of jullie nog opmerkingen hebben

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: opgemaakte versie intentieverklaring en bord versie 2 / zin wordt aangepast in vierde alinea
Datum: woensdag 27 november 2024 16:59:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

[redacted]

Mijn collega [redacted] ontdekte dat de laatste zin van de vierde alinea niet goed loopt. Die veranderen we nu in onderstaande

“Daarom is het van belang dat ze nu de intentie uitspreken en de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.”

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 november 2024 15:06
Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: opgemaakte versie intentieverklaring en bord versie 2
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted] en [redacted]

Zie bijlage
Ik hoor graag of jullie nog opmerkingen hebben

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
Team Communicatie

[+31 592 \[Redacted\]](tel:+31592[Redacted])
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op Five small blue square icons with white question marks, representing social media links for Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, and Instagram.

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: opmaak bord voor ondertekening
Datum: woensdag 13 november 2024 08:27:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Hoi [redacted]

Ik stuur je wel een eerste proef/proeven. Zou je mij nog wel het logo van HLB kunnen mailen in EPS?

Groet
[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: woensdag 13 november 2024 07:26
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: opmaak bord voor ondertekening

Goedemorgen [redacted]

Volgens mij gaan jullie je daar prima mee redden, als de kernboodschap maar goed tot uiting komt. Logo van provincie er goed zichtbaar op. En zet de 'Drentse lelie' maar als een merk neer. Succes!

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 12 november 2024 16:04

Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>

Onderwerp: opmaak bord voor ondertekening

Hoi [redacted]

Ik weet dat we inhoudelijk gezien nog een en ander moeten doorspreken, maar gezien de tijd heb ik wel alvast een opdracht weggezet bij onze vormgevers voor een groot bord voor het persmoment. Mijn idee is om ook iets te doen met een label, gebaseerd op het energielabel zoals jij voorstelde. Ik hoor het graag als je daar verder nog concrete ideeën over hebt. Ik spreek donderdag met de vormgever die ermee aan de slag gaat.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: Persbericht Drentse lelie
Datum: vrijdag 29 november 2024 09:09:59
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[Persbericht Drentse lelie.docx](#)

Hoi [redacted]

Het persbericht heb ik nog even doorgelezen achter mijn computer en heb er toch nog wat over te vinden.

De alinea die onder de intro staat/ stond heb ik weggehaald. De inhoud daarvan klopt niet en schept verkeerde verwachtingen. Daarnaast heb ik het bedrag van 250K van de telers weggehaald. Dit is niet relevant en zal in de praktijk veeel hoger uitvallen omdat er flinke investeringen gedaan moeten worden.

Voor de rest, een mooi stukkie tekst.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: donderdag 28 november 2024 16:03
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>; [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Persbericht Drentse lelie

Goedemiddag,

Bijgaand het persbericht Drentse lelie, voor plaatsing op de website morgen rond 14.30 uur en verspreiding onder de media.

[redacted] krijgt actuele foto van [redacted] en plaats het op www.hlbbv.nl en door op Facebook en Instagram.

Voorstel:

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt te verduurzamen met het initiatief 'Drentse Lelie'. Hiermee wil de sector de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hoe? Dat lees je in dit persbericht:

[redacted] stuurt het bericht met 2 foto's (meegestuurde en de foto die morgen wordt gemaakt) naar de media. De verzendlijst volgt. [redacted] is erbij en kan hierbij helpen.

Ik zal zorgen voor een LinkedIn bericht.

Plan? Leuk, succes allemaal!

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

M: +31 (0)6

E: hlbbv.nl

I: www.hlbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster

De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten

De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]
Onderwerp: RE: Persbericht Drentse lelie
Datum: donderdag 28 november 2024 16:40:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Dag [redacted]

Dank! Ik maak een perslijst die [redacted] en ik morgen kunnen gebruiken voor het versturen van het persbericht. Komt goed!
Ik hoor dan graag even wanneer het geplaatst is op de socials, zodat ik mijn collega kan inseinen

Groet

[redacted]
Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: donderdag 28 november 2024 16:03

Aan: [redacted] [redacted]@hlbbv.nl; [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: Persbericht Drentse lelie

Goedemiddag,

Bijgaand het persbericht Drentse lelie, voor plaatsing op de website morgen rond 14.30 uur en verspreiding onder de media.

[redacted] krijgt actuele foto van [redacted] en plaats het op www.hlbbv.nl en door op Facebook en Instagram.

Voorstel:

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt te verduurzamen met het initiatief 'Drentse Lelie'. Hiermee wil de sector de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de

omgeving voor het eind van 2027 verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hoe? Dat lees je in dit persbericht:

█ stuurt het bericht met 2 foto's (meegestuurd en de foto die morgen wordt gemaakt) naar de media. De verzendlijst volgt. █ is erbij en kan hierbij helpen. Ik zal zorgen voor een LinkedIn bericht.

Plan? Leuk, succes allemaal!

Met vriendelijke groeten / Best regards / Mit freundlichen Grüßen,

█

M: +31 (0)6 █

E: █ [hlbbv.nl](mailto:█@hlbbv.nl)

I: www.hlbbv.nl of www.degroenevlieg.nl

HLB BV | Kampsweg 27 | 9418 PD | Wijster
De Groene Vlieg | De Drieslag 30 | 8251 JZ | Dronten
De Groene Vlieg | Duivenwaardsedijk 1 | 3244 LG | Nieuwe-Tonge

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: persbericht vrijdag 29 november
Datum: woensdag 27 november 2024 15:23:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Ter aanvulling op onderstaande mail

Onder het persbericht zullen de contactgegevens van HLB moeten worden toegevoegd en wellicht ook van een woordvoerder namens de telers. Anders weet media niet wie ze moeten bellen.

Ik zal onze contactgegevens ook nog toevoegen als ik een reactie van jou heb gehad op de tekst. Weet je ook al wie het woord gaat doen namens de telers vrijdag? Dat wil ik graag weten voor de gedeputeerde

Mocht Janny het prettig vinden om nog een en ander door te spreken, dan kan ze mij bellen. Wij bespreken morgen alles voor met de gedeputeerde!

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 27 november 2024 15:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: persbericht vrijdag 29 november
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

In de bijlage het persbericht dat ik heb opgesteld. Ik hoor graag of jullie hier nog opmerkingen op hebben. De quote moet nog afgestemd worden met de gedeputeerde.

Voorstel is

- HLB verstuurt het persbericht vrijdag 29 november rond 14.30 uur met foto naar de media (provincie levert nog lijst aan met mailadressen)

HLB plaatst een bericht op socials: LinkedIn (en wellicht ook facebook?) Provincie Drenthe deelt dat bericht met een eigen tekst. Dit is een afgeleide van het persbericht.

Voorstel tekst LinkedIn

Drentse lelietelers lanceerden op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie'. Alle Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in Drenthe te verduurzamen. Doel is om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Bij de uitwerking en uitvoering van dit initiatief gaat HLB de telers ondersteunen.

Provincie Drenthe ondersteunt dit initiatief en wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Om dit te bekrachtigen ondertekenden alle telers, provincie Drenthe en HLB vrijdag 29 november een intentieverklaring.

HLB gaat samen met de telers de komende maanden een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor onze rekening nemen. Hiervoor maken we gebruik van de bestaande scores in de zogeheten biodiversiteitsmonitor akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Zie voor meer informatie < verwijzen naar de site van HLB>

Uiteraard is het aan jullie wat jullie willen gaan plaatsen. Als jullie het gaan aanpassen, dan ontvang ik nog wel graag de tekst die jullie uiteindelijk gaan plaatsen.

Je krijgt morgen van mij de lijst met mailadressen van media.

Als we morgen het persbericht kunnen aftikken, dan kan vrijdagochtend ook alles klaargezet worden voor verzending.

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: persbericht vrijdag 29 november
Datum: woensdag 27 november 2024 18:29:15
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)

Hoi [redacted]

Ik stuur het even door naar [redacted] onze communicatiespecialist. Ik ga ervan uit dat er geen grote veranderingen zullen zijn, hier en daar een woordje.

Vrijdagochtend zet ik een e-mail klaar zodat er met een druk op de knop de boel die middag verzonden kan worden.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 27 november 2024 15:21
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: persbericht vrijdag 29 november
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

In de bijlage het persbericht dat ik heb opgesteld. Ik hoor graag of jullie hier nog opmerkingen op hebben. De quote moet nog afgestemd worden met de gedeputeerde.

Voorstel is

- HLB verstuurt het persbericht vrijdag 29 november rond 14.30 uur met foto naar de media (provincie levert nog lijst aan met mailadressen)
- HLB plaatst een bericht op socials: LinkedIn (en wellicht ook facebook?) Provincie Drenthe deelt dat bericht met een eigen tekst. Dit is een afgeleide van het persbericht.

Voorstel tekst LinkedIn

Drentse lelietelers lanceerden op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie'. Alle Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in Drenthe te verduurzamen. Doel is om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Bij de uitwerking en uitvoering van dit initiatief gaat HLB de telers ondersteunen.

Provincie Drenthe ondersteunt dit initiatief en wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Om dit te bekrachtigen ondertekenden alle telers, provincie Drenthe en HLB vrijdag 29 november een intentieverklaring.

HLB gaat samen met de telers de komende maanden een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor onze rekening nemen. Hiervoor maken we gebruik van de bestaande scores in de zogeheten biodiversiteitsmonitor akkerbouw. De telers gaan werken volgens

het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Zie voor meer informatie < verwijzen naar de site van HLB>

Uiteraard is het aan jullie wat jullie willen gaan plaatsen. Als jullie het gaan aanpassen, dan ontvang ik nog wel graag de tekst die jullie uiteindelijk gaan plaatsen.

Je krijgt morgen van mij de lijst met mailadressen van media.

Als we morgen het persbericht kunnen aftikken, dan kan vrijdagochtend ook alles klaargezet worden voor verzending.

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: proef intentieverklaring en foambord
Datum: dinsdag 26 november 2024 20:11:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Ik check dit morgen even
Ik ben er nog niet tevreden over qua vormgeving

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: dinsdag 26 november 2024 17:06
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: proef intentieverklaring en foambord

Hoi [redacted] even snel de eerste 2 dingen.

Bord: De drentse lelieteler willen...: (provincie toch ook?!)

Verklaring: Volgens mij zijn er nu regels weggevallen uit laatste alinea. (Rol van HLB in dit geheel)
Dit stond erin om neutrale borging resultaten.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 26 november 2024 16:59

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: proef intentieverklaring en foambord

Dag,

Zie bijlagen. Ik hoor graag of jullie hier nog opmerkingen op hebben. Ik zie zelf in ieder geval nog het woordje te dat weg kan op het bord.
Zouden jullie de opmerkingen in de mail naar mij willen sturen?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: update deelnemerslijst Drentse lelie
Datum: maandag 25 november 2024 08:36:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Goedemorgen [redacted]

Dank!

Ik ga vandaag met alles aan de slag

- Opmaak verklaring
- Persuitnodiging
- Persbericht

Dus jij en Janny krijgen vandaag nog mail van mij! Ik stuur dan het draaiboek ook mee.

De tekst van de verklaring krijg je via [redacted] Van mij krijg je dan het juiste blad voor de ondertekening. Ik moet nog wel even overleggen met mijn collega of het lukt om dat vandaag op te maken.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Verzonden: maandag 25 november 2024 08:26
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: update deelnemerslijst Drentse lelie

Goedemorgen [redacted]

Hierbij de update van de deelnemerslijst. Enkele bedrijfsnamen zijn gewijzigd en er is een teler afgevallen. Hij stopt met lelies telen. De meesten zijn op de hoogte van de intenties en zijn

akkoord. Graag maak ik zsm een rondje om handtekeningen te verzamelen.

Bedrijf	Plaats
Firma Ziengs Emmen	Klazienaveen
Eleveld Smilde	Smilde
Bergsma	Boijl
Maatschap Bruins	Ter Apel
Bussemaker	Geesbrug
Fernhout	Smilde
Maatschap Joling	Dwingeloo
Pomper Hijken	Hijken
Seubring Bloembollen Drenthe	Beilen
Landbouwbedrijf van den Akker	Boijl
Veninga Hijken Bloembollen	Hijken
	Nieuw-
Mts. Deuring	Weerdinge
Eleveld Agro BV	Smilde
De Middenweg Vledder	Vledder
Timmermans Smilde	Smilde
Maatschap Hospers Akkerbouw	Nieuw-Buinen
Land- en tuinbouwbedrijf G.	
Hegen VOF	Wezup
Brandts Agro	De Krim

Bedankt.

[Redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [Redacted]
[Redacted] nibdv.nl
www.nibdv.nl

Van: [redacted]
Aan: [Janny Peltjes](#); [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[@gemeentewesterveid.nl](#); [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
[Total Crop Care](#); [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Cc: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Onderwerp: ter informatie persbericht initiatief Drentse Lelie/ **BR** [redacted]
Datum: vrijdag 29 november 2024 15:15:08
Bijlagen: [Persbericht Drentse lelie DEF 29 november 2024.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag allen,

Ter informatie stuur ik jullie hierbij het persbericht dat vanmiddag is verstuurd door HLB over het initiatief Drentse Lelie. Een initiatief van alle Drentse lelietelers in samenwerking met HLB dat wordt ondersteund door de provincie. Zie voor meer info het persbericht.
De invulling van dit initiatief moet nog verder vorm krijgen.

Volgende week woensdag zullen HLB en de provincie direct aan het begin van de bijeenkomst kort iets zeggen over dit initiatief dat los staat van het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe!
De reden dat we er dan wel kort iets over willen zeggen is dat het de dagen daarvoor in de media verschijnt en we er naar verwachting vragen over gaan krijgen.

BR [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Als er vragen zijn, dan kunnen jullie mij bereiken via mail of via 06-[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | [post@drenthe.nl](#)
[www.provincie.drenthe.nl](#)

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: update deelnemerslijst Drentse lelie
Datum: maandag 25 november 2024 08:26:25
Bijlagen: [image001.png](#)

Goedemorgen [redacted]

Hierbij de update van de deelnemerslijst. Enkele bedrijfsnamen zijn gewijzigd en er is een teler afgevallen. Hij stopt met lelies telen. De meesten zijn op de hoogte van de intenties en zijn akkoord. Graag maak ik zsm een rondje om handtekeningen te verzamelen.

Bedrijf	Plaats
Firma Ziengs Emmen	Klazienaveen
Eleveld Smilde	Smilde
Bergsma	Boijl
Maatschap Bruins	Ter Apel
Bussemaker	Geesbrug
Fernhout	Smilde
Maatschap Joling	Dwingeloo
Pomper Hijken	Hijken
Seubring Bloembollen Drenthe	Beilen
Landbouwbedrijf van den Akker	Boijl
Veninga Hijken Bloembollen	Hijken
	Nieuw-
Mts. Deuring	Weerdinge
Eleveld Agro BV	Smilde
De Middenweg Vledder	Vledder
Timmermans Smilde	Smilde
Maatschap Hospers Akkerbouw	Nieuw-Buinen
Land- en tuinbouwbedrijf G.	
Hegen VOF	Wezup
Brandts Agro	De Krim

Bedankt.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
niddv.nl
www.niddv.nl

Van: [redacted]
Aan: [Janny Peltjes](#); [redacted]
Onderwerp: voorbereiding 4 december!
Datum: woensdag 27 november 2024 20:20:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted] en Janny,

[redacted] ik weer! Ik weet dat er veel speelt, maar ik heb ook echt uiterlijk vrijdag de input nodig voor 4 december, anders kom ik zelf helemaal in de knoei met de voorbereiding. Maandag bespreek ik alles

voor met de gespreksleider en dan bereiden we ook de gedeputeerde voor op de bijeenkomst. Dus mijn verzoek is of jullie uiterlijk vrijdag (of maandagochtend heel vroeg) de input kunnen aanleveren op onderstaande vragen en de sheet voor de presentatie

1. Wat is de huidige stand van zaken in het project/ wat kun je vertellen over de resultaten tot nu toe?
2. Hoe werken jullie toe naar de afronding van het project? Wat gaan jullie nog doen en hoe worden de eindresultaten bekend gemaakt?

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

A close-up photograph of several pink lily flowers in bloom. The flowers have six petals, with the center being a lighter shade of pink and the outer petals being a deeper pink. The stamens are yellow and prominent. The background is a soft-focus field of more pink lilies and green leaves.

Intentieverklaring Drentse Lelie

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Firma Ziengs Emmen, Klazienaveen

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Eleveld Smilde, Smilde

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Bergsma, Boijl

Eleveld Agro BV, Smilde

Maatschap Bruins, Ter Apel

De Middenweg Vledder, Vledder

Bussemaker, Geesbrug

Timmermans Smilde, Smilde

Fernhout, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Maatschap Joling, Dwingeloo

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Pomper Hijken, Hijken

Brandts Agro, De Krim

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

provincie Drenthe

Farming the Future

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: projectplan concept initiatief lelietelers (poho)
Datum: woensdag 13 november 2024 15:28:18
Bijlagen: [20241031 Projectplan Drentse lelieteelt 0.0 concept.pdf](#)

hoi,

Dit document is te groot om toe te voegen in het formulier als bijlage, vandaar dat ik dit plan even apart mail.

De rest van de aanvraag volgt via het daarvoor bestemde formulier.

mvg [redacted]

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

Inleiding

De bollensector heeft zich de afgelopen jaren enorm ingezet op het gebied van duurzaamheid. Dit door het verbeteren en toepassen van milieuvriendelijkere teeltmethoden met minder milieubelasting tot gevolg. Echter de druk om nog verder te verduurzamen neemt toe, zowel vanuit de burger als de overheid. De regionale leliebollensector heeft dit gevoeld en wil zich **gezamenlijk** inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelieteelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Deze samenwerking is een unicum te noemen.

De provincie Drenthe werkt actief aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van **gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030**. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelieteelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, voorop lopen in de verduurzaming van de teelt.

Met opmerkingen []: wat gebeurd hier al in nh of zh?

Met opmerkingen []: er zal dan een 0-punt meten worden gedefinieerd lijkt me?

Probleemstelling

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt leidt tot polarisatie tussen de bevolking binnen de provincie Drenthe. Deze polarisatie brengt veel onrust met zich mee. Voor veel partijen wordt de situatie uitzichtloos. Het is van belang duidelijkheid te scheppen en doelen te stellen. Mensen moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen leefomgeving. Dat geldt voor zowel de bewoner in de provincie als de bloembollenteeler.

Bloembollenteelers voelen zich verplicht het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen om hun voortbestaan te kunnen waarborgen. De teelt bevindt zich in een transitie waarin de stappen die genomen worden steeds groter zijn en sneller gaan. De vraag naar verandering van de teelt is groot, daarmee zijn de investeringen ook groot. De stappen die gemaakt gaan worden door de Drentse lelieteelers zijn enorm en zullen van grote impact zijn op de bedrijfsvoering zijn.

Doel

Het doel van dit project is een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe te ontwikkelen. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelieteelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelieteelers**. Dat

Met opmerkingen []: Even nadenken over het risico/gevolg van deze zin, het moet zich niet omdraaien in dat beide (voedingsteelt en lilies) even "slecht" zijn.

Met opmerkingen []: misschien meer richting "intensieve"teelt of niet?

is een unicum. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden.

Met opmerkingen | : 2de keer 😊

Kennis die is opgedaan in eerder uitgevoerde programma's of onderzoekstrajecten worden gebruikt om deze doelstelling te behalen. De kennis, uit bijvoorbeeld Duurzame Bollenteelt Drenthe, wordt ingezet in de praktijk. Er wordt gestreefd naar weerbare planten en teeltsystemen die de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen drastisch terugdringen.

Door het gezamenlijke doel om de lelieteelt in Drenthe voorop te laten lopen in de verduurzaming van de teelt kan de polarisatie in de provincie geremd worden. Er wordt duidelijkheid gecreëerd voor de teler als voor de burger door de leliebollensector en door de provincie. Door dit initiatief worden bovenwettelijke maatregelen onnodig en kan de lelieteelt gezien worden als ieder ander landbouwgewas.

Opzet

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Deze zal leidend zijn in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

Met opmerkingen | : Kunnen we hier ook een link maken naar de opzet en uitvoering van Duurzaam Boeren Drenthe? Afstemmen met

De bloembollenbedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig zijn om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

Monitoring en sturen op KPI's

Hiervoor wordt de BMA ingezet. De BMA is een monitoringssysteem hoe duurzaamheid op een landbouwbedrijf te borgen. De doelstelling is om deze methode in te zetten voor de lelieteelt in Drenthe waarbij de elementen uit de BMA die passen bij de lelieteelt worden gebruikt of worden gefinetuned op de lelieteelt. De belangrijkste doelstelling is de milieubelasting waarbij de lelieteelt in 2028 vergelijkbaar is aan voedingsgewassen. Voor het meten van de milieubelasting wordt de milieumeetlat of vergelijkbare systematiek gebruikt. De resultaten van de metingen worden inzichtelijk gemaakt via een score indeling die overzichtelijk is en weergegeven op provincieniveau.

Met opmerkingen | : Weglaten? Of welke andere systematieken toelichten?

Daarnaast houdt de BMA systematiek rekening met KPI's als het gaat om diversiteit (bouwplan, rustgewassen), bodem (bedekking, organische stof balans, stikstofbalans en carbon footprint) en natuur (natuur- en landschapsbeheer).

Met opmerkingen | : Ook in dit stuk de link leggen naar Duurzaam Boeren Drenthe en de aanpak die in ontwikkeling is voor de akkerbouw.

Specifiek uitgewerkt: In de BMA zitten 8 doelen (KPI's) verwerkt. Hoe dichterbij een lelieteler bij een doel zit, hoe hoger hij scoort op de BMA. Deze KPI's zijn:

- Percentage rustgewassen in rotatie

- Organische stofbalans
- Gewasdiversiteit
- Percentage bodembedekking
- Percentage Natuur- en landschapsbeheer
- Stikstofbedrijfsoverschot
- Milieubelasting gewasbeschermingsmiddelen
- Carbon Footprint

daarnaast 3 Drentse KPI's meenemen:

- Gewasrotatieindex

- Ammoniakemissie

- fosfaatbodemoverschot

Met deze KPI's worden doelen heel duidelijk. Resultaten worden bijgehouden en deelnemers verplichten zich tot een goede registratie. Per bedrijf wordt in kaart gebracht wat de uitgangspunt is. Daarbij wordt duidelijk op welke punten begeleiding nodig is en waar inzet gepleegd gaat worden om uiteindelijk tot de juiste resultaten te komen. Dit zal bedrijfsspecifieke inzet zijn.

Begeleiding praktijkbedrijven

De bedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig hebben om de hoofddoelstelling te behalen. Een lilieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases moeten telers aangehaakt blijven en zich ondersteund blijven voelen. De doelstellingen moeten worden behaald en behouden.

Onderwerpen waar telers begeleiding en ondersteuning nodig zijn.

Milieubelasting

Er gaan bewustere keuzes gemaakt worden over het gebruik gewasbeschermingsmiddelen. Middelen met een hogere milieubelasting moeten worden vermeden. Een overzicht van deze middelen met de bijbehorende milieubelasting moet beschikbaar zijn. Daarbij zal het helpen om een korte beschrijving beschikbaar te hebben hoe de preciezere werking is van ieder middel. Hierdoor kunnen bewustere keuzes, correct gemaakt worden.

Assortiment keuze

Het assortiment lilies is erg bepalend voor het gebruik van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen. Er bestaan cultivars die zeer weerbaar zijn tegen de inval van schimmelziekten en virus. Binnen het project wordt actief gewerkt aan het stimuleren van het telen van sterke cultivars en uitfasering van zwakke cultivars. Bij de indeling van percelen kan rekening gehouden worden met het sorteren op gevoelige en weerbare rassen. Zo kan in jaar 1 van het project gedeeltelijk grote milieubelasting gespaard worden.

Opleiding erfbetreders

De erfbetreder bij de teler is van grote invloed op de activiteiten die op het bedrijf plaatsvinden. Adviezen die gegeven worden op het bedrijf worden vaak overgenomen. Het is daarom van

Met opmaak: Afstand Voor: 12 pt, Na: 12 pt

Met opmerkingen []: In dit hoofdstuk nog iets toevoegen dat deze KPI's overkoepelt zijn en ook gebruikt worden op gangbare akkerbouw bedrijven? En hierdoor inzichtelijk wordt wat de doelen zijn waar aandacht voor nodig is, omdat deze anders scoren?

Met opmerkingen []: Dubbel, heb ik hierboven ook al gelezen. Ergens aanpassen

Met opmerkingen []: Misschien een idee om een soort alternatieven tabel op te stellen? Voor teler en adviseurs? Zodat de teler zelf ook actief kan kijken, he mijn adviseur adviseert middel X, maar als ik een andere keuze maak, heb ik minder milieubelasting en vergelijkbaar effect

belang de erfbetreders ofwel adviseurs mee te nemen in dit project. Ze zullen gestimuleerd worden actief deel te nemen en mee te denken aan de te behalen doelstellingen.

Betrekken contractgevers

Van een groot gedeelte van de in Drenthe geteelde lelies is de eigenaar afkomstig uit Noord- of Zuid-Holland. Deze eigenaren zijn de zogenoemde contractgevers. De lelies worden geteeld op contract in Drenthe. Bij deze partijen zal het duidelijk moeten zijn aan welk project de contractgever werkt en wat daarbij de doelstellingen zijn. Dit heeft direct gevolgen voor de assortiment bepaling van de contractgever. Maar ook op het onderhoud van de gewassen die in enkele gevallen niet meer gedaan kan worden zoals gedaan werd.

Bemiddeling en ondersteuning is nodig om contractgevers mee te krijgen en aan te laten haken. Bijeenkomsten en individuele gesprekken zijn hiervoor een must.

Van experiment naar gangbare teelt

Er is veel onderzoek gedaan in de lელიeteelt naar de verduurzaming van de teelt. Die verduurzaming is reeds ingezet, maar wordt met dit project verder opgeschaald. De experimenten uit het verleden zullen moeten worden toegepast op grotere schaal. Dit betekent dat er op praktijkschaal nieuwe methoden getest kunnen worden, maar tegelijkertijd dat een gehele andere aanpak op bepaalde percelen plaatsvindt. In 2028 moeten alle percelen met lelies in Drenthe voldoen aan de doelstellingen en is daarmee een nieuwe 'gangbare Drentse teelt'.

Bodem

Om te kunnen sturen op bodemgezondheid moet kennis vergaard worden over de specifieke bodems. Dit betekent dat er bodemanalyses gedaan worden om tot optimale omstandigheden te komen voor de teelt van lelies. Sturen op de nutriëntenhuishouding in de bodem om op die manier een weerbaarder gewas te creëren is het doel. Weerbare gewassen zijn minder afhankelijk van gewasbescherming.

Bouwplan

Om te kunnen sturen op een optimaal bouwplan is specifieke kennis nodig. Ieder bedrijf heeft zijn eigen redenen om een bepaald bouwplan te handhaven. De lელიeteelt in Drenthe vindt veel plaats op externe percelen. Dit betekent dat de grond waarop de lელიeteelt plaatsvindt gehuurd, gepacht of geruild is. Langere samenwerking met verhuurder vindt regelmatig plaats. Die kan een veehouderij zijn waarin de mestruimtes ook meespelen in het verruilen van gronden. Hierdoor is de invloed op het bouwplan minder makkelijk. Samenwerking met deze partijen en goede communicatie is een vereiste. Diegene die grond beschikbaar stelt voor lელიeteelt in Drenthe wordt op de hoogte gebracht van dit project en waar nodig zullen gegevens over bijvoorbeeld bouwplan, mestgebruik en gewasbeschermingsmiddelen beschikbaar gesteld worden.

Borging gegevens

De deelnemende bedrijven zullen gegevens beschikbaar moeten stellen om deel te kunnen nemen. HLB zal deze gegevens verzamelen. Dit gaat bijvoorbeeld om de spuitgegevens van percelen die onderdeel zijn van de nieuwe gangbare lელიeteelt. Op een vertaalde methode worden de resultaten gecommuniceerd met provincie en andere belangstellenden. HLB is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en het borgen van de veiligheid van deze gegevens. In geen enkel geval komen spuitgegevens in het openbaar.

Met opmerkingen []: hoe dit de bereiken?

Met opmerkingen []: Is het ook mogelijk om deze contractgevers financieel iets te laten doen? Sturen op Vergoeding per deelnemer bv?

Met opmerkingen []: welke zijn hier juist interessant? benoemen, eventueel overlap met andere projecten die lopen?

Met opmerkingen []: Kan hier ook eventueel nagedacht worden dat onderlinge afstemming over locatiekeuze ook aandacht heeft in de meerjarige planning waar te telen?

Met opmerkingen []: Haakje samenwerking akkerbouw-veehouderij. Project niet te groot maken, maar wel even goed nadenken waar koppelkansen liggen

Met opmerkingen []: hierin hebben we wat ervaring met veehouderij en akkerbouw, goe dom hier niet het wiel nogmaals uit te vinden, maar juist sector overschrijdend samenwerken...

Met opmerkingen []: :geanonimiseerd

Met opmerkingen []: Ik begrijp deze opmerking, en is ook zeker belangrijk maar zal het niet zo benoemen, zorgt alleen maar voor achterdocht.

Met opmerkingen []: goede machtiging onder laten liggen

Communicatie

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes. Binnen dit onderwerp wordt onderscheidt gemaakt tussen drie hoofddoelgroepen, nl:

- Sector
- Maatschappelijke partners
- Omgeving
- Bestuurders

Sector

De communicatie naar de sector is van belang voor het draagvlak voor het project maar ook voor een springplank naar de rest van lelie-telend Nederland.

Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn. Onderling wordt kennis en ervaring uitgewisseld. Dit kan door het houden van bijeenkomsten maar ook vooral door het oprichten van studieclubs binnen het project. In een studieclub worden bijeenkomsten georganiseerd voor demo's maar ook om verdiepende kennis op te doen op bepaalde onderwerpen om uiteindelijk de lelieteelt op het eigen bedrijf milieuvriendelijker te kunnen maken.

Maatschappelijke partners en overheden

De maatschappelijke partners in dit project worden actief betrokken bij het project. Ze krijgen updates van de voortgang door bijeenkomsten die georganiseerd worden of door het project op de vaste agenda terug te laten komen van desbetreffende partner.

Deze partners krijgen een adviserende klankbord rol binnen het project. Daarmee krijgen ze een indirecte invloed op de richting die het project opgaat.

Omgeving

De omgeving moet geïnformeerd worden en blijven over het project. Wanneer dit niet voldoende en correct gedaan wordt, is het belang van het project nihil. Alle participanten van het project dragen actief naar buiten dat de leliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Dit kan via de sociale media, website maar ook bij interviews voor TV op krant.

Daarbij worden de percelen die deelnemen aan het project gekenmerkt door middel van een herkenbaar bord met logo op de percelen met verwijzing naar de website waar staat beschreven waar het perceel aan voldoet. Dit zonder getallen te noemen, maar door te werken met kleuren als een energielabel.

Bestuurders

Bestuurders worden op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties over dit project. Daarbij kan er jaarlijks een schriftelijke update gedaan worden die verspreid wordt onder de bestuurders van zowel gemeenten, waterschappen als provincie zodat deze goed geïnformeerd blijven over de voortgang van het project. Hiermee worden extra regelgeving op de lelieteelt binnen de regio voorkomen.

Organisatie

Het projectmanagement en de begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van HLB. Het toezicht op de voortgang van het behalen van de gestelde doelen in het project wordt door HLB gedaan. Twee maal per jaar vindt een ijkmoment plaats waarin de projectgroep overlegt over de voortgang. Deelnemers van de projectgroep zijn vertegenwoordigers van de provincie Drenthe.

Met opmerkingen | [] = deelnemers? Of is dat nog een andere hoofddoelgroep

Met opmerkingen | [] : kan de provincie dit ook zo uitdragen?

Met opmerkingen | [] Ik zou ons als provincie onderdeel van de klankbordgroep laten zijn. Daarnaast zijn we subsidiegever en vanuit die rol zullen we in de beschikking opnemen op welke wijze en wanneer een rapportage over de voortgang moet worden ingeleverd.

de Drentse lelietelers en HLB. [Onderdeel van het projectmanagement is de communicatie en organisatie en uitvoering daarvan.](#)

De deelnemersgroep zijn alle uitvoerende deelnemers van het project. Dit zijn alle Drentse lelietelers en [vertegenwoordigers van de provincie Drenthe](#). De projectgroep heeft in haar bijeenkomsten de lijn uitgestippeld die richting geeft aan de uitvoering. De deelnemersgroep komt 1 a 2 maal per jaar bijeen om kennis te nemen van de richting van de projectgroep en deze te toetsen op praktische haalbaarheid. Tevens zijn dit momenten om de voortgang te bespreken en te evalueren.

De klankbordgroep geeft adviezen op de richting die ingezet is door de projectgroep, maar ook op de voortgang die de deelnemersgroep heeft gemaakt. Op deze manier kan de klankbordgroep van invloed zijn op de uitvoering van het project. Alle betrokken stakeholders zijn deelnemer aan de klankbordgroep. Zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau wordt betrokken en geïnformeerd.

Met opmerkingen | Hiervoor geldt hetzelfde als de vorige opmerking.

Duur

De looptijd van het project is 4,5 jaar waarbij de start datum 1 december 2024 is. De einddatum van het project is 1 juni 2029. De start dient als aankondiging van het initiatief. De startdatum van 1 december is bewust gekozen vanwege de voorbereiding die een teler moet maken voor de start van het groeiseizoen in 2025. In groeiseizoen 2025 worden de eerste acties ondernomen op de leliepercelen in Drenthe. Tevens wordt 2025 gebruikt om het project in te richten en budget vrij te maken.

Begroting

Jaar	Doelprestatie	Korte toelichting	Uren	Uurtarief	Kosten (€)
2025	Opstellen project	Uitwerken en opstellen i.s.m. stakeholders	104	135 €	14.040
2025 - 2028	Coaching telers (19)	BMA data verzamelen, doelstellingen formuleren, pva teler opstellen	1520	110 €	167.200
2025 - 2028	Adviseren en informeren contractgevers	Contractgevers betrekken en betrokken houden bij het project	152	110 €	16.720
2025	Bijeenkomst adviseurs en erfbedreiders	Update geven over ambities project	16	135 €	2.160
2025 - 2028	Bijeenkomst projectgroep	Ijkmoment voortgang, 2 per jaar	320	135 €	43.200
2025 - 2028	Bijeenkomst klankbordgroep		160	135 €	21.600
2025 - 2028	Bijeenkomst deelnemersgroep		260	85 €	22.100
2025 - 2028	Plenaire bijeenkomst kennisdeling	Open kennis middag (betrokken) sector. Telers, adviseurs, erfbedreiders, contractgevers, ect..	260	85 €	22.100
2025 - 2028	Studiegroepen	3 studiegroepen met 6 - 7 telers, 3 momenten per jaar	288	85 €	24.480
2025 - 2028	Veld demonstratie	3 a 4 kijkmomenten eventueel samen met studiegroepmoment	128	135 €	17.280
2025 - 2028	Voorlichting / publicatie	Pers, sociale media, website, provincie, telers, HLB, sector	1472	110 €	161.920
2025 - 2028	PR kosten				€ 45.000
2025 - 2028	Borging resultaten	Monitoring, bijsturing, bundeling	1520	135 €	205.200
2025 - 2028	Bijdrage telers	Uitvoering, monitoring, bijsturing	3040	85 €	258.400
2025 - 2028	Rapportage stakeholders		32	135 €	4.320
2025 - 2028	Rapportage publiek		64	135 €	8.640
2025 - 2028	Projectleiding		736	135 €	99.360
2025 - 2028	Projectadministratie		160	135 €	21.600
2029	Afronding / oplevering project		150	110 €	16.500
				totaal	€ 1.171.820

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: de drentse lelie : info
Datum: maandag 14 oktober 2024 10:46:20
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[MBPKaartLelies_19112019 \[+Allstar\].pdf](#)
[MBP Kaart Zetmeelaardappel_2022.pdf](#)

hi

ter info, zoals beloofd.

hier 2 pdf'jes met een overzicht van middelen toegestaan in bv lelieteelt en aardappelen.
de gekleurde kolommen geven een indruk van milieubelastingspunten per middel op water, bodem en grondwater.

Let op: dit is een overzicht wat een teler KAN gebruiken, sommige middelen mogen ook vaker worden ingezet. per definitie verschilt het natuurlijk per perceel wat er wel/niet wordt toegepast. Maar geeft een goede indruk van mogelijke verschillen in hoogtes van milieu belastingspunten.

gr [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 14 oktober 2024 08:56
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2540478-leukemie-door-pesticiden-op-bloemen-franse-zaak-hopelijk-wake-upcall-voor-ons>
Ter info
Was vorige week in het nieuws
Groet
[redacted]
Met vriendelijke groet,
[redacted] - [redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

MILIEUBELASTINGSKAART Zetmeelaardappel

1,5-3% organische stof 0,5% drift

Middel	Doserings- (kg/ha of l/ha)	Milieubelasting (MBP)			Bestui- vers	Bestrij- ders			
		Water- leven	Bodem- leven	Grond- water					
Onkruidbestrijding, voor opkomst									
Agil 100 EC			1,5	27	2	0	A	?	
Arcade		96%		4	65	136	56	B	?
Balistik, Centurion Plus		97,5%		2,5	1	63	28	B	?
Basagran (LDS dosering na opkomst)			0,2	0	0	40	A	?	
Boxer, Roxy		90%		4	51	136	0	B	?
Buzzin			0,75	56	4	90	A	?	
Challenge		95%		1,5	27	29	0	A	?
CHANON 600		97,5%		2	18	38	0	A	?
Citation			0,5	38	3	60	A	?	
Clomate, Sirtaki		90%		0,25	1	3	450	B	?
Cropguard Clethodim 120 EC, WOPRO-Clethodim 2 & 120 gr/lt		97,5%		2,5	1	63	28	B	?
Cropguard Metribuzin 600 SC, WOPRO Metribuzin 2 & 600 SC				0,75	49	3	75	A	?
Fidox 800 EC			4	128	136	0	B	?	
Focus Plus			2	0	0	260	A	?	
Focus Plus			5	0	0	650	A	?	
glyfosaat 360 g/l (diverse middelen)			6	3	108	198	A	A	
glyfosaat 480 g/l (diverse middelen)			4,5	5	108	198	A	A	
Gofor			2	150	32	84	A	?	
Inter turion		97,5%		2	0	50	22	B	?
Mistral 70 WG				0,25	19	1	30	A	?
Pilot			2	10	0	0	A	?	
Proman			2	15	12	106	A	?	
Quickdown		90%		0,4	37	11	2	A	?
Sencor SC			0,15	10	1	15	A	?	
Sencor SC			0,75	49	3	75	A	?	
Targa Prestige		97,5%		2,5	1	0	0	A	?
Tilia, Fusilade Max			2	6	2	2.000	A	?	
Titus, WOPRO Rimsulfuron 250 WDG			0,04	0	0	300	A	?	
Loofdoding volvelds									
Affinity Plus, Spotlight Plus			1	21	1	0	A	?	
Beloukha, Kalina, Katamisa			16	40	32	0	?	?	
Quickdown		96%		0,8	74	22	4	A	?
Phytophthora									
Amphore Flex, Pergovi Flex			0,6	8	27	0	A	A	
Azuleo			0,5	7	2	6	A	B	
Banjo			0,4	138	24	68	A	?	
Banjo Forte, Foly Star 400 SC			1	145	25	60	B	?	
Canvas, Evitto, Gachinko		90%		0,5	22	7	130	A	?
Curzate Partner			0,2	6	26	0	A	A	
Cymbal			0,25	5	24	0	A	A	
Cymbal Flow			0,5	5	25	0	A	A	
Enervin SC			1,2	8	0	0	A	?	
ESPONTEL			0,4	3	0	0	A	?	
GADAROCK			2	220	28	520	A	?	
Infinito			1,2	4	7	37	A	A	
Kunshi		96%		0,5	54	50	50	A	?
Orvego			0,8	14	2	6	B	?	
Pergovi			0,6	2	8	0	A	A	
Polygandron WP			0,2	1	3	0	A	A	
Proxanil, Proxidor			2	5	28	0	A	A	
Ranman Top, Cyazofamid		90%		0,5	3	2	6	A	B
Reboot			0,45	34	41	0	A	A	
Revus			0,6	3	4	0	A	A	
Sacron WG			0,265	5	26	0	A	A	
Shirlan Gold			0,4	138	24	52	A	?	

Vendetta		90%		0,5	55	23	65	A	?	
Versilus				0,5	0	1	0	A	?	
Winby				0,4	138	24	68	A	?	
Zetanil solo WG				0,24	5	26	0	A	A	
Zetanil WG				2	28	112	6	A	B	
Zorvec Endavia				0,4	1	0	0	B	?	
Zorvec Enicade				0,15	1	0	0	B	?	
Alternaria (specifieke middelen; enkele Phytophthoramiddelen hebben een nevenwerking op Alternaria)										
Alternet			96%		0,5	18	1	445	A	A
Amistar, Mirador					0,5	13	2	1	A	A
Carial Star			90%		0,6	23	5	534	A	A
Narita			96%		0,5	18	1	445	A	A
Propulse					0,45	10	7	495	A	?
Signum					0,25	2	3	7	A	A
Overige schimmelbestrijding										
Allstar					0,8	16	1	7	A	?
Serenade					5	0	0	0	?	?
Zoxis			96%		0,25	3	1	1	A	A
Plaagbestrijding										
Afinto, Teppeki					0,16	0	0	0	B	A
Antilop					0,25	20	40	3	B	C
Bamazal					3	14	0	0	A	A
Batavia					0,75	0	0	2	B	B
Benevia					0,125	0	0	700	C	?
Chlorantranilprole 200 g/l (diverse middelen)					0,06	4	0	138	A	A
Closer					0,2	4	340	0	C	C
deltamethrin (25 g/l) (diverse merken)					0,3	465	8	0	B	C
Force Evo			0%		16	0	160	0	C	C
Gazelle					0,25	20	40	3	B	C
Goldorak, Karate Zeon, Ninja					0,05	100	1	0	C	C
Inter Aprid SG					0,25	20	40	5	B	C
Inter Peki					0,16	0	0	0	B	A
Neemazal-T/S					3	14	0	0	A	A
Nemathorin 10G					20	140	20	140	C	?
Movento					0,5	1	0	0	B	B
Pirimor			90%		0,5	120	12	800	B	A
Sequoia					0,2	4	340	0	C	C
Sumicidin Super, Sumi-Alpha 2.5					0,2	13	4	0	C	C
WOPRO Luisweg					0,25	20	40	5	B	C
Aaltjesbestrijding, tijdens poten										
Nemathorin 10G			0%		7,5	0	8	53	C	?
Velum Prime, Verango			0%		0,625	0	31	1.938	A	B
Vydate 10G			0%		40	0	80	40	C	C
Slakkenbestrijding										
Ijzer(III)fosfaat 29,7 g/kg en 2,5% (diverse middelen)					7	0	0	0	A	?
Ijzer(III)fosfaat 29,7 g/kg (diverse middelen)					50	0	0	0	A	?
Plant- en pootgoedbehandeling										
Maxim 100 FS			0%		0,2 L/ton	0	22	0	A	A
Monarch			0%		0,25 L/ton	0	48	20	A	A
Polygandron TTP			0%		1 kg/ton	0	0	0	?	?
Proradix Agro			0%		0,02 kg/ton	0	0	0	?	?
Symphonie			0%		1,5 kg/ton	0	37	16	A	A
Telstar PRO			0%		16	0	160	0	C	C
Groeiregulator en kiemremmingsmiddel										
Crown MH, Itcan SL 270					11	11	11	0	A	?
Himalaya 60 SG, Royal MH					5	10	10	5	A	?

Lees voor het gebruik van een middel eerst het etiket!
Hierop staan vaak extra gebruiksvorschriften (doseringen, aantal toepassingen, etc)

Legenda

Let op: verboden in grondwaterbeschermingsgebieden.

Let op: voor dit middel gelden beperkingen op percelen grenzend aan oppervlaktewater. Raadpleeg het etiket.

Let op: voor dit middel gelden beperkingen in grondwaterbeschermingsgebieden. Raadpleeg het etiket.

Milieubelastingspunten gebaseerd op toepassing in het groeiseizoen (maart - augustus).

Milieubelastingspunten gebaseerd op toepassing in het naseizoen (september - februari).

90%

De milieubelasting is berekend met dit percentage driftreductie. Bij minder driftreductie zijn de punten voor waterleven hoger.

0%

De milieubelasting is berekend met 0% drift (Granulaat, grond-, dompel- of zaadbehandeling, pleksgewijs aanstrijken).

Kleur milieubelastingspunten (MBP)

	≤100 MBP
	>100 en ≤1000 MBP
	>1000 MBP

Bestuivers en bestrijders

A	Bruikbaar in geïntegreerde teelt.
B	Beperkt bruikbaar in geïntegreerde teelt.
C	Niet bruikbaar in geïntegreerde teelt.
?	Risico onbekend.

Toelichting

- Met deze Milieubelastingskaart is het mogelijk om gewasbeschermingsmiddelen te vergelijken op het risico voor uitspoeling naar grondwater, waterleven in de sloot, bodemleven en nuttige organismen zoals natuurlijke vijanden van plaaginsecten, bijen en hommels. Ook geeft deze kaart informatie over de risico's voor de persoon die middelen toepast.
- Het risico voor waterleven, bodemleven en grondwater is weergegeven in Milieubelastingspunten (MBP). Een score van 100 MBP per toepassing voor waterleven, bodemleven en grondwater weerspiegelt globaal de toelatingsnorm van het College voor Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB).
 - Voor sommige middelen gelden driftbeperkende toepassingsvoorschriften (zie de voetnoten). Bij de berekening van de MBP voor waterleven zijn dan lagere driftpercentages gehanteerd dan de standaard driftpercentages die gelden volgens het Activiteitenbesluit.
 - Bij percelen zonder aangrenzende watergangen is er géén sprake milieubelasting voor waterleven. (Ga dan uit van 0 MBP.)
 - Het risico voor bestrijders (natuurlijke vijanden zoals sluipwespen, lieveheersbeestjes, roofmijten) en bestuivers (bijen en hommels) is weergegeven met een symbool. Dit symbool geeft de bruikbaarheid in geïntegreerde teelt weer en is een samenvoeging van de effecten van gewasbeschermingsmiddelen voor elk afzonderlijk nuttig organisme. Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden in de neveneffectengidsen van de verschillende leveranciers van nuttige organismen.
 - Hulpstoffen zijn niet opgenomen (de MBP zijn naar schatting nihil).

Informatie

Deze milieubelastingskaart is een hulpmiddel, dat inzicht biedt in één van de factoren waarop de middelenkeuze gebaseerd kan worden. Een lijst met alle toegelaten middelen in Nederland is eenvoudig te raadplegen op www.milieumeetlat.nl.

Deze milieubelastingskaart is gemaakt in het kader van de project Boeren voor Drinkwater Overijssel. Meer informatie: www.boerenvoordrinkwater.nl

Aansprakelijkheid

© Copyright CLM, 2022 (kaart versie 27-07-2023). CLM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel in de Milieubelastingskaart voorkomende onjuistheden en voor onbedoeld gebruik van de kaart.

MILIEUBELASTINGSKAART

Lelies

1,5-3% organische stof 0,5% drift

Middel	Toepas- sings- tijdstip	Doser- ing (kg/ha of l/ha)	Milieubelasting (MBP)			Bestui- vers	Bestrij- ders	Toepas- ser
			Water- leven	Bodem- leven	Grond- water			
Grondbehandeling, voor het planten								
Allstar ¹	mrt-aug	0,8	16	1	5	A	?	-
Amistar ^{1,2,5}	mrt-aug	6	0	18	12	A	A	-
Monam ^{4,5}	mrt-aug	300	0	45000	1.500	A	C	B
Nemathorin 10G ⁵	mrt-aug	30	0	30	210	C	?	S
Rizolex VLB ²	mrt-aug	20	100	60	0	A	A	I
Velum Prime ^{5,7}	mrt-aug	0,625	0	31	1.938	A	B	-
Vydate 10G ^{4,5}	mrt-aug	40	0	80	40	C	C	G
Trium-G ⁵	mrt-aug	25	0	0	0	?	?	S
Onkruidbestrijding, voor opkomst								
Certis Chloor IPC 40% VLB	mrt-aug	2	2	0	0	B	?	S
Certis Chloor IPC 40% VLB	mrt-aug	0,5	1	0	0	B	?	S
Fresco ¹²	mrt-aug	2,5	15	13	105	A	?	-
Glyfosaat 360 g/l (diverse middelen, oa Roundup, Clinic)	mrt-aug	6	3	108	198	A	A	-
Glyfosaat 480 g/l (diverse middelen, oa Roundup Ultimate)	mrt-aug	4,5	5	108	198	A	A	-
Wing P ³	mrt-aug	3,5	66	88	0	A	?	ZG
Stomp SC ³	mrt-aug	2	40	72	0	A	A	-
Stomp 400 SC ^{3,9}	mrt-aug	4	80	144	0	A	A	-
Onkruidbestrijding, rond opkomst								
Dual Gold 960 EC ^{1,3,6}	mrt-aug	0,25	2	19	0	A	?	I
Dual Gold 960 EC ^{1,3,6}	mrt-aug	0,75	6	58	0	A	?	I
Dual Gold 960 EC ^{1,3,6}	mrt-aug	1,5	11	116	0	A	?	I
Goltix SC/WG	mrt-aug	3,5	12	126	2.135	A	?	S
Goltix SC/WG	mrt-aug	0,5	2	18	305	A	?	S
Onkruidbestrijding, na opkomst								
Goltix Queen ⁸	mrt-aug	0,7	2	19	518	A	?	-
Certis Chloor IPC 40% VLB	mrt-aug	2	2	0	0	B	?	S
Certis Chloor IPC 40% VLB	mrt-aug	0,5	1	0	0	B	?	S
Goltix SC/WG	mrt-aug	3,5	12	126	2.135	A	?	S
Goltix SC/WG	mrt-aug	0,5	2	18	305	A	?	S
Centurion Plus ⁵	mrt-aug	0,5	0	13	6	B	?	-
Centurion Plus ⁵	mrt-aug	1	1	25	11	B	?	-
Centurion Plus ⁵	mrt-aug	2	2	50	22	B	?	-
Fusilade Max	apr-sep	2	6	2	200	A	?	S
Focus Plus	mrt-aug	3	0	0	390	A	?	S
Focus Plus	sep-feb	3	0	0	390	A	?	S
Targa Prestige, Pilot ⁴	mrt-aug	2	4	0	0	A	?	S
Vuurbestrijding, na opkomst								
Luna Experience ¹	mei-sep	0,6	45	32	1.200	B	B	I
Luna Sensation ^{1,8}	mrt-aug	0,3	11	10	570	A	B	-
Spirit, Phantom ^{1,3}	mei-sep	1,5	228	26	360	B	A	S
Penncozeb 80 WP	mei-sep	2	30	114	6	A	B	I
Rudis	mei-sep	0,25	19	1	0	A	?	S
Folicur ¹	mei-sep	0,55	47	20	336	B	A	-
Folicur SC ¹	mei-sep	0,32	48	20	352	B	A	S
Flint	mei-sep	0,4	26	0	0	A	A	I
Frupica, Fireblocker, Bombero	mei-sep	0,35	14	3	0	A	A	I
Mastana, Fythane ⁶	mei-sep	4	38	144	8	A	B	S
Solofol	mei-sep	1	600	5	0	A	A	-
Toreda	mei-sep	0,5	0	2	0	?	?	-
Doodspuiten dekvruucht								
Glyfosaat 360 g/l (diverse middelen, oa Roundup, Clinic)	mrt-aug	2	1	36	66	A	A	-

Plantgoedbehandeling									
Securo ¹⁰	mrt-aug	10,5	2520	21	0	A	A	S	
Pitcher	mrt-aug	10,5	3623	231	0	A	A	-	
Velum Prime	mrt-aug	10,5	84	525	32.550	A	B	-	
Captor SC ¹⁰	mrt-aug	10,5	179	63	179	A	A	G	
Merpan SPK ¹⁰	mrt-aug	10,5	284	105	273	A	A	S	
Mirage Elan ¹⁰	mrt-aug	10,5	95	326	0	A	A	-	
Solofol	mrt-aug	10,5	6300	53	0	A	A	-	
Apollo ¹⁰	mrt-aug	10,5	7350	966	0	A	A	-	
Sportak EW ¹⁰	mrt-aug	2,1	19	65	0	A	A	-	
Rudis ¹⁰	mrt-aug	1,25	94	4	0	A	?	S	
Topsin M Ultra ¹⁰	mrt-aug	8,4	4	3444	1.092	A	A	S	

Insecten-, luis- en virusbestrijding									
Vertimec Gold ⁵	mei-sep	0,5	44	2	0	B	C	S	
Batavia	mei-sep	0,75	0	0	0	B	B	-	
Gazelle	mei-sep	0,23	18	37	2	B	C	S	
Decis EC	mei-sep	0,4	620	10	0	B	C	S	
Decis Protech ⁴	mei-sep	0,67	255	10	0	B	C	-	
Sumicidin Super, Sumi Alpha ³	mei-sep	0,4	10	8	0	C	C	S	
Tepeki	mei-sep	0,14	0	0	0	B	A	-	
Karate Zeon, Ninja ¹¹	mei-sep	0,05	100	1	0	C	C	S	
Olie-H, Kompaan ⁵	mei-sep	6,25	0	19	38	B	B	-	
Pediment ⁵	mei-sep	0,5	120	12	800	B	A	G	
Movento ^{5,11}	mei-sep	0,5	0	0	0	B	B	S	
Calypso, Bariard ³	mei-sep	0,25	6	7	0	B	C	S	

¹ Verbod grondwaterbeschermingsgebied

² Bij grondontsmetting/grondbehandeling is de drift 0%

³ Voor dit middel gelden driftbeperkende maatregelen: 90% driftreductie.

⁴ Voor dit middel gelden driftbeperkende maatregelen: ≥95% driftreductie

⁵ Voor dit middel gelden vergaande (driftreducerende) maatregelen. Kijk op het etiket aan welke voorwaarden u dient te voldoen. Pediment mag u niet toepassen op percelen die grenzen aan oppervlaktewater.

⁶ Om het grondwater te beschermen is de toepassing van dit middel op zandgronden niet toegestaan.

⁷ Om het grondwater te beschermen mag de grondbehandeling van bloembol- en bloemknolgewassen alleen worden gebruikt in november en december of van maart tot en met juli.

⁸ Niet toegestaan om toe te passen van 1 sep - 1 mrt in grondwaterbeschermingsgebieden

⁹ Voor dit middel geldt een teeltvrije zone van ten minste 150 cm

¹⁰ Om in het water levende organismen te beschermen dient tijdens en na de dompelbehandeling van bloembollen emissie naar het oppervlaktewater te worden voorkomen. Toepassing mag uitsluitend plaatsvinden indien aan maatregelen beschreven op het etiket worden voldaan

¹¹ Niet toegestaan in bloeiende planten of planten wanneer deze actief bezocht worden door bijen en hommels.

¹² Let op: dit middel kan schadelijk zijn voor natuurlijke vijanden. Raadpleeg deskundigen (uw leverancier van natuurlijke vijanden, de producent van dit middel, uw adviseur) over het gebruik van dit middel in combinatie met het gebruik van natuurlijke vijanden.

Lees voor het gebruik van een middel eerst het etiket!

Hierop staan vaak extra gebruiksvorschriften (doseringen, aantal toepassingen, etc)

Legenda

MilieuBelastingsPunten (MBP)	 ≤100 MBP	 >100 en ≤1000 MBP	 >1000 MBP	 Niet toegelaten
Bestuivers & bestrijders	 Bruikbaar in geïntegr. teelt	 Beperkt bruikbaar	 Niet bruikbaar	 Risico onbekend
Risico toepasser	 Irriterend	 Schadelijk	 Bijtend	
	 Giftig	 Zeer giftig	 Geen risico	

Toelichting

Met deze Milieubelastingskaart is het mogelijk om gewasbeschermingsmiddelen te vergelijken op het risico voor uitspoeling naar grondwater, waterleven in de sloot, bodemleven en nuttige organismen zoals natuurlijke vijanden van plaaginsecten, bijen en hommels. Ook geeft deze kaart informatie over de risico's voor de persoon die middelen toepast.

- Het risico voor waterleven, bodemleven en grondwater is weergegeven in Milieubelastingspunten (MBP). Een score van 100 MBP per toepassing voor waterleven, bodemleven en grondwater komt overeen met de toelatingsnorm van het CTGB (zie www.ctgb.nl).
- Voor sommige middelen gelden driftbeperkende toepassingsvoorschriften (zie de voetnoten). Bij de berekening van de MBP voor waterleven zijn dan lagere driftpercentages gehanteerd dan de standaard driftpercentages die gelden volgens het Activiteitenbesluit.
- Bij percelen zonder aangrenzende watergangen is er géén sprake milieubelasting voor waterleven. (Ga dan uit van 0 MBP.)
- Het risico voor bestrijders (natuurlijke vijanden zoals sluipwespen, lieveheersbeestjes, roofmijten) en bestuivers (bijen en hommels) is weergegeven met een symbool. Dit symbool geeft de bruikbaarheid in geïntegreerde teelt weer en is een samenvoeging van de effecten van gewasbeschermingsmiddelen voor elk afzonderlijk nuttig organisme. Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden in de veneneffectengidsen van de verschillende leveranciers van nuttige organismen. De informatie op deze kaart is afkomstig van Koppert Biological Systems.
- Het risico voor toepassers is weergegeven met de aanduiding en het waarschuwingssymbool dat u ook terugvindt op het etiket van de middelen.
- Hulpstoffen zijn niet opgenomen (de MBP zijn naar schatting nihil).

Informatie

Deze milieubelastingskaart is een hulpmiddel, dat inzicht biedt in één van de factoren waarop de middenkeuze gebaseerd kan worden. Een lijst met alle toegelaten middelen in Nederland is eenvoudig te raadplegen op www.milieumeetlat.nl.

Aansprakelijkheid

© Copyright CLM, 2019 (kaart versie 27-07-2023). CLM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel in de Milieubelastingskaart voorkomende onjuistheden en voor onbedoeld gebruik van de kaart.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Aankleversen documenten poho
Datum: woensdag 13 november 2024 15:59:26
Bijlagen: [102324963_10376179_Intentieverklaring_def_13-11_1200.pdf](#)
[102324963_10376180_20241107_Memo_POHO_Landbouw_en_Landgebruik.pdf](#)
[102324963_10376181_20241107_GSstuk_Agendapunt_voor_de_verspadering_van_Gedeputeerde_Staten_van_Drenthe.pdf](#)

ter info,

Van: Provincie Drenthe <post@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 13 november 2024 15:57
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Aanleveren documenten poho

Dit formulier heb je gestuurd voor het poho:

Aanleveren documenten poho

Voor welk poho zijn deze documenten bedoeld? Je kunt meerdere poho's kiezen.	Poho gedeputeerde Turenhout Poho gedeputeerde Meeuwissen Poho gezamenlijk gedeputeerden Otter en van Dijk
Onderwerp	Landbouw & Landgebruik
Onderwerp	Water
Onderwerp	RO
Datum van het poho	18-11-2024
Wat is het onderwerp?	Intentieverklaring Drentse lelietelers
Wil je hiervoor tijd reserveren in het poho?	Ja

Hoeveel tijd heb je hiervoor nodig? (min. 5, max. 30 minuten)	<input type="text" value="10"/>
Dit is ter	bespreking
Is dit een zwarte tasstuk?	Nee
Wie sluiten fysiek bij dit onderwerp aan?	<input type="text" value=""/> en <input type="text" value=""/>
Wie sluiten digitaal bij dit onderwerp aan?	<input type="text" value="niemand"/>

Bijlagen	Ja
----------	----

Let op: agendapunten kunnen worden aangeleverd tot uiterlijk dinsdagmiddag 16:00 uur, bijlagen tot uiterlijk woensdagmiddag 16.00 uur. Daarna alleen na akkoord van je themamanager. Voor bestanden groter dan 2 MB graag contact opnemen met de .

Bijlage 1	102324963_10376179_Intentieverklaring_def_13-11_13.00.pdf
Bijlage 2	102324963_10376180_20241107_Memo_POHO_Landbouw_en_Landgebruik.pdf
Bijlage 3	102324963_10376181_20241107_GSstuk_Agendapunt_voor_de_vergadering_van_Gedeputeerde_Staten_van_Drenthe.pdf
Bijlage 4	<input type="text"/>
Bijlage 5	<input type="text"/>
Bijlage 6	<input type="text"/>
Bijlage 7	<input type="text"/>
Bijlage 8	<input type="text"/>
Bijlage 9	<input type="text"/>
Bijlage 10	<input type="text"/>

Opmerkingen	<input type="text" value="1. Ter info concept projectplan via mail verzonden(document is te groot)"/>
-------------	---

Mijn gegevens

Naam	<input type="text"/>
Thema	Landbouw & Landgebruik
E-mailadres	<input type="text" value=""/> @drenthe.nl
Mobiele telefoonnummer (van collega die aanwezig is bij het poho, tbv Whatsapp)	<input type="text" value="(06)"/> - <input type="text"/>

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn Provincie Drenthe, alle lelietelers uit de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). De lelieteelt wordt een teelt waar zowel de leliesector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn, met als gezamenlijke doelstelling:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen in teeltjaar 2028.

Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, de Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Medio mei 2024 is in de tweede kamer een motie aangenomen om te komen tot een reductie van 50% chemische gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedingsgewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het Hilbrands Laboratorium in Wijster zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om in teeltjaar 2028 over het gehele areaal het doel te hebben behaald.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ Alle Drentse lelietelers zijn aangesloten
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling door studiegroepen
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd
- ✓ Telers zetten zich in om de doelstelling te behalen
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle lelietelers Drenthe

Memo POHO Landbouw en Landgebruik	
Gedeputeerden	Jisse Otter, Willemien Meeuwissen, Egbert van Dijk, Yvonne Turenhout
Afschrift	Deelnemers PoHo
Datum	12 november 2024
Poho datum	18 november 2024
Opsteller	[REDACTED] Toestelnummer: [REDACTED]
Afgestemd met	[REDACTED]
Onderwerp	Intentieverklaring "De Drentse lelie"
Doel memo	☒ Ter discussie ☐ Ter informatie
Bijlage	Intentieverklaring, GSnota, concept projectplan
Naar GS	ja

Advies/Vraag

Kennismemen van de intentieverklaring en deze voor instemming voorleggen aan GS.

Inleiding

Alle lelietelers in Drenthe hebben zich verenigt en willen gezamenlijk stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Met als doel een vergelijkbare milieubelasting als de gangbare akkerbouw gewassen.

Argumenten

De lelietelers zijn zich bewust van het feit dat voor behoud van de teelt iets moet gebeuren, de maatschappelijke druk neemt toe. Daarom is het belangrijk dat alle telers gezamenlijk achter dit project staan. Tevens moet er in 2030 een reductie zijn van 50% in het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met dit project nemen de telers hier zelf de regie in.

Risico's

x

Vervolgstappen (aanpak/uitvoering)

Middels een intentieverklaring welke wordt ondertekend door HLB, alle lelietelers in Drenthe en de provincie Drenthe wordt het startsein gegeven voor dit project.

In 2025 zullen de telers met 1 gekozen perceel ervaringen opdoen met duurzame(re) oplossingen de toepasbaar zijn in de lelieteelt, met als doel dat in teeltjaar 2028 alle leliepercelen een grote stap hebben gezet in de verduurzaming. Daardoor zal de milieubelasting vergelijkbaar worden aan dat van andere gangbare akkerbouwgewassen (denk aan aardappelen, suikerbieten).

Monitoring zal plaatsvinden dmv het KPI-dashboard wat in ontwikkeling is voor de akkerbouw. Hiermee ontwikkelen we een robuust systeem en generiek systeem

ondertekenen intentieverklaring op vrijdag 29 november 2024 door de Lelietelers, HLB en de Provincie Drenthe.

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

Inleiding

De bollensector heeft zich de afgelopen jaren enorm ingezet op het gebied van duurzaamheid. Dit door het verbeteren en toepassen van milieuvriendelijkere teeltmethoden met minder milieubelasting tot gevolg. Echter de druk om nog verder te verduurzamen neemt toe, zowel vanuit de burger als de overheid. De regionale leliebollensector heeft dit gevoeld en wil zich **gezamenlijk** inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelieteelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Deze samenwerking is een unicum te noemen.

De provincie Drenthe werkt actief aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelieteelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, voorop lopen in de verduurzaming van de teelt.

Probleemstelling

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt leidt tot polarisatie tussen de bevolking binnen de provincie Drenthe. Deze polarisatie brengt veel onrust met zich mee. Voor veel partijen wordt de situatie uitzichtloos. Het is van belang duidelijkheid te scheppen en doelen te stellen. Mensen moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen leefomgeving. Dat geldt voor zowel de bewoner in de provincie als de bloembollenteeler.

Bloembollenteelers voelen zich verplicht het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen om hun voortbestaan te kunnen waarborgen. De teelt bevindt zich in een transitie waarin de stappen die genomen worden steeds groter zijn en sneller gaan. De vraag naar verandering van de teelt is groot, daarmee zijn de investeringen ook groot. De stappen die gemaakt gaan worden door de Drentse lelieteelers zijn enorm en zullen van grote impact zijn op de bedrijfsvoering zijn.

Doel

Het doel van dit project is een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe te ontwikkelen. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsgewassen in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelieteelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelieteelers.** Dat

Met opmerkingen | Even nadenken over het risico/gevolg van deze zin, het moet zich niet omdraaien in dat beide (voedingsgewassen en lelies) even "slecht" zijn.

is een unicum. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden.

Met opmerkingen |

2de keer 😊

Kennis die is opgedaan in eerder uitgevoerde programma's of onderzoekstrajecten worden gebruikt om deze doelstelling te behalen. De kennis, uit bijvoorbeeld Duurzame Bollenteelt Drenthe, wordt ingezet in de praktijk. Er wordt gestreefd naar weerbare planten en teeltsystemen die de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen drastisch terugdringen.

Door het gezamenlijke doel om de lelieteelt in Drenthe voorop te laten lopen in de verduurzaming van de teelt kan de polarisatie in de provincie geremd worden. Er wordt duidelijkheid gecreëerd voor de teler als voor de burger door de leliebollensector en door de provincie. Door dit initiatief worden bovenwettelijke maatregelen onnodig en kan de lelieteelt gezien worden als ieder ander landbouwgewas.

Opzet

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitorAkkerbouw (BMA) passende handvatten. Deze zal leidend zijn in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

De bloembollenbedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig zijn om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

Monitoring en sturen op KPI's

Hiervoor wordt de BMA ingezet. De BMA is een monitoringssysteem hoe duurzaamheid op een landbouwbedrijf te borgen. De doelstelling is om deze methode in te zetten voor de lelieteelt in Drenthe waarbij de elementen uit de BMA die passen bij de lelieteelt worden gebruikt of worden gefinetuned op de lelieteelt. De belangrijkste doelstelling is de milieubelasting waarbij de lelieteelt in 2028 vergelijkbaar is aan voedingsgewassen. Voor het meten van de milieubelasting wordt de milieumeetlat of vergelijkbare systematiek gebruikt. De resultaten van de metingen worden inzichtelijk gemaakt via een score indeling die overzichtelijk is en weergegeven op provincieniveau.

Daarnaast houdt de BMA systematiek rekening met KPI's als het gaat om diversiteit (bouwplan, rustgewassen), bodem (bedekking, organische stof balans, stikstofbalans en carbon footprint) en natuur (natuur- en landschapsbeheer).

Specifiek uitgewerkt: In de BMA zitten 8 doelen (KPI's) verwerkt. Hoe dichterbij een lelieteler bij een doel zit, hoe hoger hij scoort op de BMA. Deze KPI's zijn:

- Percentage rustgewassen in rotatie

Met opmerkingen |

Weglaten? Of welke andere systematieken toelichten?

- Organische stofbalans
- Gewasdiversiteit
- Percentage bodembedekking
- Percentage Natuur- en landschapsbeheer
- Stikstofbedrijfsoverschot
- Milieubelasting gewasbeschermingsmiddelen
- Carbon Footprint

Met deze KPI's worden doelen heel duidelijk. Resultaten worden bijgehouden en deelnemers verplichten zich tot een goede registratie. Per bedrijf wordt in kaart gebracht wat de uitgangspositie is. Daarbij wordt duidelijk op welke punten begeleiding nodig is en waar inzet gepleegd gaat worden om uiteindelijk tot de juiste resultaten te komen. Dit zal bedrijfsspecifieke inzet zijn.

Begeleiding praktijkbedrijven

De bedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig hebben om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases moeten telers aangehaakt blijven en zich ondersteund blijven voelen. De doelstellingen moeten worden behaald en behouden.

Onderwerpen waar telers begeleiding en ondersteuning nodig zijn.

Milieubelasting

Er gaan bewustere keuzes gemaakt worden over het gebruik gewasbeschermingsmiddelen. Middelen met een hogere milieubelasting moeten worden vermeden. Een overzicht van deze middelen met de bijbehorende milieubelasting moet beschikbaar zijn. Daarbij zal het helpen om een korte beschrijving beschikbaar te hebben hoe de preciezere werking is van ieder middel. Hierdoor kunnen bewustere keuzes, correct gemaakt worden.

Assortiment keuze

Het assortiment lelies is erg bepalend voor het gebruik van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen. Er bestaan cultivars die zeer weerbaar zijn tegen de inval van schimmelziekten en virus. Binnen het project wordt actief gewerkt aan het stimuleren van het telen van sterke cultivars en uitfasering van zwakke cultivars. Bij de indeling van percelen kan rekening gehouden worden met het sorteren op gevoelige en weerbare rassen. Zo kan in jaar 1 van het project gedeeltelijk grote milieubelasting gespaard worden.

Opleiding erfbetreders

De erfbetreders bij de teler is van grote invloed op de activiteiten die op het bedrijf plaatsvinden. Adviezen die gegeven worden op het bedrijf worden vaak overgenomen. Het is daarom van belang de erfbetreders ofwel adviseurs mee te nemen in dit project. Ze zullen gestimuleerd worden actief deel te nemen en mee te denken aan de te behalen doelstellingen.

Betrekken contractgevers

Van een groot gedeelte van de in Drenthe geteelde lelies is de eigenaar afkomstig uit Noord- of Zuid-Holland. Deze eigenaren zijn de zogenoemde contractgevers. De lelies worden geteeld op contract in Drenthe. Bij deze partijen zal het duidelijk moeten zijn aan welk project de contractgever werkt en wat daarbij de doelstellingen zijn. Dit heeft direct gevolgen voor de assortiment bepaling van de contractgever. Maar ook op het onderhoud van de gewassen die in enkele gevallen niet meer gedaan kan worden zoals gedaan werd.

Met opmerkingen | In dit hoofdstuk nog iets toevoegen dat deze KPI's overkoepelt zijn en ook gebruikt worden op gangbare akkerbouw bedrijven? En hierdoor inzichtelijk wordt wat de doelen zijn waar aandacht voor nodig is, omdat deze anders scoren?

Met opmerkingen | Dubbel, heb ik hierboven ook al gelezen. Ergens aanpassen

Met opmerkingen | Misschien een idee om een soort alternatieven tabel op te stellen? Voor teler en adviseurs? Zodat de teler zelf ook actief kan kijken, he mijn adviseur adviseert middel X, maar als ik een andere keuze maak, heb ik minder milieubelasting en vergelijkbaar effect

Bemiddeling en ondersteuning is nodig om contractgevers mee te krijgen en aan te laten haken. Bijeenkomsten en individuele gesprekken zijn hiervoor een **must**.

Van experiment naar gangbare teelt

Er is veel onderzoek gedaan in de lelieteelt naar de verduurzaming van de teelt. Die verduurzaming is reeds ingezet, maar wordt met dit project verder opgeschaald. De experimenten uit het verleden zullen moeten worden toegepast op grotere schaal. Dit betekent dat er op praktijkschaal nieuwe methoden getest kunnen worden, maar tegelijkertijd dat een gehele andere aanpak op bepaalde percelen plaatsvindt. In 2028 moeten alle percelen met lelies in Drenthe voldoen aan de doelstellingen en is daarmee een nieuwe 'gangbare Drentse teelt'.

Bodem

Om te kunnen sturen op bodemgezondheid moet kennis vergaard worden over de specifieke bodems. Dit betekent dat er bodemanalyses gedaan worden om tot optimale omstandigheden te komen voor de teelt van lelies. Sturen op de nutriëntenhuishouding in de bodem om op die manier een weerbaarder gewas te creëren is het doel. Weerbare gewassen zijn minder afhankelijk van gewasbescherming.

Bouwplan

Om te kunnen sturen op een optimaal bouwplan is specifieke kennis nodig. Ieder bedrijf heeft zijn eigen redenen om een bepaald bouwplan te handhaven. De lelieteelt in Drenthe vindt veel plaats op externe percelen. Dit betekent dat de grond waarop de lelieteelt plaatsvindt gehuurd, gepacht of geruild is. Langere samenwerking met verhuurder vindt regelmatig plaats. Die kan een veehouderij zijn waarin de mestruimtes ook meespelen in het verruilen van gronden. Hierdoor is de invloed op het bouwplan minder makkelijk. Samenwerking met deze partijen en goede communicatie is een vereiste. Diegene die grond beschikbaar stelt voor lelieteelt in Drenthe wordt op de hoogte gebracht van dit project en waar nodig zullen gegevens over bijvoorbeeld bouwplan, mestgebruik en gewasbeschermingsmiddelen beschikbaar gesteld worden.

Borging gegevens

De deelnemende bedrijven zullen gegevens beschikbaar moeten stellen om deel te kunnen nemen. HLB zal deze gegevens verzamelen. Dit gaat bijvoorbeeld om de spuitgegevens van percelen die onderdeel zijn van de nieuwe gangbare lelieteelt. Op een vertaalde methode worden de resultaten gecommuniceerd met provincie en andere belangstellenden. HLB is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en het borgen van de veiligheid van deze gegevens. **In geen enkel geval komen spuitgegevens in het openbaar.**

Communicatie

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes. Binnen dit onderwerp wordt onderscheidt gemaakt tussen drie hoofddoelgroepen, nl:

- **Sector**
- Maatschappelijke partners
- Omgeving
- Bestuurders

Met opmerkingen | Is het ook mogelijk om deze contractgevers financieel iets te laten doen? Sturen op Vergoeding per deelnemer bv?

Met opmerkingen | Ik begrijp deze opmerking, en is ook zeker belangrijk maar zal het niet zo benoemen, zorgt alleen maar voor achterdocht.

Met opmerkingen | = deelnemers? Of is dat nog een andere hoofddoelgroep

Sector

De communicatie naar de sector is van belang voor het draagvlak voor het project maar ook voor een springplank naar de rest van lelie-telend Nederland.

Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn. Onderling wordt kennis en ervaring uitgewisseld. Dit kan door het houden van bijeenkomsten maar ook vooral door het oprichten van studieclubs binnen het project. In een studieclub worden bijeenkomsten georganiseerd voor demo's maar ook om verdiepende kennis op te doen op bepaalde onderwerpen om uiteindelijk de lelieteelt op het eigen bedrijf milieuvriendelijker te kunnen maken.

Maatschappelijke partners

De maatschappelijke partners in dit project worden actief betrokken bij het project. Ze krijgen updates van de voortgang door bijeenkomsten die georganiseerd worden of door het project op de vaste agenda terug te laten komen van desbetreffende partner.

Deze partners krijgen een adviserende klankbord rol binnen het project. Daarmee krijgen ze een indirecte invloed op de richting die het project opgaat.

Omgeving

De omgeving moet geïnformeerd worden en blijven over het project. Wanneer dit niet voldoende en correct gedaan wordt, is het belang van het project nihil. Alle participanten van het project dragen actief naar buiten dat de liesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Dit kan via de sociale media, website maar ook bij interviews voor TV op krant.

Daarbij worden de percelen die deelnemen aan het project gekenmerkt door middel van een herkenbaar bord met logo op de percelen met verwijzing naar de website waar staat beschreven waar het perceel aan voldoet. Dit zonder getallen te noemen, maar door te werken met kleuren als een energielabel.

Bestuurders

Bestuurders worden op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties over dit project. Daarbij kan er jaarlijks een schriftelijke update gedaan worden die verspreid wordt onder de bestuurders van zowel gemeenten, waterschappen als provincie zodat deze goed geïnformeerd blijven over de voortgang van het project. Hiermee worden extra regelgeving op de lelieteelt binnen de regio voorkomen.

Organisatie

Het projectmanagement en de begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van HLB. Het toezicht op de voortgang van het behalen van de gestelde doelen in het project wordt door HLB gedaan. Twee maal per jaar vindt een ijkmoment plaats waarin de projectgroep overlegt over de voortgang. Deelnemers van de projectgroep zijn vertegenwoordigers van de provincie Drenthe, de Drentse lelieteelers en HLB.

De deelnemersgroep zijn alle uitvoerende deelnemers van het project. Dit zijn alle Drentse lelieteelers en vertegenwoordigers van de provincie Drenthe. De projectgroep heeft in haar bijeenkomsten de lijn uitgestippeld die richting geeft aan de uitvoering. De deelnemersgroep komt 1 a 2 maal per jaar bijeen om kennis te nemen van de richting van de projectgroep en deze te toetsen op praktische haalbaarheid. Tevens zijn dit momenten om de voortgang te bespreken en te evalueren.

De klankbordgroep geeft adviezen op de richting die ingezet is door de projectgroep, maar ook op de voortgang die de deelnemersgroep heeft gemaakt. Op deze manier kan de klankbordgroep van invloed zijn op de uitvoering van het project. Alle betrokken stakeholders zijn deelnemer aan de klankbordgroep. Zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau wordt betrokken en geïnformeerd.

Duur

De looptijd van het project is 4,5 jaar waarbij de start datum 1 december 2024 is. De einddatum van het project is 1 juni 2029. De start dient als aankondiging van het initiatief. De startdatum van 1 december is bewust gekozen vanwege de voorbereiding die een teler moet maken voor de start van het groeiseizoen in 2025. In groeiseizoen 2025 worden de eerste acties ondernomen op de teliepercelen in Drenthe. Tevens wordt 2025 gebruikt om het project in te richten en budget vrij te maken.

Begroting

Jaar	Deelprestatie	Korte toelichting	Uren	Uurtarief	Kosten (€)
2025	Opstellen project	Uitwerken en opstellen i.s.m. stakeholders	104	135 €	14.040
2025-2028	Coaching telers (19)	BVA data verzamelen, doelstellingen formuleren, plan teler opstellen	1520	110 €	167.200
2025-2028	Adviseren en informeren contractgevers	Contractgevers betrekken en betrokken houden bij het project	152	110 €	16.720
2025	Bijeenkomst adviseurs en erfbetreders	Update geven over ambities project	16	135 €	2.160
2025-2028	Bijeenkomst projectgroep	Bijmoment voortgang, 2 per jaar	320	135 €	43.200
2025-2028	Bijeenkomst klankbordgroep		160	135 €	21.600
2025-2028	Bijeenkomst deelnemers groep		260	85 €	22.100
2025-2028	Planaire bijeenkomst kennisdeling	Open kennis middag (betrokken) sector: Telers, adviseurs, erfbetreders, contractgevers, ect..	260	85 €	22.100
2025-2028	Studiegroepen	3 studiegroepen met 6-7 telers, 3 momenten per jaar	288	85 €	24.480
2025-2028	Veldemonstratie	3 a 4 bijmomenten eventueel samen met studiegroepmoment	128	135 €	17.280
2025-2028	Voorlichting/ publicatie	Pers, sociale media, website, provincie, telers, HLR sector	1472	110 €	161.920
2025-2028	PRkosten				€ 45.000
2025-2028	Borgingresultaten	Monitoring, bijsturing, bundeling	1520	135 €	205.200
2025-2028	Bidragte telers	Uitvoering, monitoring, bijsturing	3040	85 €	258.400
2025-2028	Rapportage stakeholders		32	135 €	4.320
2025-2028	Rapportage publiek		64	135 €	8.640
2025-2028	Projectexdime		736	135 €	99.360
2025-2028	Projectadministratie		160	135 €	21.600
2029	Afsluiting/ oplevering project		150	110 €	16.500
				 totaal	 € 1.171.820

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Projectplan HLB reactie
Datum: donderdag 31 oktober 2024 10:59:03
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[20241031 Projectplan Drentse lelieteelt 0.0 concept.docx](#)
[format_projectplan_toekomstgerichte_landbouw_2020.odt](#)

[redacted]

onderstaand (inclusief bijlagen) wil ik delen met [redacted] ivm het aangeleverde projectplan
Wil jij hier nog even doorheen kijken, of jij het hier mee eens bent?

gr [redacted]

hoi [redacted]

Hierbij inhoudelijk een aantal kleine opmerkingen, zie document .

verder inhoudelijk prima.

misschien nog wat meer verwijzen naar de wens om met doelsturing aan de gang te gaan in de
landbouw, want ook daar wordt aan gedacht in dit project.

lijkt me nog zinvol om te weten wat voor bedrag je een bijdrage wilt/verwacht van de provincie.

belangrijk om te weten is dat het beoordeeld wordt op 4 aspecten. zie de bijgevoegde projectplan
format.

hierin staat het toetsingscriteria (waar het plan dus op wordt beoordeeld)

1. effectiviteit
2. kans op succes
3. innovativiteit
4. efficiëntie

zou mooi zijn als je deze twee documenten kunt samenvoegen, en het projectplan in het format plakt.

morgen ben ik wel aan het werk, dus als je er graag nog even na wilt kijken dan kunnen we daar wel even
voor gaan zitten, digitaal.

gr [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: woensdag 30 oktober 2024 13:29

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: projectplan delen?

Hoi [redacted]

Volgens mij is mijn versie in de redelijk zelfde opzet. Wil je er tijd voor maken om opmerkingen te

plaatsen en aanvullingen te geven?

Ik ga hem nu ook even naar Janny doorsturen. Desnoods kijken wij er samen vrijdag of maandag nog even weer naar.

De begroting heb ik zelf opgesteld, dit is een redelijke inschatting van de te maken uren. Gedeeltelijk zitten er in-kind bijdragen bij. Deze begroting wil ik eerst met Janny doornemen voordat het verder verspreid wordt.

Bedankt alvast.

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 30 oktober 2024 08:52

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: Re: projectplan delen?

hoi [redacted]

nog even wat extra informatie

hierbij de link naar de pagina over toekomst gerichte landbouw / subsidie regeling

hierin staan ook formats voor bv projectplan

Zou mooi zijn als je deze in hoofdlijnen kunt hanteren,

succes

[Subsidie Toekomstgerichte Landbouw - Landbouw in Drenthe](#)

gr [redacted]

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).

Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Verzonden: dinsdag 29 oktober 2024 12:14

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: projectplan delen?

Hoi [redacted]

Ik ga vanmiddag en morgen besteden aan het schrijven van het projectplan incl. eerste opzet begroting. Deze stuur ik naar je op zodat je er goed door kan lopen. Ik ben nog niet zo ervaren met het schrijven van projectplannen, dus een beetje ondersteuning zou fijn zijn. Daarom mag je ook best kritisch zijn op het document wat ik je morgen ga opsturen, daar leer ik van.

Maandagochtend zit ik met Janny samen om de begroting door te nemen. Als ik dan van jouw wat feedback heb ontvangen dan kan ik dat meenemen.

Het zal inderdaad mooi zijn om het systeem van de pilot akkerbouw te hanteren. €750,- is **5.2.1** voor een teler, maar goed we moeten ergens beginnen natuurlijk. Ik neem m mee!
Bedankt.

+31 (0)6

Van: <> <> drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 29 oktober 2024 09:36

Aan: <> <> hbbv.nl>

Onderwerp: Re: projectplan delen?

hoi

het zou voor komende week (dinsdag en woensdag)wel mooi zijn als we het project concreter kunnen maken middels een begroting.

Zodat we duidelijk kunnen maken wat we aanvragen en nodig achten. Hopelijk lukt je dat nog om toe te voegen.

wat betreft de KPI ben ik nog in conclaaf maar zou het mooi zijn om hetzelfde te doen als bij de pilot akkerbouw. maar heb ik nog geen volledig antwoord ontvangen

<https://www.provincie.drenthe.nl/duurzaamboerendrenthe/meedoen/praktijkpilot-akkerbouw/>

dus ik zou die 750 per deelnemer ook even opnemen in de begroting.

gr

Met vriendelijke groet,

+31 592

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: <> <> hbbv.nl>

Verzonden: dinsdag 22 oktober 2024 08:36

Aan: <> <> drenthe.nl>

Onderwerp: RE: projectplan delen?

Goedemorgen

In de bijlage het projectplan zoals besproken in de bijeenkomst vorige week. Daarna heb ik helaas nog geen tijd gehad om ernaar te kijken. Is het een idee om dit document via bv. teams te delen zodat we allebei aan hetzelfde document werken?

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: donderdag 17 oktober 2024 14:01

Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>

Onderwerp: projectplan delen?

Hi [redacted]

kun jij het projectplan drentse lelieteelt 0.0 ook digital met mij delen?

gr [redacted]

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager
Opsteller	[redacted], tst. [redacted]	Rianne Vos
Thema	Landbouw & Landgebruik	
Datum	5 november 2024	<i>Paraaf en advies</i>
<i>Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024</i>		<i>Bespreekstuk</i>
<i>Toelichting:</i>		
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder
2: Landelijk gebied		Jisse Otter
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris
1. [redacted] Communicatie		Wim Brenkman
2. [redacted] Water, bodem en milieu		
3. [redacted] FPC		
4. [redacted] S&I		
Archivering		Communicatie
<i>Soort overeenkomst:</i>	Niet van toepassing	<i>Openbaar:</i> Ja, na 29 november
<i>Intentieverklaring</i>		
<i>Datum:</i>	<i>Registratienummer:</i>	<i>Persbericht:</i> Ja op 29 november
	nr.	
		<i>Bekendmaking:</i>
	nr.	Niet van toepassing

Onderwerp

Aanvullende subsidie voor het initiatief van de Drentse lelietelers

Advies

- 1 | in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie"
- 2 | een bedrag van € 750.000,-- beschikbaar te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie"
- 3 | gedeputeerde J.Otter aan te wijzen om de intentieverklaring te ondertekenen op 29 november 2024

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

De bollenteelt is een besproken onderwerp in de provincie. Met dit project willen alle Drentse lelieteelers met elkaar aantonen dat de lelieteelt geen zwaardere milieubelasting heeft dan de teelt van voedingsgewassen.

Door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd van elkaar te leren.

b. Europese aspecten

Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang. En biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te behouden.

d. Participatie

De Drentse lelie is primair een samenwerking van alle Drentse telers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelieteelers een inkind bijdrage hebben van 250.000 euro

Er vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners waaronder Natuur en Milieu federatie, gemeenten en waterschappen om lid te worden van de klankbordgroep, tevens sluit de provincie Drenthe ook aan bij deze klantbordgroep.

Advies

1 | in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie"

2 | een bedrag van € 750.000,-- beschikbaar te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie"

3 | gedeputeerde J.Otter aan te wijzen om de intentieverklaring te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting

2: Landelijk gebied

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten

1.1 | ... het programma staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de leliesector.

1.2 | ...verbreden commitment met programma doelsturing in de landbouw

2.1 | ...binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen. De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt naar het positieve besluitvorming in GS.

3.1 | ...Met deze aanwijzing kan gedeputeerde J. Otter de intentieverklaring op 29 november 2024 ondertekeken

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen)

Financiën

Het betreft een bedrag van € 750.000,- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. Wordt uit de bestaande begroting gedekt, onder voorbehoud goedkeuring begroting 2025 door Provinciale Staten.

Bijlagen

1. | Intentieverklaring
2. | Concept projectplan

Risico's

Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: voorbereiding Jisse persmoment 29/11
Datum: woensdag 27 november 2024 17:34:02
Bijlagen: [Woordvoeringslijn en FAQ verduurzaming lelieteelt.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[persbericht_drentse lelie versie 26 november 2024.docx](#)

Dag [redacted] en [redacted]

Graag nog jullie reactie op de bijlage. Met dank aan mijn collega [redacted]
Ik wil dit graag morgen bespreken met Jisse + het draaiboek en het persbericht. Zie bijlage voor de versie die nog bij HLB ligt voor afstemming

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 27 november 2024 16:25

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE:

Dag [redacted]

Zie bijgaand een aanzet, misschien heb ik soms wat rand opgezocht, maar dat kunnen we inhoudelijk dan nog bijschaven.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 27 november 2024 13:55

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp:

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

werkdagen: ma, di, woe, do

[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Woordvoeringslijn en FAQ verduurzaming lelieteelt

Vrijdag 29 november

Deze vragen worden gesteld door de presentator

1. Wat vindt u van dit initiatief van de telers?

Het is goed dat de lelietelers met HLB zélf aan de slag gaan om hun lelies te verduurzamen. Het initiatief komt echt van hen zelf. Dit is het belang van hun sector, maar ook van de omgeving. De samenleving is kritischer geworden en vraagt om minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken. De Tweede Kamer heeft dit bevestigd en ook juridisch is er een aantal keer aan de noodrem getrokken. Ondernemers weten dus dat ze moeten vernieuwen om te kunnen blijven ondernemen. Ze willen dit ook. Als provincie moedigen we daarom dit initiatief aan. Daarom ondersteunen we hen met de verduurzaming van hun product. We hebben een financiële bijdrage beschikbaar gesteld. Voor de telers betekent het namelijk ook een belangrijke verandering in hun werkwijze. Ze leveren zelf ook een bijdrage 'in kind'.

2. Waarom is dit initiatief een belangrijke stap in Drenthe?

Met deze stap laten de telers zien dat ze echt willen verduurzamen en oog hebben voor ontwikkelingen in de maatschappij. Het past in een traditie waarin we samen tot oplossingen proberen te komen en rekening houden met elkaar. En alle telers doen dus mee, ondersteund door een deskundig kennisinstituut uit onze provincie. Omwonenden worden betrokken door communicatie en informatie. Het past ook bij een provincie die samen met bewoners en ondernemers wil vernieuwen. En sluit aan bij stappen die nu landelijk worden genomen door de minister, denk aan het convenant dat met de bollentelers wordt gesloten in het streven om minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.

Mogelijke vragen van media

Wat als de Raad van State een uitspraak doet die betekent dat lelieteelt bij Natura 2000 vergunningplichtig is? Wat betekent dit dan voor dit initiatief?

Om hier antwoord op te kunnen geven moeten we eerst de uitspraak van de Raad van State afwachten. En die zullen we dan eerst ook moeten bestuderen om te kijken wat het precies betekent. We verwachten deze uitspraak nog in 2024.

Wat vindt de provincie van het onderzoek dat minister Wiersma wil laten doen naar spuitvrije zones bij woningbouw naast landbouwgrond? En in hoeverre heeft dat effect op dit project?

Het initiatief dat vandaag wordt gepresenteerd gaat over het algemene gebruik van middelen. De spuitvrije zones gaan over waar je de teelt wel en niet kunt toepassen. Dat zijn twee verschillende ontwikkelingen. De telers moeten en kunnen dus sowieso doorgaan met de verduurzaming van de teelt.

In hoeverre gaat dit initiatief echt helpen in het wegnemen van zorgen bij inwoners? Is dit niet een cadeau voor de lelietelers?

Als de doelstelling wordt gehaald, is de lelieteelt net zo belastend voor de omgeving als teelt van andere gewassen die we door de hele provincie zien. Dat zou tot minder zorgen moeten leiden. En we gaan dus bewoners betrekken en informeren. Door het transparant te doen, zoals bij aftrap vandaag, nemen we de omgeving ook echt mee. Het gaat om concrete maatregelen, ondersteund door de expertise van de HLB. De telers willen dit gaan doen door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor (KPI). In het bedrijfsleven is het niet ongebruikelijk dat de overheid innovatie stimuleert, daar zijn prachtige ontwikkelingen uit voortkomen. Hiervoor hebben we juist fondsen en regelingen in het leven geroepen.

PERSBERICHT

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze startten op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Ook gaan ze hun teeltstrategie afstemmen op de nabije omgeving. Ze starten met de nieuwe werkwijze op percelen die in de buurt van of in dorpskernen liggen. Deze percelen krijgen een markering in de vorm van borden, met daarop uitleg over de werkwijze van de telers. Daarnaast gaan de telers inwoners informeren over de voortgang en betrekken bij de resultaten.

Intentieverklaring

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB dat de telers begeleidt, een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent dit een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen", aldus gedeputeerde Jisse Otter. De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkindbijdrage van €250.000.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten biodiversiteitsmonitor akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere programma's binnen de landbouw toegepast.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: FW: Projectplan HLB reactie
Datum: donderdag 31 oktober 2024 13:44:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[format_projectplan_toekomstgerichte_landbouw_2020.odt](#)
[20241031 Projectplan Drentse lelieteelt 0.0 concept opm \[redacted\].docx](#)
[begroting.ods](#)

Hoi [redacted]

Mijn opmerkingen ook opgenomen.

Is het een idee om het projectplan ook nog een keer met [redacted] te bespreken?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 31 oktober 2024 10:54
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Projectplan HLB reactie

[redacted]
onderstaand (inclusief bijlagen) wil ik delen met [redacted] ivm het aangeleverde projectplan
Wil jij hier nog even doorheen kijken, of jij het hier mee eens bent?

gr [redacted]

hoi [redacted]

Hierbij inhoudelijk een aantal kleine opmerkingen, zie document .
verder inhoudelijk prima.

misschien nog wat meer verwijzen naar de wens om met doelsturing aan de gang te gaan in de landbouw, want ook daar wordt aan gedacht in dit project.

lijkt me nog zinvol om te weten wat voor bedrag je een bijdrage wilt/verwacht van de provincie.

belangrijk om te weten is dat het beoordeeld wordt op 4 aspecten. zie de bijgevoegde projectplan format.

hierin staat het toetsingscriteria(waar het plan dus op wordt beoordeeld)

1. effectiviteit
2. kans op succes
3. innovativiteit
4. efficiëntie

zou mooi zijn als je deze twee documenten kunt samenvoegen, en het projectplan in het format plakt.

morgen ben ik wel aan het werk, dus als je er graag nog even na wilt kijken dan kunnen we daar wel even voor gaan zitten, digitaal.

gr

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>

Verzonden: woensdag 30 oktober 2024 13:29

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: projectplan delen?

Hoi

Volgens mij is mijn versie in de redelijk zelfde opzet. Wil je er tijd voor maken om opmerkingen te plaatsen en aanvullingen te geven?

Ik ga hem nu ook even naar Janny doorsturen. Desnoods kijken wij er samen vrijdag of maandag nog even weer naar.

De begroting heb ikzelf opgesteld, dit is een redelijke inschatting van de te maken uren. Gedeeltelijk zitten er in-kind bijdragen bij. Deze begroting wil ik eerst met Janny doornemen voordat het verder verspreid wordt.

Bedankt alvast.

[redacted]

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 30 oktober 2024 08:52
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: Re: projectplan delen?

hei [redacted]

nog even wat extra informatie

hierbij de link naar de pagina over toekomst gerichte landbouw / subsidie regeling

hierin staan ook formats voor bv projectplan

Zou mooi zijn als je deze in hoofdlijnen kunt hanteren,

succes

[Subsidie Toekomstgerichte Landbouw - Landbouw in Drenthe](#)

gr [redacted]

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: dinsdag 29 oktober 2024 12:14
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: RE: projectplan delen?

Hoi [redacted]

Ik ga vanmiddag en morgen besteden aan het schrijven van het projectplan incl. eerste opzet begroting. Deze stuur ik naar je op zodat je er goed door kan lopen. Ik ben nog niet zo ervaren met het schrijven van projectplannen, dus een beetje ondersteuning zou fijn zijn. Daarom mag je ook best kritisch zijn op het document wat ik je morgen ga opsturen, daar leer ik van.

Maandagochtend zit ik met Janny samen om de begroting door te nemen. Als ik dan van jouw wat feedback heb ontvangen dan kan ik dat meenemen.

Het zal inderdaad mooi zijn om het systeem van de pilot akkerbouw te hanteren. €750,- is **5.2.1** voor een teler, maar goed we moeten ergens beginnen natuurlijk. Ik neem m mee!

Bedankt.

[redacted]

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 29 oktober 2024 09:36

Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>

Onderwerp: Re: projectplan delen?

hoi [redacted]

het zou voor komende week (dinsdag en woensdag)wel mooi zijn als we het project concreter kunnen maken middels een begroting.

Zodat we duidelijk kunnen maken wat we aanvragen en nodig achten. Hopelijk lukt je dat nog om toe te voegen.

wat betreft de KPI ben ik nog in conclaaf maar zou het mooi zijn om hetzelfde te doen als bij de pilot akkerbouw. maar heb ik nog geen volledig antwoord ontvangen

<https://www.provincie.drenthe.nl/duurzaamboerendrenthe/meedoen/praktijkpilot-akkerbouw/>

dus ik zou die 750 per deelnemer ook even opnemen in de begroting.

gr [redacted]

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Verzonden: dinsdag 22 oktober 2024 08:36
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: projectplan delen?

Goedemorgen [redacted]

In de bijlage het projectplan zoals besproken in de bijeenkomst vorige week. Daarna heb ik helaas nog geen tijd gehad om ernaar te kijken. Is het een idee om dit document via bv. teams te delen zodat we allebei aan hetzelfde document werken?

[redacted]

+31 (0)6 [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 17 oktober 2024 14:01
Aan: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Onderwerp: projectplan delen?

Hi [redacted]

kun jij het projectplan drentse lelieteelt 0.0 ook digital met mij delen?

gr [redacted]

Met vriendelijke groet,

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

Inleiding

De bollensector heeft zich de afgelopen jaren enorm ingezet op het gebied van duurzaamheid. Dit door het verbeteren en toepassen van milieuvriendelijkere teeltmethoden met minder milieubelasting tot gevolg. Echter de druk om nog verder te verduurzamen neemt toe, zowel vanuit de burger als de overheid. De regionale leliebollensector heeft dit gevoeld en wil zich **gezamenlijk** inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelieteelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Deze samenwerking is een unicum te noemen.

De provincie Drenthe werkt actief aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelieteelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, voorop lopen in de verduurzaming van de teelt.

Probleemstelling

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt leidt tot polarisatie tussen de bevolking binnen de provincie Drenthe. Deze polarisatie brengt veel onrust met zich mee. Voor veel partijen wordt de situatie uitzichtloos. Het is van belang duidelijkheid te scheppen en doelen te stellen. Mensen moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen leefomgeving. Dat geldt voor zowel de bewoner in de provincie als de bloembollenteeler.

Bloembollenteelers voelen zich verplicht het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen om hun voortbestaan te kunnen waarborgen. De teelt bevindt zich in een transitie waarin de stappen die genomen worden steeds groter zijn en sneller gaan. De vraag naar verandering van de teelt is groot, daarmee zijn de investeringen ook groot. De stappen die gemaakt gaan worden door de Drentse lelieteelers zijn enorm en zullen van grote impact zijn op de bedrijfsvoering zijn.

Doel

Het doel van dit project is een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe te ontwikkelen. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsgewassen in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelieteelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelieteelers.** Dat

Met opmerkingen | Even nadenken over het risico/gevolg van deze zin, het moet zich niet omdraaien in dat beide (voedingsteelt en lilies) even "slecht" zijn.

is een unicum. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden.

Met opmerkingen | 2de keer 😊

Kennis die is opgedaan in eerder uitgevoerde programma's of onderzoekstrajecten worden gebruikt om deze doelstelling te behalen. De kennis, uit bijvoorbeeld Duurzame Bollenteelt Drenthe, wordt ingezet in de praktijk. Er wordt gestreefd naar weerbare planten en teeltsystemen die de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen drastisch terugdringen.

Door het gezamenlijke doel om de lelieteelt in Drenthe voorop te laten lopen in de verduurzaming van de teelt kan de polarisatie in de provincie geremd worden. Er wordt duidelijkheid gecreëerd voor de teler als voor de burger door de leliebollensector en door de provincie. Door dit initiatief worden bovenwettelijke maatregelen onnodig en kan de lelieteelt gezien worden als ieder ander landbouwgewas.

Opzet

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Deze zal leidend zijn in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

Met opmerkingen | Kunnen we hier ook een link maken naar de opzet en uitvoering van Duurzaam Boeren Drenthe? Afstemmen met

De bloembollenbedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig zijn om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

Monitoring en sturen op KPI's

Hiervoor wordt de BMA ingezet. De BMA is een monitoringssysteem hoe duurzaamheid op een landbouwbedrijf te borgen. De doelstelling is om deze methode in te zetten voor de lelieteelt in Drenthe waarbij de elementen uit de BMA die passen bij de lelieteelt worden gebruikt of worden gefinetuned op de lelieteelt. De belangrijkste doelstelling is de milieubelasting waarbij de lelieteelt in 2028 vergelijkbaar is aan voedingsgewassen. Voor het meten van de milieubelasting wordt de milieumeetlat of vergelijkbare systematiek gebruikt. De resultaten van de metingen worden inzichtelijk gemaakt via een score indeling die overzichtelijk is en weergegeven op provincieniveau.

Met opmerkingen | Weglaten? Of welke andere systematieken toelichten?

Daarnaast houdt de BMA systematiek rekening met KPI's als het gaat om diversiteit (bouwplan, rustgewassen), bodem (bedekking, organische stof balans, stikstofbalans en carbon footprint) en natuur (natuur- en landschapsbeheer).

Met opmerkingen | Ook in dit stuk de link leggen naar Duurzaam Boeren Drenthe en de aanpak die in ontwikkeling is voor de akkerbouw.

Specifiek uitgewerkt: In de BMA zitten 8 doelen (KPI's) verwerkt. Hoe dichterbij een lelieteler bij een doel zit, hoe hoger hij scoort op de BMA. Deze KPI's zijn:

- Percentage rustgewassen in rotatie

- Organische stofbalans
- Gewasdiversiteit
- Percentage bodembedekking
- Percentage Natuur- en landschapsbeheer
- Stikstofbedrijfsoverschot
- Milieubelasting gewasbeschermingsmiddelen
- Carbon Footprint

Met deze KPI's worden doelen heel duidelijk. Resultaten worden bijgehouden en deelnemers verplichten zich tot een goede registratie. Per bedrijf wordt in kaart gebracht wat de uitgangspositie is. Daarbij wordt duidelijk op welke punten begeleiding nodig is en waar inzet gepleegd gaat worden om uiteindelijk tot de juiste resultaten te komen. Dit zal bedrijfsspecifieke inzet zijn.

Begeleiding praktijkbedrijven

De bedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig hebben om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases moeten telers aangehaakt blijven en zich ondersteund blijven voelen. De doelstellingen moeten worden behaald en behouden.

Onderwerpen waar telers begeleiding en ondersteuning nodig zijn.

Milieubelasting

Er gaan bewustere keuzes gemaakt worden over het gebruik gewasbeschermingsmiddelen. Middelen met een hogere milieubelasting moeten worden vermeden. Een overzicht van deze middelen met de bijbehorende milieubelasting moet beschikbaar zijn. Daarbij zal het helpen om een korte beschrijving beschikbaar te hebben hoe de preciezere werking is van ieder middel. Hierdoor kunnen bewustere keuzes, correct gemaakt worden.

Assortiment keuze

Het assortiment lelies is erg bepalend voor het gebruik van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen. Er bestaan cultivars die zeer weerbaar zijn tegen de inval van schimmelziekten en virus. Binnen het project wordt actief gewerkt aan het stimuleren van het telen van sterke cultivars en uitfasering van zwakke cultivars. Bij de indeling van percelen kan rekening gehouden worden met het sorteren op gevoelige en weerbare rassen. Zo kan in jaar 1 van het project gedeeltelijk grote milieubelasting gespaard worden.

Opleiding erfbetreders

De erfbetreders bij de teler is van grote invloed op de activiteiten die op het bedrijf plaatsvinden. Adviezen die gegeven worden op het bedrijf worden vaak overgenomen. Het is daarom van belang de erfbetreders ofwel adviseurs mee te nemen in dit project. Ze zullen gestimuleerd worden actief deel te nemen en mee te denken aan de te behalen doelstellingen.

Betrekken contractgevers

Van een groot gedeelte van de in Drenthe geteelde lelies is de eigenaar afkomstig uit Noord- of Zuid-Holland. Deze eigenaren zijn de zogenoemde contractgevers. De lelies worden geteeld op contract in Drenthe. Bij deze partijen zal het duidelijk moeten zijn aan welk project de contractgever werkt en wat daarbij de doelstellingen zijn. Dit heeft direct gevolgen voor de assortiment bepaling van de contractgever. Maar ook op het onderhoud van de gewassen die in enkele gevallen niet meer gedaan kan worden zoals gedaan werd.

Met opmerkingen | In dit hoofdstuk nog iets toevoegen dat deze KPI's overkoepelt zijn en ook gebruikt worden op gangbare akkerbouw bedrijven? En hierdoor inzichtelijk wordt wat de doelen zijn waar aandacht voor nodig is, omdat deze anders scoren?

Met opmerkingen | Dubbel, heb ik hierboven ook al gelezen. Ergens aanpassen

Met opmerkingen | Misschien een idee om een soort alternatieven tabel op te stellen? Voor teler en adviseurs? Zodat de teler zelf ook actief kan kijken, he mijn adviseur adviseert middel X, maar als ik een andere keuze maak, heb ik minder milieubelasting en vergelijkbaar effect

Bemiddeling en ondersteuning is nodig om contractgevers mee te krijgen en aan te laten haken. Bijeenkomsten en individuele gesprekken zijn hiervoor een **must**.

Van experiment naar gangbare teelt

Er is veel onderzoek gedaan in de lelieteelt naar de verduurzaming van de teelt. Die verduurzaming is reeds ingezet, maar wordt met dit project verder opgeschaald. De experimenten uit het verleden zullen moeten worden toegepast op grotere schaal. Dit betekent dat er op praktijkschaal nieuwe methoden getest kunnen worden, maar tegelijkertijd dat een gehele andere aanpak op bepaalde percelen plaatsvindt. In 2028 moeten alle percelen met lelies in Drenthe voldoen aan de doelstellingen en is daarmee een nieuwe 'gangbare Drentse teelt'.

Bodem

Om te kunnen sturen op bodemgezondheid moet kennis vergaard worden over de specifieke bodems. Dit betekent dat er bodemanalyses gedaan worden om tot optimale omstandigheden te komen voor de teelt van lelies. Sturen op de nutriëntenhuishouding in de bodem om op die manier een weerbaarder gewas te creëren is het doel. Weerbare gewassen zijn minder afhankelijk van gewasbescherming.

Bouwplan

Om te kunnen sturen op een **optimaal bouwplan** is specifieke kennis nodig. Ieder bedrijf heeft zijn eigen redenen om een bepaald bouwplan te handhaven. De lelieteelt in Drenthe vindt veel plaats op externe percelen. Dit betekent dat de grond waarop de lelieteelt plaatsvindt gehuurd, gepacht of geruild is. Langere samenwerking met verhuurder vindt regelmatig plaats. Die kan een veehouderij zijn waarin de mestruimtes ook meespelen in het verruilen van gronden. Hierdoor is de invloed op het bouwplan minder makkelijk. Samenwerking met deze partijen en goede communicatie is een vereiste. Diegene die grond beschikbaar stelt voor lelieteelt in Drenthe wordt op de hoogte gebracht van dit project en waar nodig zullen gegevens over bijvoorbeeld bouwplan, mestgebruik en gewasbeschermingsmiddelen beschikbaar gesteld worden.

Borging gegevens

De deelnemende bedrijven zullen gegevens beschikbaar moeten stellen om deel te kunnen nemen. HLB zal deze gegevens verzamelen. Dit gaat bijvoorbeeld om de spuitgegevens van percelen die onderdeel zijn van de nieuwe gangbare lelieteelt. Op een vertaalde methode worden de resultaten gecommuniceerd met provincie en andere belangstellenden. HLB is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en het borgen van de veiligheid van deze gegevens. **In geen enkel geval komen spuitgegevens in het openbaar.**

Communicatie

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes. Binnen dit onderwerp wordt onderscheidt gemaakt tussen drie hoofddoelgroepen, nl:

- **Sector**
- Maatschappelijke partners
- Omgeving
- Bestuurders

Met opmerkingen | Is het ook mogelijk om deze contractgevers financieel iets te laten doen? Sturen op Vergoeding per deelnemer bv?

Met opmerkingen | Kan hier ook eventueel nagedacht worden dat onderlinge afstemming over locatiekeuze ook aandacht heeft in de meerjarige planning waar te telen?

Met opmerkingen | Ik begrijp deze opmerking, en is ook zeker belangrijk maar zal het niet zo benoemen, zorgt alleen maar voor achterdocht.

Met opmerkingen | = deelnemers? Of is dat nog een andere hoofddoelgroep

Sector

De communicatie naar de sector is van belang voor het draagvlak voor het project maar ook voor een springplank naar de rest van lelie-telend Nederland.

Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn. Onderling wordt kennis en ervaring uitgewisseld. Dit kan door het houden van bijeenkomsten maar ook vooral door het oprichten van studieclubs binnen het project. In een studieclub worden bijeenkomsten georganiseerd voor demo's maar ook om verdiepende kennis op te doen op bepaalde onderwerpen om uiteindelijk de lelieteelt op het eigen bedrijf milieuvriendelijker te kunnen maken.

Maatschappelijke partners en overheden

De maatschappelijke partners in dit project worden actief betrokken bij het project. Ze krijgen updates van de voortgang door bijeenkomsten die georganiseerd worden of door het project op de vaste agenda terug te laten komen van desbetreffende partner.

Deze partners krijgen een adviserende klankbord rol binnen het project. Daarmee krijgen ze een indirecte invloed op de richting die het project opgaat.

Omgeving

De omgeving moet geïnformeerd worden en blijven over het project. Wanneer dit niet voldoende en correct gedaan wordt, is het belang van het project nihil. Alle participanten van het project dragen actief naar buiten dat de leliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Dit kan via de sociale media, website maar ook bij interviews voor TV op krant.

Daarbij worden de percelen die deelnemen aan het project gekenmerkt door middel van een herkenbaar bord met logo op de percelen met verwijzing naar de website waar staat beschreven waar het perceel aan voldoet. Dit zonder getallen te noemen, maar door te werken met kleuren als een energielabel.

Bestuurders

Bestuurders worden op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties over dit project. Daarbij kan er jaarlijks een schriftelijke update gedaan worden die verspreid wordt onder de bestuurders van zowel gemeenten, waterschappen als provincie zodat deze goed geïnformeerd blijven over de voortgang van het project. Hiermee worden extra regelgeving op de lelieteelt binnen de regio voorkomen.

Organisatie

Het projectmanagement en de begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van HLB. Het toezicht op de voortgang van het behalen van de gestelde doelen in het project wordt door HLB gedaan. Twee maal per jaar vindt een ijkmoment plaats waarin de projectgroep overlegt over de voortgang. Deelnemers van de projectgroep zijn vertegenwoordigers van de provincie Drenthe, de Drentse lelietelers en HLB. [Onderdeel van het projectmanagement is de communicatie en organisatie en uitvoering daarvan.](#)

De deelnemersgroep zijn alle uitvoerende deelnemers van het project. Dit zijn alle Drentse lelietelers en vertegenwoordigers van de provincie Drenthe. De projectgroep heeft in haar bijeenkomsten de lijn uitgestippeld die richting geeft aan de uitvoering. De deelnemersgroep komt 1 a 2 maal per jaar bijeen om kennis te nemen van de richting van de projectgroep en deze te toetsen op praktische haalbaarheid. Tevens zijn dit momenten om de voortgang te bespreken en te evalueren.

Met opmerkingen | Ik zou ons als provincie onderdeel van de klankbordgroep laten zijn. Daarnaast zijn we subsidiegever en vanuit die rol zullen we in de beschikking opnemen op welke wijze en wanneer een rapportage over de voortgang moet worden ingeleverd.

Met opmerkingen | Hiervoor geldt hetzelfde als de vorige opmerking.

De klankbordgroep geeft adviezen op de richting die ingezet is door de projectgroep, maar ook op de voortgang die de deelnemersgroep heeft gemaakt. Op deze manier kan de klankbordgroep van invloed zijn op de uitvoering van het project. Alle betrokken stakeholders zijn deelnemer aan de klankbordgroep. Zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau wordt betrokken en geïnformeerd.

Duur

De looptijd van het project is 4,5 jaar waarbij de start datum 1 december 2024 is. De einddatum van het project is 1 juni 2029. De start dient als aankondiging van het initiatief. De startdatum van 1 december is bewust gekozen vanwege de voorbereiding die een teler moet maken voor de start van het groeiseizoen in 2025. In groeiseizoen 2025 worden de eerste acties ondernomen op de teliepercelen in Drenthe. Tevens wordt 2025 gebruikt om het project in te richten en budget vrij te maken.

Begroting

Jaar	Deelprestatie	Korte toelichting	Uren	Uurtarief	Kosten (€)
2025	Opstellen project	Uitwerken en opstellen i.s.m. stakeholders	104	135 €	14.040
2025-2028	Coaching telers (19)	BVA data verzamelen, doelstellingen formuleren, plan teler opstellen	1520	110 €	167.200
2025-2028	Adviseren en informeren contractgevers	Contractgevers betrekken en betrokken houden bij het project	152	110 €	16.720
2025	Bijeenkomst adviseurs en erfbetreders	Update geven over ambities project	16	135 €	2.160
2025-2028	Bijeenkomst projectgroep	Bijmoment voortgang, 2 per jaar	320	135 €	43.200
2025-2028	Bijeenkomst klankbordgroep		160	135 €	21.600
2025-2028	Bijeenkomst deelnemers groep		260	85 €	22.100
2025-2028	Planaire bijeenkomst kennisdeling	Open kennis middag (betrokken) sector: Telers, adviseurs, erfbetreders, contractgevers, ect..	260	85 €	22.100
2025-2028	Studiegroepen	3 studie groepen met 6-7 telers, 3 momenten per jaar	288	85 €	24.480
2025-2028	Veldemonstratie	3 a 4 kijkmomenten eventueel samen met studiegroepmoment	128	135 €	17.280
2025-2028	Voorlichting / publicatie	Pers, sociale media, website, provincie, telers, HLR sector	1472	110 €	161.920
2025-2028	PR kosten				€ 45.000
2025-2028	Borging resultaten	Monitoring, bijsturing, bundeling	1520	135 €	205.200
2025-2028	Bidragte telers	Uitvoering, monitoring, bijsturing	3040	85 €	258.400
2025-2028	Rapportage stakeholders		32	135 €	4.320
2025-2028	Rapportage publiek		64	135 €	8.640
2025-2028	Projectexdime		736	135 €	99.360
2025-2028	Projectadministratie		160	135 €	21.600
2029	Afsluiting / oplevering project		150	110 €	16.500
				 totaal	 € 1.171.820

Projectplan bij subsidieaanvraag Toekomstgerichte Landbouw

<Projectnaam>

<eventuele ondertitel>

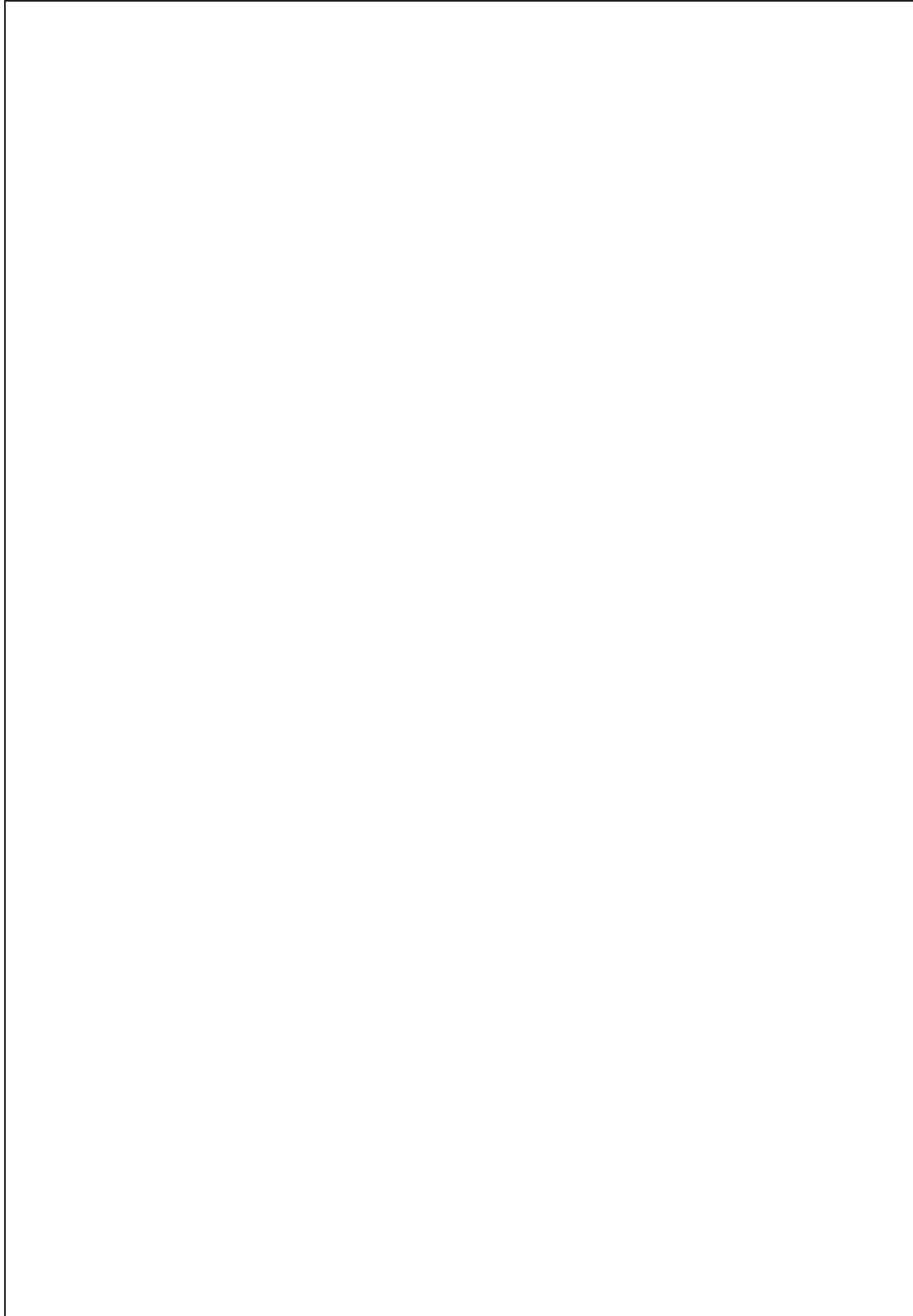
<Plaats>, <datum>
<Auteur>

Inhoud

1. Korte samenvatting van het project.....	3
2. Achtergrond (zie artikel 6 van de regeling)	4
3. Concrete activiteit(en) en resultaten (zie artikel 6 van de regeling).....	5
4. De aanpak (uitvoering) (zie artikel 6 van de regeling).....	6
5. Toetsingscriteria:	7
Toetsingscriterium effectiviteit	7
Toetsingscriterium kans op succes/haalbaarheid	8
Toetsingscriterium innovativiteit.....	9
Toetsingscriterium efficiëntie	10
6. Begroting en Dekkingsplan.....	11

1. Korte samenvatting van het project

Geef een korte samenvatting van het project, waarbij de onderdelen 2 t/m 5 uit de inhoudsopgave terugkomen

2. Achtergrond (zie artikel 6 van de regeling)

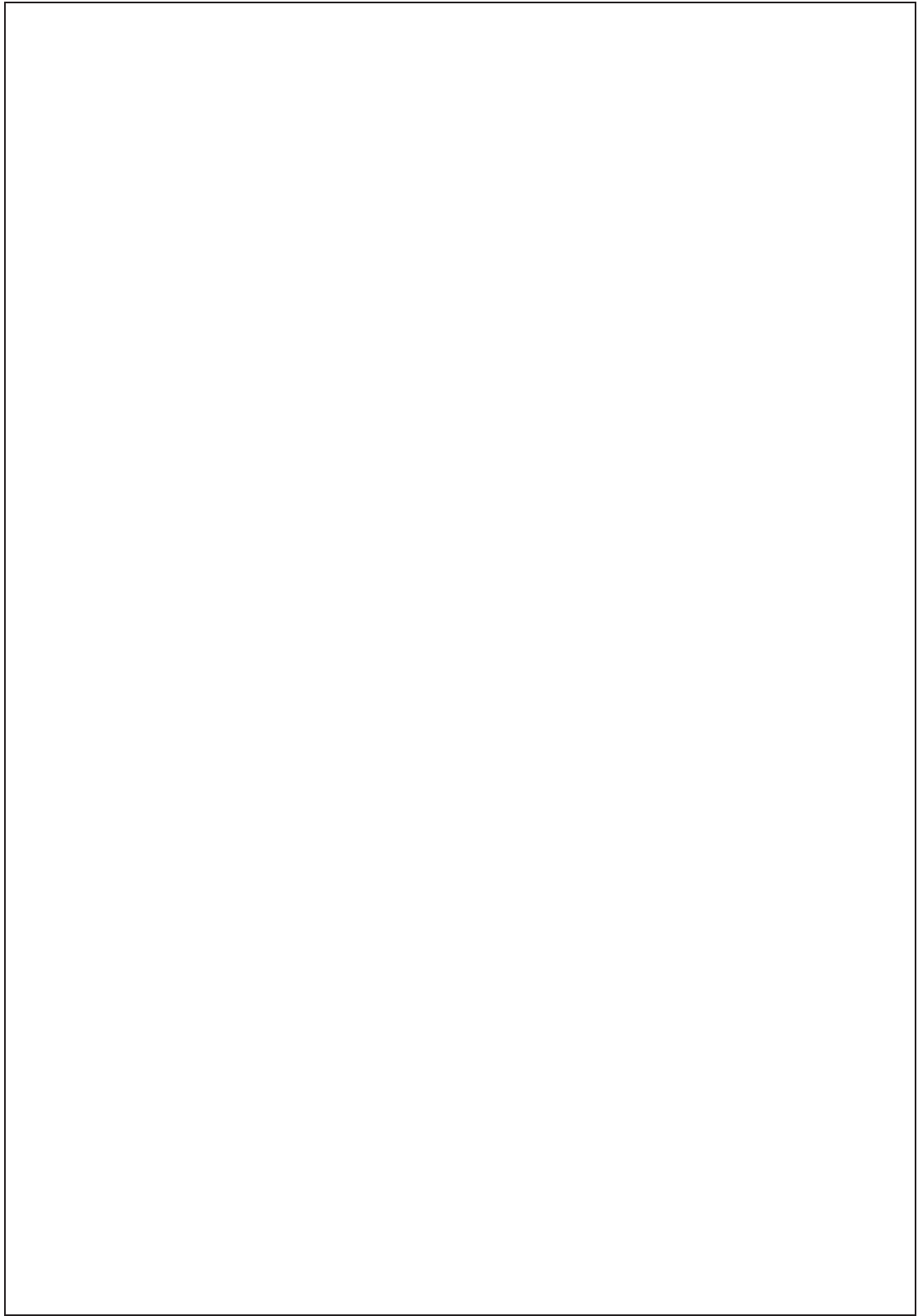
Motiveer het antwoord op de onderstaande vragen:

1. Welk doel wilt u bereiken (doelstelling van het project)
2. Waarom wilt u het project realiseren? (probleemanalyse)

A large empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to provide details about concrete activities and results.

3. Concrete activiteit(en) en resultaten (zie artikel 6 van de regeling)

1. Beschrijf de concrete activiteiten die u gaat uitvoeren. Dit zijn de activiteiten die met het project worden uitgevoerd en waarvoor u ook kosten in het project maakt.
2. Welke resultaten verwacht u te bereiken?

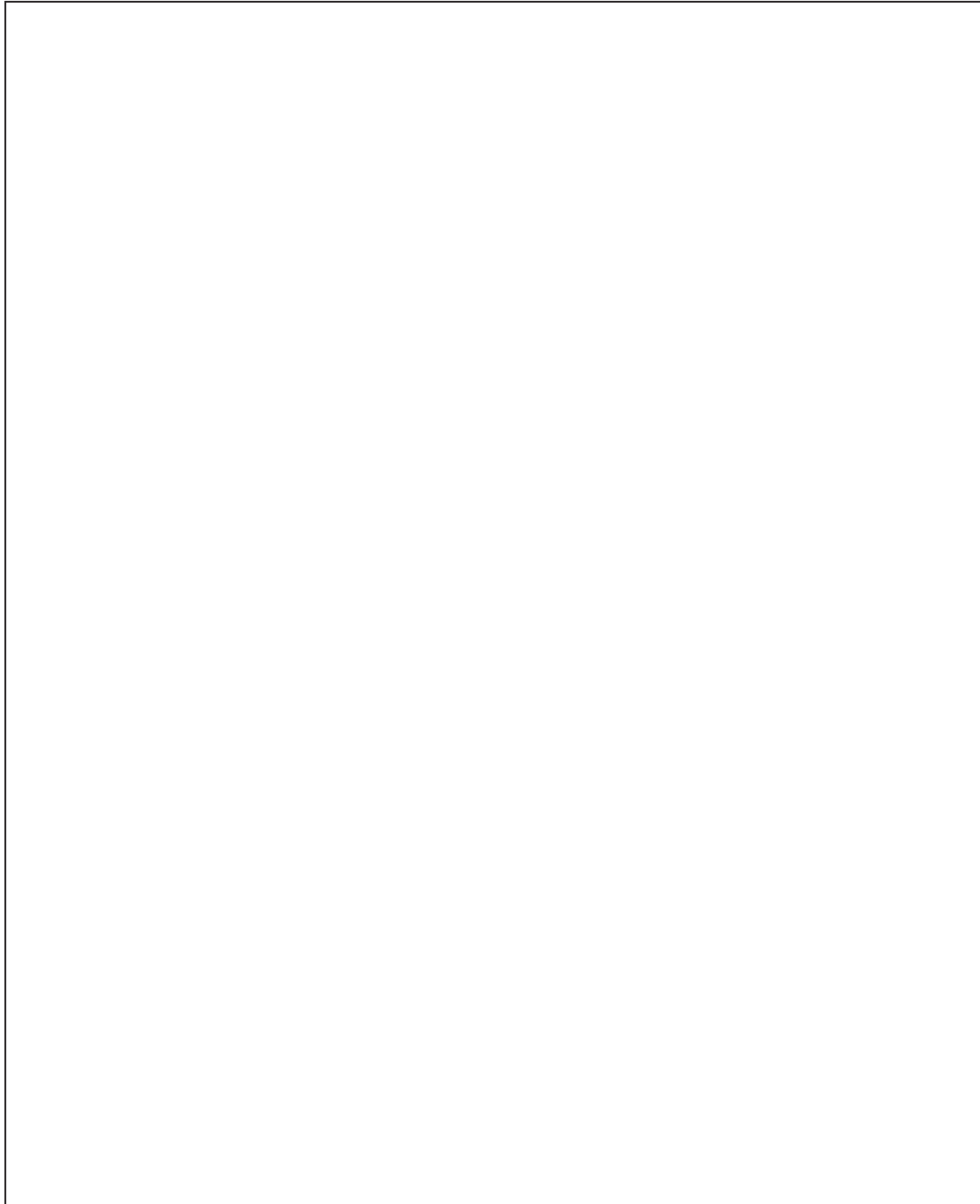
4. De aanpak (uitvoering) (zie artikel 6 van de regeling)

Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van uw project vragen wij u te beschrijven hoe (en door wie) het project uitgevoerd wordt.

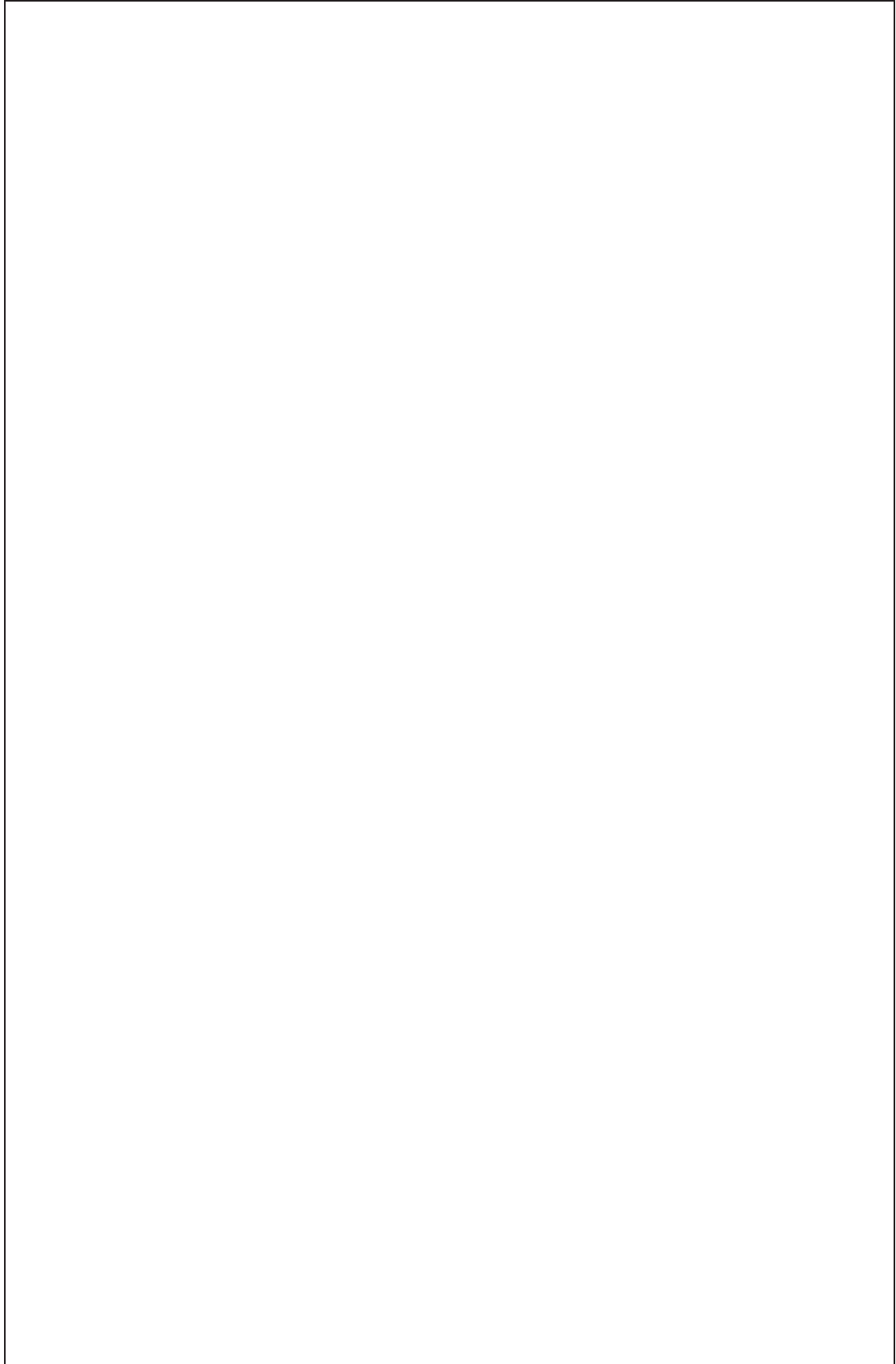
5. Toetsingscriteria:

Gaat u bij de onderstaande 4 onderdelen uitgebreid in op de betreffende toetsingscriteria. Afhankelijk van de beoordeling ervan kunt u hier punten op scoren.

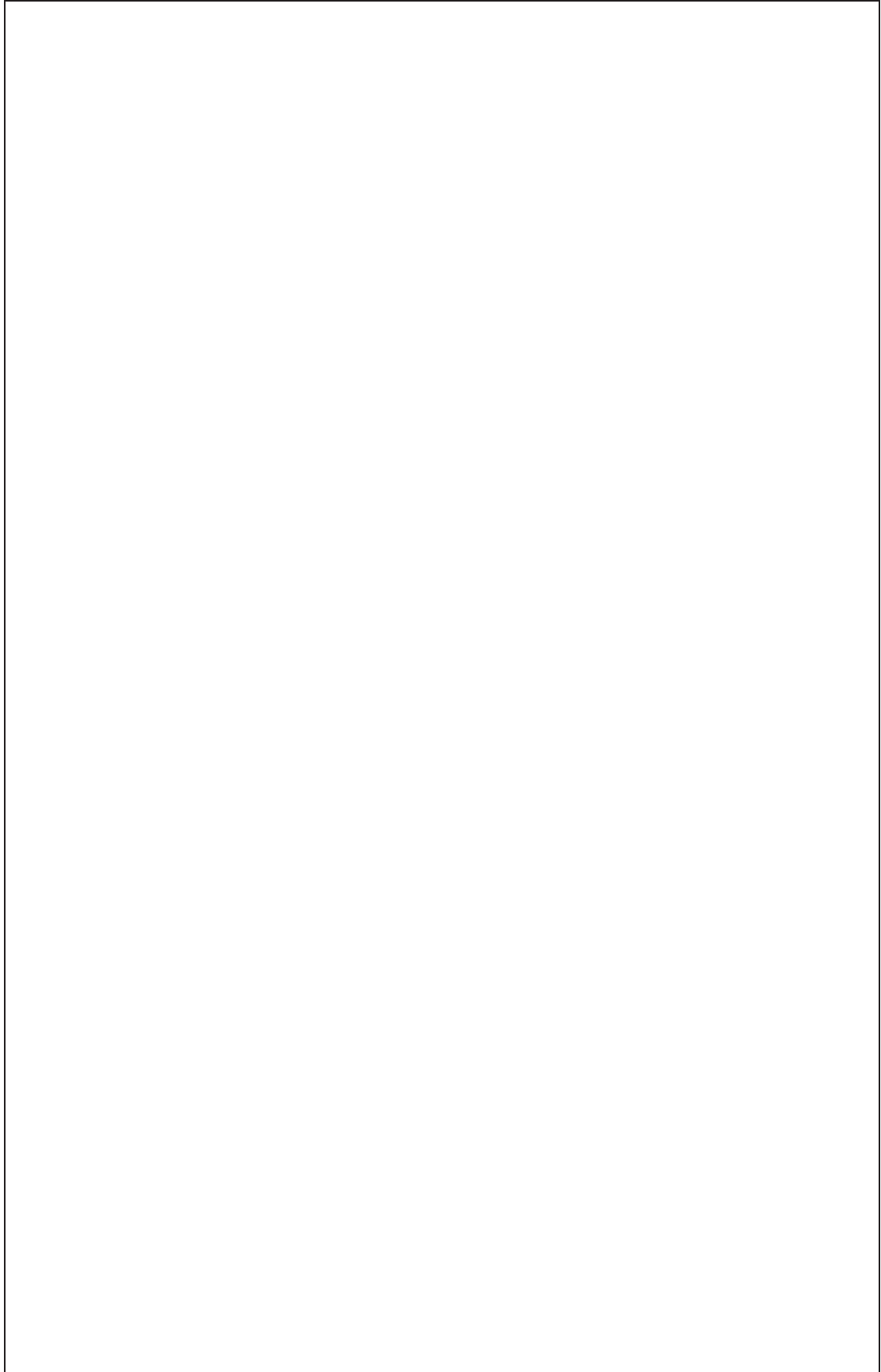
Toetsingscriterium effectiviteit

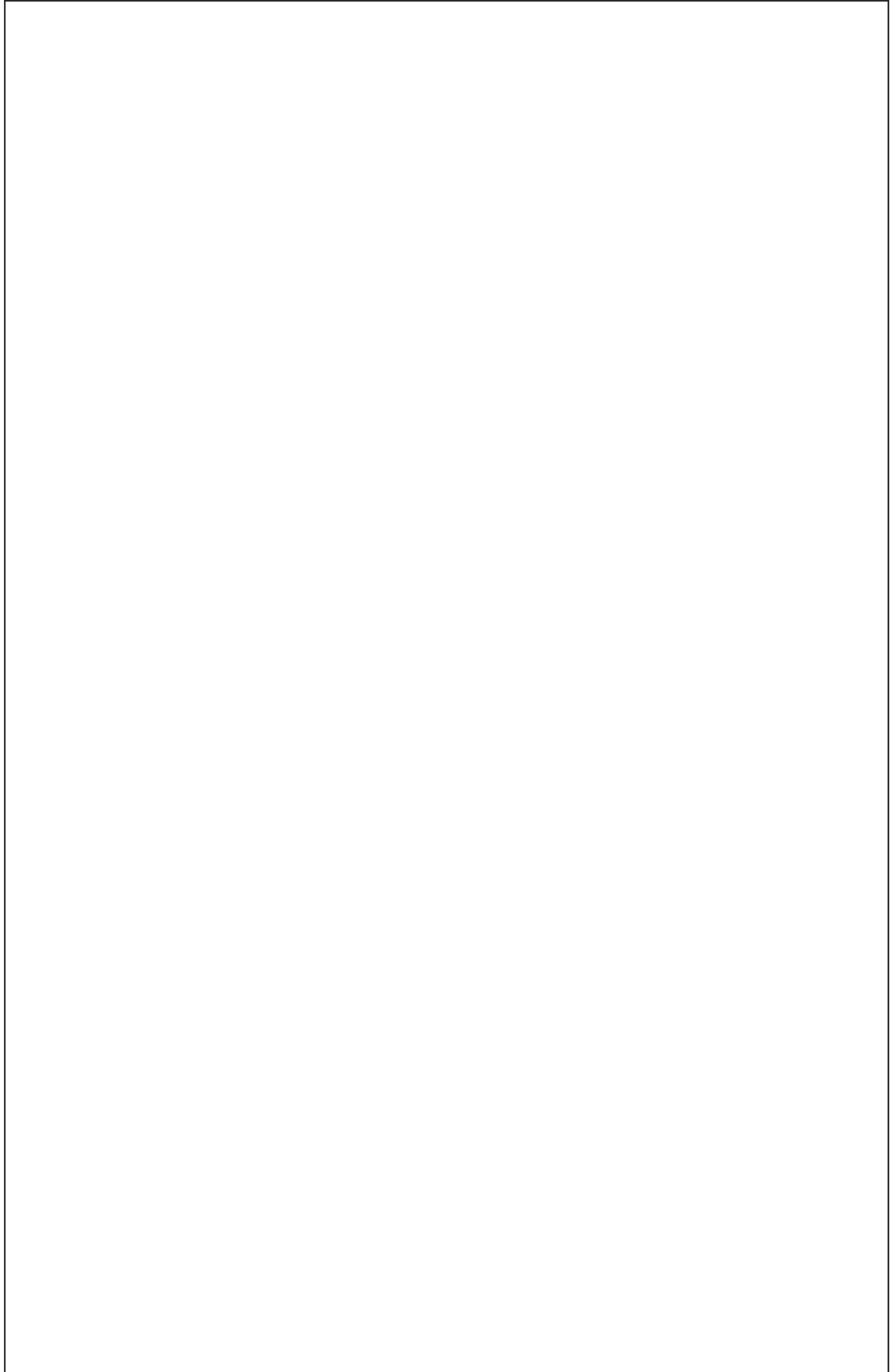
Toetsingscriterium kans op succes/haalbaarheid

Toetsingscriterium innovativiteit

Toetsingscriterium efficiëntie

6. Begroting en Dekkingsplan

Beschrijf hier de kosten en baten op hoofdlijnen. Geef ook aan hoe u het project wilt financieren. Wat is uw eigen bijdrage en wat zijn eventuele inkomsten?

De uitgebreide begroting werkt u uit in de begroting die u met de aanvraag meestuurt.

Invulinstructie

Algemeen	<p>Alleen de lichtgele velden dienen te worden ingevuld. De overige velden bevatten formules</p> <p>Op het tabblad 'Algemeen' vult u de volgende vakken in.</p> <ul style="list-style-type: none">- Titel van het project.- De naam van de projectorganisatie en eventueel de namen van de partijen die binnen dit project samenwerken. Dit zijn de partijen die actief een rol spelen binnen het project.- De te onderscheiden activiteiten in uw project, standaard is ingevuld "Organisatiekosten", "Administratiekosten" en "Voorlichting en communicatie".
Projectbegroting	<p>Alleen de lichtgele velden dienen te worden ingevuld. De overige velden bevatten formules</p> <p>Op dit tabblad vult u de begroting voor de subsidieaanvraag in.</p> <p>Het is handig om te beginnen met de uren die mensen gaan maken. De kosten hiervan worden dan automatisch gevuld in het totaaloverzicht. Selecteer eerst de activiteit, geef een korte omschrijving, en vul het aantal te maken uren en het (begrote) uurtarief in. Voor personeel in loondienst dient het geldende uurtarief ingevuld te worden.</p> <p>Vervolgens vult u in de bovenste tabel in welke kosten u gaat maken voor de verschillende activiteiten. Kosten derden zijn kosten waarbij u een derde partij inschakelt en daarvoor een factuur ontvangt. Indien u gedurende de looptijd van het project voor bepaalde activiteiten inkomsten verwacht, dient u die in de laatste kolom als een minbedrag in te vullen voor de betreffende activiteit.</p>
Financieringsplan	<p>Alleen de lichtgele velden dienen te worden ingevuld. De overige velden bevatten formules</p> <p>Wanneer de begroting is ingevuld zijn de totale projectkosten van uw project bekend. U vult vervolgens in of er derde partijen zijn die een deel van uw project financieren of dat er sprake is van een eigen bijdrage van de projectpartners, indien de totale subsidie niet toereikend is om het gehele project te kunnen financieren. Het totaal van de projectfinanciering dient overeen te komen met het totaal van de projectkosten.</p> <p>Als laatste vult u de uitgavenplanning in: hoeveel kosten verwacht u te gaan maken in welk jaar.</p>

Algemeen

Titel van het project:

--

Dit project wordt uitgevoerd door en (indien van toepassing) binnen dit project wordt samengewerkt met de volgende partijen:

Initiatiefnemer	
Projectpartner 2	
Projectpartner 3	
Projectpartner 4	
Projectpartner 5	
Projectpartner 6	

Het project bestaat uit de volgende activiteiten:

Vanaf Ac1 de (overige) activiteiten uit het project invullen

	Organisatiekosten
	Administratiekosten
	Voorlichting en communicatie
Ac1	
Ac2	
Ac3	
Ac4	
Ac5	
Ac6	
Ac7	

Financieringsplan

Totale projectkosten	€ -00
-----------------------------	--------------

Subsidie	

Subsidiering/sponsoring door overigen	

Totaal subsidie en sponsoring	€ -00
-------------------------------	-------

Eigen bijdragen en/of bijdragen van projectpartners	

Totaal eigen bijdragen	€ -00
------------------------	-------

Totaal financiering	€ -00
---------------------	-------

Uitgavenplanning

2017	
2018	
2019	
2021	
2022	
Eindafrekening	
TOTAAL	€ -00

PERSBERICHT

Vrijdag 29 november 2024

Telers slaan handen ineen om de impact van lelieteelt op milieu en omgeving te verlagen

Drentse lelietelers lanceren initiatief 'Drentse lelie'

Drentse lelietelers gaan samen aan de slag om lelieteelt in onze provincie te verduurzamen. Ze trapt op vrijdag 29 november het initiatief 'Drentse Lelie' af, samen met onderzoeksinstituut Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster. Het initiatief heeft als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving voor het eind van 2027 te verlagen, naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. De telers willen dit bereiken door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren.

Provincie Drenthe ondersteunt het initiatief van de telers en ondertekende samen met telers en HLB - dat de telers begeleidt - een intentieverklaring. Deze bevat ook het voornemen voor financiële ondersteuning aan de uitwerking en uitvoering van het initiatief. Gedeputeerde Jisse Otter: "Wij vinden dit een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Bovendien komt het initiatief van de telers zelf. Dit betekent een behoorlijke verandering in hun werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen." De provincie wil een eenmalige bijdrage van € 750.000 aan HLB beschikbaar stellen voor het gehele project, dat een doorlooptijd heeft tot 2029. Voor de uitvoering van het project leveren de telers zelf een inkind-bijdrage.

De Drentse lelie

Het initiatief 'de Drentse lelie' is door de lelietelers opgezet samen met Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. HLB gaat de komende maanden, samen met de telers, een projectplan uitwerken en ook de projectbegeleiding en monitoring van de resultaten voor haar rekening nemen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de bestaande scores in de zogeheten BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. De telers gaan werken volgens het doelsturingsprincipe met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Deze systematiek wordt binnen de provincie ook in andere landbouwprogramma's toegepast.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u contact opnemen met [redacted] [redacted] HLB via 06 [redacted] of met de persdienst van het team Communicatie provincie Drenthe: 0592-[redacted] (uitsluitend voor de pers) of post@drenthe.nl.

Van: [redacted]
Aan: 5.1.2i [redacted]
Onderwerp: RE: GS stuk 25 nov Intentieverklaring lelietelers
Datum: woensdag 20 november 2024 16:58:00
Bijlagen: [20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)
[image014.png](#)
[image015.png](#)
[image016.png](#)
[image017.png](#)
[image018.png](#)
[image019.jpg](#)
[image020.png](#)

Hoi [redacted] volgens mij is dit de laatste versie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <5.1.2i [redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 20 november 2024 15:31
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: GS stuk 25 nov Intentieverklaring lelietelers
Urgentie: Hoog

Graag de GS-nota zsm in word bij ons aanleveren.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 20 november 2024 14:41
Aan: [redacted] <5.1.2i [redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: GS stuk 25 nov Intentieverklaring lelietelers

hoi,

hierbij de stukken voor GS.

as vrijdag staat dit nog op de agenda bij ene bestuurlijk overleg.
Afhankelijk van de uitkomst kan het zijn dat er nog een wijziging plaatsvindt.

mvg [redacted]

Van: [redacted] [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 16:23
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <5.1.2i [redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Re: uitstel aanvragen | Intentieverklaring lelietelers

Dag [redacted]

Lukt het om morgen voor 13.00 uur aan te leveren? Succes met de afronding!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur
06 - [redacted]

+31 592 [redacted]

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 15:40
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: Rianne Vos [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: uitstel aanvragen | Intentieverklaring lelietelers

Hoi [redacted]

Ivm de vele opmerkingen hier in huis, ga ik het niet redden om vandaag de documenten aan te leveren.
Graag zou ik je willen vragen om uitstel van het aanleveren van documenten

zodat ik dit morgen ochtend nog even kan bespreken met Rianne en [redacted] zodat ik de opmerkingen
van andere collega's nog goed kan ver werken.

Ik hoop dat je hiervoor een uitzondering kunt maken .

ik hoor graag even alvast bedankt

mvg [redacted]

nb Rianne is op de hoogte hiervan, maar voor de zekerheid nog even als CC toegevoegd

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 19 november 2024 12:27

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

CC: [redacted] <5.1.2i@redacted.drenthe.nl>

Onderwerp: RE: [redacted] heeft '20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe' met u gedeeld

[redacted] ik heb nog een paar wijzigingen aangebracht, opmerking geplaatst.

Ik denk dat het zinvol is om de GS-nota wel met portefeuillehouder af te stemmen voordat je deze aanlevert voor GS.

Ik stel voor dat je probeert deze week af te stemmen met portefeuillehouder en dat je [redacted] ([redacted] verzoekt om dit stuk later aan te mogen leveren.

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 19 november 2024 08:49

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: [redacted] heeft '20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe' met u gedeeld

[redacted] heeft u uitgenodigd om een bestand te bewerken

nogmaals nu met "bewerk" rechten

[20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe](#)

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Provincie Drenthe van Microsoft 365 en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Drenthe.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager
<i>Opsteller</i>	█ tst. █	Rianne Vos
<i>Thema</i>	Landbouw & Landgebruik	
<i>Datum</i>	5 november 2024	<i>Paraaf en advies</i> <i>Akkoordstuk</i>
<i>Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024</i> <i>Toelichting: Dit ivm tekenen intentieverklaring op 29 november 2024</i>		
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder
2: Landelijk gebied		Jisse Otter
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris
1. █ – Communicatie		Wim Brenkman
2. █ – WBM		
3. █ - FPC		
4. █ – I&S		
5. █ - BPJ		
Archivering		Communicatie
<i>Soort overeenkomst:</i>	Intentieverklaring	<i>Openbaar:</i> Ja, na 29 november ivm persmoment
<i>Datum:</i>	<i>Registratienummer:</i>	<i>Persbericht:</i> Ja op 29 november
	nr.	<i>Bekendmaking:</i> Niet van toepassing
	nr.	

Onderwerp

Ondertekenen van de intentieverklaring, het initiatief "De Drentse lelie" van de Drentse lelietelers.

Advies

1. In te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
2. Een totaalbedrag van € 750.000,-- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
3. Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024.

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

In Drenthe is de bollenteelt een veelbesproken onderwerp. Er is vooral veel te doen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Ondanks de stappen die de afgelopen jaren al zijn gezet in de sector op het gebied van verduurzaming neemt de druk om verder te verduurzamen in de sector toe, zowel vanuit de inwoners als de overheid.

Drentse lelietelers zijn zich bewust van de zorgen die er leven bij de omgeving/inwoners en willen zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelietelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen (KAVB) heeft een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De Drentse lelietelers willen daar nog een stap verder in gaan en dit doel realiseren eind 2027. Met het initiatief 'De Drentse lelie' willen alle lelietelers stappen zetten in de verduurzaming van de teelt. Doel is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

De telers willen dit gaan doen door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd om van elkaar te leren. Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster gaat het project 'De Drentse lelie' samen met de telers in uitvoering brengen en een projectplan opstellen voor de verdere uitwerking. HLB neemt ook de monitoring van de resultaten voor haar rekening.

De teeltstrategie zal worden afgestemd op de nabije omgeving. Dat wil zeggen dat de telers starten met de nieuwe werkwijze op percelen die in de nabijheid van of in dorpskernen liggen. De percelen zullen zichtbaar worden gemarkeerd met borden, waarop ook uitleg staat over de werkwijze.

b. Europese aspecten Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang en biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te behouden.

d. Participatie

Het project 'De Drentse lelie' is primair een samenwerking van alle Drentse lelietelers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelietelers een in kind bijdrage inleggen van 250.000 euro hiermee verbinden ze zich voor de gehele looptijd van "de Drentse lelie", de intentie komt vanuit de sector zelf en daardoor is de betrokkenheid groot en zal naar verwachting de uitval van telers minimaal zijn.

HLB heeft de intentie om maatschappelijke partners te betrekken bij de uitwerking van het projectplan. Het idee is dat deze maatschappelijke partners in het project een adviserende rol krijgen in een adviesorgaan/ klankbordgroep die een aantal keren per jaar bijeen komt.

Momenteel vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners waaronder Natuur en Milieufederatie, gemeenten en waterschappen over deelname aan dit adviesorgaan/klankbordgroep. De provincie krijgt binnen het project ook een rol in dit adviesorgaan/klankbordgroep.

Advies

1. In te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
2. Een totaalbedrag van € 750.000,-- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
3. Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting**2: Landelijk gebied**

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten*1.1 Het project staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de leliesector.*

De sector wil graag met dit initiatief laten zien dat ze gezamenlijk stappen gaan zetten in het terugbrengen van de milieubelasting in de lelieteelt. De bloembollenbedrijven die deelnemen aan het project hebben begeleiding nodig om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd moeten worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Er is voor de liliesector gekozen omdat deze teelt het grootste areaal heeft in Drenthe. De ervaringen die hier opgedaan worden kunnen ook in andere teelten een rol gaan spelen. De kennisdeling en opgedane ervaringen binnen dit project zal in elk geval zorgen dat andere bollentelers hier ook van kunnen profiteren.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

1.2 Op deze manier wordt commitment verbreed met het programma doelsturing in de landbouw

In Drenthe is reeds gestart met het programma Duurzaam Boeren Drenthe binnen de melkveesector tevens loopt er een pilot voor de akkerbouwsector mbt doelsturing. Door te sturen op een set van Kritische Prestatie Indicatoren(KPI's) heeft de agrariër zelf keuze mogelijkheden om bepaalde doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid te behalen. Door in het project 'De Drentse Lelie' ook te gaan werken met een vergelijkbare KPI systematiek sluit dit goed aan bij de andere sectoren en draagt dit bij aan de ontwikkeling van een robuust beoordelingsstelsel.

De BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) biedt passende handvatten om dit uit te kunnen werken en is daarom leidend in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

2.1 Binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen.

De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt na de positieve besluitvorming in uw college over het beschikbaar stellen van het bedrag. De subsidiebeschikking zal samen met het thema I&S worden opgesteld, hierin nemen we de voorwaarden op wat we als resultaat van het project willen zien. Er zal hierna een nieuw GSstuk volgen waarin het projectplan en hiermee ook de financiering verder wordt toegelicht.

3.1 Met het ondertekenen van deze intentieverklaring onderschrijft de provincie het belang van de verduurzaming in de lelieteelt.

Een belangrijke stap om de landbouw perspectief in Drenthe te behouden.

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen)

Financiën

Het betreft een reservering van het totaalbedrag van € 750.000,-- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. Bij het opstellen van de beschikking vindt ook een staatssteuntoets plaats.

Bijlagen

1. Intentieverklaring
2. Concept projectplan

Risico's

Er loopt een rechtszaak bij de RvS over een mogelijke Natura 2000-vergunningplicht voor lelieteelt en/of het bijbehorende gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Deze uitspraak kan effect hebben op de praktische uitvoering van het project. Echter, wat de uitkomst ook is, de verduurzaming van de teelt zal nodig blijven.

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Rianne Vos](#)
Onderwerp: FW: spoedafspraken Jisse/Yvonne/Willemien deze week
Datum: dinsdag 19 november 2024 17:23:41
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag collega's,

Zie onderstaande mails

De afspraak is waarschijnlijk pas vrijdag. Dit is wel even van belang in het proces tav de ondertekening van de verklaring door de telers. Ik denk dat HLB niet eerder op route kan dan volgende week woensdag, tenzij Jisse aangeeft dat het wat hem betreft kan nav het gesprek vrijdag. (ook dan zal het pas begin volgende week kunnen)

Dit moet ook met hem worden kortgesloten deze week. Lijkt mij wel goed dat we het proces helder gaan krijgen, zodat we HLB ook goed kunnen informeren en zij vervolgens ook de telers. [redacted] heeft in zijn mail van vandaag naar de telers al wel aangegeven dat het ook begin volgende week kan worden.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 17:09
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: spoedafspraken Jisse/Yvonne/Willemien deze week
In de maak!

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 15:16
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: FW: spoedafspraken Jisse/Yvonne/Willemien deze week
T.i.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 14:51
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: spoedafspraken Jisse/Yvonne/Willemien deze week
Hoi [redacted] en [redacted]

Jisse gaf zojuist aan dat er deze week een korte afspraak met Yvonne en Willemien gepland moet worden inzake intentieverklaring bollenteelt. Ik heb de agenda's even naast elkaar gelegd:

zou het as vrijdagmiddag kunnen om 14.30 uur? Duurt hooguit een half uurtje.

Dank!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Bestuurssecretariaat

[Redacted]

+31 592 [Redacted]

werkdagen: ma, di, wo, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: eerste uitwerking communicatie initiatief lelietelers
Datum: donderdag 24 oktober 2024 17:25:21
Bijlagen: [Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag [redacted] [redacted] en [redacted]

Ik heb een eerste uitwerking op papier gezet voor de communicatie. Dit is echt nog concept en vooral gericht op de communicatie tot en rond het persmoment. Er zit ook nog veel (leken)vragen in van mij (vooral ook bedoeld om verduidelijking te krijgen en om antwoorden te kunnen geven op vragen van media en omgeving) en over sommige zaken is het denk ik handig om even te overleggen. Zie kantlijn. Na mijn vakantie pak ik dit verder op. Jullie opmerkingen/ aanvullingen ontvang ik graag. Zouden jullie dat aan willen geven in het document?

Tav de communicatiestrategie voor het project zelf. Daarvoor is het handig om meer zicht te krijgen op de invulling van het project en zou ik adviseren om met meerdere betrokken stakeholders (bij maatschappelijke partners die mee gaan doen in het adviesorgaan) een sessie te houden om te bespreken hoe we vooral de omgevingscommunicatie het beste handen en voeten kunnen geven.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Eerste uitwerking communicatie opstartfase initiatief Drentse lelietelers
versie 24 oktober 2024

1. Inleiding

Drentse lelietelers hebben het initiatief genomen om te komen met een voorstel voor toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. In dit initiatief beschrijven zij hoe zij er naartoe werken om in 2028 het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt qua milieubelasting op gelijk niveau te brengen met voedingsteelten. Hiervoor wordt een proces uitgewerkt dat bestaat uit drie fases: opstart, uitvoering en resultaten/evaluatie.

In de opstartfase wordt eerst een initiatiefvoorstel aangeboden aan stakeholders en vervolgens samen met stakeholders een projectplan uitgewerkt. In dit document wordt kort en praktisch een voorstel voor communicatie in deze fase beschreven.

Deze fase loopt tot en met begin 2025

2. Doel opstartfase

- Maatschappelijke partners informeren over dit initiatief en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan een adviesorgaan
- Bestuurders/ gemeenten informeren en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan adviesorgaan
- Initiatief presenteren aan media en inwoners Drenthe

Het gaat in deze fase vooral om procescommunicatie: wat is initiatief en hoe gaan we de dit uitwerken. Daarna zal meer echt projectcommunicatie plaatsvinden en gaat het meer over de inhoudelijke uitwerking.

3. Kernboodschap

Alle Drentse lelietelers willen stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Hun doel is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen van 2025 tot 2028 naar hetzelfde niveau te brengen als in de voedingsteelt.

Met opmerkingen Algemene vraag. Wordt er in het plan ook opgenomen dat lelieteelt niet meer plaatsvindt vlakbij scholen/ sportgebouwen etc. In hoeverre is dat haalbaar? Ik verwacht hier gezien wat er afgelopen zomer speelde in Wveld wel direct vragen over.

Met opmerkingen Kunnen we hier een concrete periode aan hangen?

Om dit te bereiken en ondertussen ook te kunnen monitoren of zij op de goede weg zijn, maken de lelietelers gebruik van de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. Binnen deze monitor gaan zij werken met 8 doelen (Kritische Prestatie Indicatoren) | Dat betekent dat resultaten worden bijgehouden en dat deelnemende telers zich verplichten tot een goede registratie. Hiervoor wordt maatwerk toegepast per bedrijf, maar de teler staat zelf aan het roer om te sturen op de 8 doelen.

Deelnemende telers ondertekenen een overeenkomst waarmee zij zich aan het initiatief en de doelen verbinden. Hiermee zetten de telers belangrijke stappen en loopt Drenthe voor op de landelijke afspraken die gaan voor verduurzaming en verlaging van gewasbeschermingsmiddelen in 2030.

De inzet op de 8 doelen betekent dat telers

- Minder gewasbeschermingsmiddelen toe gaan **passen**
- Meer rustgewassen toepassen in hun bouwplan (**gewasrotatie**)
- Meer bodembedekking toepassen
- Meer doen aan natuur en **landschapsbeheer**
- Inzetten op organische stofbalans
- Verschillende gewassen
- Stikstofvershot
- Carbond footprint

Met opmerkingen Kunnen we dit zo zeggen? En wat is dan minder? Minder van het middel of minder vaak spuiten. Het is vooral voor de beeldvorming/verwachting belangrijk dat we dit goed uitleggen. Minder zal bij inwoners denk ik de verwachting wekken dat er minder vaak wordt gespoten. Is dat zo?

Met opmerkingen Betekent dit minder vaak lelies op eenzelfde perceel? Wat is het verschil met de huidige rotatie? Nu worden ook niet elk jaar op het zelfde perceel lelies verbouwd.

Met opmerkingen Wat concreet?

4. Stakeholders (belanghebbenden)

Onderstaande stakeholders worden betrokken bij het initiatiefvoorstel en de uitwerking van het projectplan. We maken hierbij onderscheid in 4 hoofdgroepen:

1. Sector

- direct betrokken stakeholders (meedenken/-praten en beslissen)

2. Maatschappelijke partners

- stakeholders met een adviserende rol (meedenken/ adviseren/klankbord)

3. Omgeving

- stakeholders die geïnformeerd worden

4. Bestuurders

- stakeholders die meedenken/-praten, beslissen? en die geïnformeerd worden

Deze 4 hoofdgroepen worden hieronder verder uitgewerkt

Sector

Primair (meedenken/meebeslissen)

- 19 Drentse lelietelers
- HLB (projectmanagement)

Secundair (informereren)

- Contracttelers/ contractgevers
- Erfbetreders
- KAVB

Maatschappelijke partners (adviseren/klankbord)

- Provincie Drenthe (bestuurlijk/ ambtelijk)
- Gemeenten (bestuurlijk/ambtelijk/)
- Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMFD)
- Agrarisch Natuurbeheer Drenthe (AND)
- Land en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO)
- Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK)

Met opmerkingen
wellicht anders

Rol bewonersgroepen

- KAVB
- Waterschappen (Hunze en Aa's en WDOD)
- Waterleiding Maatschappij Drenthe
- Terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, SBB, HDL, Landschapsbeheer Drenthe)

Het is de bedoeling om deze adviseerders stakeholders plaats te laten nemen in een adviesorgaan dat de projectorganisatie voorziet van advies en fungeert als een klankbord. Dit adviesorgaan zal in ieder geval twee keer per jaar bij elkaar komen. Dit is een orgaan op ambtelijk niveau. Daarnaast wordt minimaal een keer per jaar op bestuurlijk niveau overlegd met het adviesorgaan.

Omgeving (informereren)

- Eigenaren/Verpachters van grond
- Bewonersgroepen
 - *Meten= weten, Noordheederes, Boterveen (Wveld)
 - * bewonersgroep Midden Drenthe
 - *Eesergroen (Borger Odoorn)
 - *bewonersgroep Coevorden
- Dorpsbelangen/plaatselijke belangen
- Inwoners Drenthe

Daarnaast dienen we rekening te houden met stakeholders zoals Extinction Rebellion, Natuurbeschermingswacht, Mobilisation of the Environment (MOB) die dit initiatief ook kunnen aangrijpen om acties te voeren of handhavingsverzoeken etc in te dienen.

Bestuurders (informereren)

Primair

- wethouders
- Besturen maatschappelijke partners

Voorstel is om bestuurders (wethouders) van gemeenten vooraf te informeren via een VDG vergadering. Voor de overige stakeholders in deze groep geldt dat zij in deze fase geïnformeerd worden via reguliere overleggen en via een op een overleggen.

Secundair

- Gemeenteraadsleden
- Provinciale statenleden

Gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten worden in deze fase geïnformeerd op het moment dat het initiatief wordt gepresenteerd.

Media (informeren)

Het is van belang om media (vooral regulier) goed te informeren over het initiatief in begrijpelijke taal, zodat zij het de lezer (inwoner) ook goed uit kunnen leggen. Het helpt ook om te werken met beeldmateriaal.

- Greenity
- Agrio (Akkerwijzer, Vee en gewas, Veldpost etc)
- Nieuwe Oogst
- RTV Drenthe
- Dvhn
- Meppeler Courant
- Krant van Midden Drenthe
- Westervelder/Wolder Courant
- ANP
- Noordelijke correspondenten Volkskrant

5. Communicatiemiddelen opstartfase

Om de kernboodschap op een goede manier te vertellen naar de omgeving en andere betrokken stakeholders kunnen in de opstartfase onderstaande communicatiemiddelen worden ingezet.

5.1 Infographic

In een A4 uitgelegd met plaatjes/beeld wat het initiatief is/ inhoud. De 8 doelen kunnen hier in verbeeld worden. Dit is een handig middel voor de media, statenleden en raadsleden en inwoners. De infographic kan online gebruikt worden maar ook in print. En deze kan ook benut worden voor bijvoorbeeld het persmoment en de hah kranten.

5.2 Filmpje

Voorstel is om een filmpje op te nemen bij een teler die gaat deelnemen en die uitlegt:

- waarom dit initiatief belangrijk is voor de sector en de omgeving
- wat dit initiatief betekent voor zijn bedrijf en de omgeving (waarom doe je mee)
- wat de omgeving gaat zien van deze stappen

Het is het mooiste als we deze teler kunnen volgen en later in het project nog een keer aan het woord kunnen later over de ervaringen. In plaats van een teler zou ook HLB dit verhaal kunnen doen of samen met een teler. Daarnaast zouden we ook de reactie kunnen vragen van 1 van de maatschappelijke partners.

Het idee is om dit filmpje dan eerder op te nemen en te verspreiden op het moment dat het initiatief is gelanceerd.

5.3 Persmoment/ presentatie

Tijdens een door HLB georganiseerd persmoment bij een van de deelnemende telers wordt het initiatief overhandigd aan de gedeputeerde en gepresenteerd aan de media.

Met opmerkingen Het is ook een optie om dit filmpje op te nemen met een verhaal vanuit HLB. Een filmpje is geen must, maar het kan helpen om het verhaal te vertellen.

Met opmerkingen Ik heb dit opgenomen, omdat het ook heel veel gaat over beeldvorming. En ook nog veel mensen die niet weten hoe het werkt. Volgens mij gaat het deels ook over onbekend maakt onbemind.

Met opmerkingen Wie willen we verder uitnodigen voor het persmoment naast HLB, telers, provincie. We hebben het gehad over een aantal gemeenten, maar wellicht zijn er ook wel maatschappelijke partners die er bij willen zijn

Het idee is om voor dit persmoment de infographic (zie 5.1) af te drukken op een groot foambord en deze voor het beeld te laten ondertekenen door alle betrokken telers. Dit bord kan overhandigd worden aan de gedeputeerde.

Met opmerkingen

Andere ideeën zijn welkom!

5.4 Persbericht

Het persmoment wordt ondersteund met het uitbrengen van een persbericht door HLB dat breed wordt verspreid naar zowel regionale als landelijke media en vakpers.

5.5 Website

Het persbericht wordt geplaatst op de site van HLB als nieuwsbericht met een link naar een pagina over het initiatief. Dat zou onder Thema's en projecten een eigen pagina kunnen krijgen. Het mooiste is als de pagina een eigen directe url krijgt die te gebruiken is in alle communicatie-uitingen, zodat alle belangstellenden snel deze informatie kunnen vinden. Provincie kan op haar eigen site een bericht plaatsen op basis van het persbericht van HLB met een reactie van de gedeputeerde erbij.

5.6 Socials

Op socials kan een kort bericht worden geplaatst over de lancering van het initiatief met een foto erbij. Hiervoor kan eventueel ook het filmpje worden benut. Provincie en andere betrokken partijen kunnen berichtgeving delen met een eigen boodschap erbij.

5.7 Nieuwsbrief/ mailing

Direct betrokkenen bij het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waaronder diverse bewonersgroepen, kunnen geïnformeerd worden over het initiatief via de mailing van DBD.

Voorstel persmoment

Uur/ anderhalf uur max.

- Bij een teler om ook iets te kunnen laten zien van bedrijfsvoering
- Presentatie door Janny Peltjes of [REDACTED]
- HLB/ teler geeft uitleg over totstandkoming initiatief en proces

- Telers ondertekenen bord
- Teler overhandigt bord aan gedeputeerde en gedeputeerde geeft reactie namens provincie
- Fotomoment van telers met bord en gedeputeerde
- Ruimte voor media om vragen te stellen

Wellicht nog ruimte inplannen voor rondleiding bedrijf of om iets te laten zien? Mocht het niet de voorkeur hebben om het bij een teler te doen, dan zou het ook bij HLB kunnen.

6. Planning opstartfase

Concept Planning richting persmoment (terug gerekend vanaf 4 december: bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe)

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
6 november	Overleg met gedeputeerde over initiatief telers	Janny, [redacted] gedeputeerde Otter, [redacted]	
Oktober/november	Gesprekken met maatschappelijke partners over interesse voor deelname aan adviesorgaan	HLB + provincie	
Eerste week november	Input aanleveren voor infographic	HLB/ [redacted]	
week van 11 november	Vormgeving infographic opstarten	Provincie/ [redacted]	
november	Informeren gemeenten	Ambtelijk/ Gedeputeerde Otter	Check wanneer VDG overleg is wanneer dit meegenomen kan worden
week van 18 november	Persuitnodiging en persbericht opstellen en	HLB ([redacted] communicatieadviseur)	

Met opmerkingen [redacted] Als we een infographic willen maken dan moeten we rekening houden met doorlooptijd voor opmaak en drukken etc. dat zou dan betekenen dat we hier wel begin november mee moeten starten.

	afstemmen met telers en provincie		
25 november	Persuitnodiging voor persmoment	HLB	
28/29 november	Persmoment initiatief Drentse lelietelers	HLB + betrokken telers	<p>Telers overhandigen voorstel voor versnelling verduurzaming lelieteelt Drenthe aan gedeputeerde Otter + overige maatschappelijke partners die meedoen</p> <p>Gedeputeerde geeft reactie namens provincie die voorstel ondersteunt en project mede wil financieren</p>
28/29 november	Informereren betrokkenen bij DBD met korte mailing + maatschappelijke partners	Vanuit provincie	
28/29 november	Persbericht versturen met foto/filmpje Berichtgeving op website Berichtgeving op socials met link naar website	HLB	<p>Persbericht kunnen we doorzetten naar statenleden</p> <p>Provincie deelt berichtgeving met eigen boodschap en reactie gedeputeerde</p>
4 december	Bijeenkomst duurzame bollenteelt drenthe		Biedt mogelijkheid om het initiatief verder toe te lichten en ook aan te geven dat dit een initiatief is naast DBD.

Met opmerkingen Deze datum heb ik nu even gekozen, omdat het kort voor 4/12 is en omdat een vrijdag vaak een goede dag is voor een dergelijk moment (er is nog niks vastgelegd in de agenda van de gedeputeerde. Ik heb gevraagd om voor 28/11 en 29/11 eea te blokkeren.).

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: 25-10 Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler [redacted]
Datum: dinsdag 5 november 2024 10:02:07
Bijlagen: [25-10 Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler \[redacted\].docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
Prioriteit: Hoog

Hoi [redacted] en [redacted]

Zie in de bijlage de opmerkingen van [redacted] op mijn eerste uitwerking voor communicatie. En dan vooral de zin die hij heeft toegevoegd in de kernboodschap.

Ik heb hem gebeld om te vragen waar nu precies de behoefte ligt en wat hun idee is bij een overeenkomst. Hij geeft duidelijk aan dat de behoefte is dat iedereen hetzelfde verhaal gaat vertellen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt, dus ook 'iedereen' bij de provincie, maar ook dat ze wel graag een overeenkomst willen nav hetgeen eerder is besproken met de gedeputeerde.

Ik heb bij hem aangegeven dat dit bestuurlijk is, maar dat het mij goed lijkt dat we dit vanmiddag nog wel op tafel hebben. De vraag is volgens mij vooral: wat kan er wel/ niet worden opgenomen in een dergelijke overeenkomst. En wat voor proces is hier voor nodig.

Aangezien Jisse heeft aangegeven dat hij ook wel graag een overeenkomst wil. (dat heb ik niet gezegd) Volgens mij is wel van belang dat we ambtelijk ook aangeven waar knelpunten zitten/ wat haalbaar is (ook gezien de coalitie/ politiek bestuurlijke verhoudingen en wat we waar kunnen maken. Ik vind dat we daar eerlijk over moeten zijn) Ook qua proces. Ik heb aangegeven dat als er een overeenkomst getekend gaat worden dit zeker langs het college moet en dat dan de vraag is of we eind november gaan halen. Nog even los van wat wellicht verder nodig is gezien hoe de verschillende partijen erin zitten.

Wellicht goed om nog even te bellen of even kort bij elkaar te komen voor vanmiddag.

Groet,

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>

Verzonden: vrijdag 25 oktober 2024 16:14

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: 25-10 Eerste uitwerking communicatie initiatief Drentse lelieteler [redacted]

Hoi [redacted]

In de bijlage het document met enige opmerkingen en aanpassingen. Ik zat een beetje te klooiën met de

opmaak, excuus daarvoor.

Een mooi document wat goed weergeeft welke doelgroepen, stakeholders en communicatie er zijn of moeten komen.

Hier kunnen we verder mee.

Goede vakantie, daarna pakken we het weer op!

Groeten

Eerste uitwerking communicatie opstartfase initiatief Drentse lelieteelers
versie 24 oktober 2024

1. **Inleiding**

Drentse lelieteelers hebben het initiatief genomen om te komen met een voorstel voor toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. In dit initiatief beschrijven zij hoe zij er naartoe werken om in 2028 het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor de lelieteelt qua milieubelasting op gelijk niveau te brengen met voedingsteelten. Hiervoor wordt een proces uitgewerkt dat bestaat uit drie fases: opstart, uitvoering en resultaten/evaluatie.

In de opstartfase wordt eerst een initiatiefvoorstel aangeboden aan stakeholders en vervolgens samen met stakeholders een projectplan uitgewerkt. In dit document wordt kort en praktisch een voorstel voor communicatie in deze fase beschreven.

Deze fase loopt tot en met begin 2025

2. **Doel opstartfase**

- Maatschappelijke partners informeren over dit initiatief en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan een adviesorgaan
- Bestuurders/ gemeenten informeren en interesseren/enthousiasmeren om deel te nemen aan adviesorgaan
- Initiatief presenteren aan media en inwoners Drenthe

Het gaat in deze fase vooral om procescommunicatie: wat is initiatief en hoe gaan we de dit uitwerken. Daarna zal meer echt projectcommunicatie plaatsvinden en gaat het meer over de inhoudelijke uitwerking.

3. **Kernboodschap**

Alle Drentse lelieteelers willen stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Hun doel is [om in 2028 in milieubelasting gelijk te zijn aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen van 2025 tot 2028 naar hetzelfde niveau te brengen als in de voedingsteelten. Er gaan geen extra beperkingen worden gesteld vanuit de provincie \(en betrokken gemeenten\) specifiek voor lelieteelt.](#)

Met opmerkingen Algemene vraag. Wordt er in het plan ook opgenomen dat lelieteelt niet meer plaatsvindt vlakbij scholen/ sportgebouwen etc. In hoeverre is dat haalbaar? Ik verwacht hier gezien wat er afgelopen zomer speelde in Wveld wel direct vragen over.

Met opmerkingen Dat is juist wat wordt geprobeerd om te voorkomen met dit plan. De lelieteelt is zo schoon dat dit niet opgenomen hoeft te worden. Er is geen technisch geen onderscheid meer tussen lelieteelt en andere gewassen. I.d. met de begrippen zonerings en bufferstroken, deze begrippen worden niet genoemd en zijn geen onderdeel van dit plan. Ze worden juist vermeden om uit die discussie te blijven. (zie kernboodschap)

Met opmerkingen Ik mis hierin echt de wens vanuit de provincie (JO). Die wil graag een toekomstplan vanuit de sector met als antwoord dit initiatief vanuit alle lelieteelers in Drenthe, samen met de provincie!

Met opmerkingen Kunnen we hier een concrete periode aan hangen?

Met opmerkingen Mei / juni (inclusief akkoord en begrotingen alle stakenouders)

Om dit te bereiken en ondertussen ook te kunnen monitoren of [zij de telers](#) op de goede weg zijn, maken de lelietelers gebruik van de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw. Binnen deze monitor gaan zij werken met 8 doelen (Kritische Prestatie Indicatoren) | Dat betekent dat resultaten worden bijgehouden en dat deelnemende telers zich verplichten tot een goede registratie. Hiervoor wordt maatwerk toegepast per bedrijf, maar de teler staat zelf aan het roer om te sturen op de 8 doelen.

Deelnemende telers [en de provincie](#) ondertekenen een overeenkomst waarmee zij zich aan het initiatief en de doelen verbinden. Hiermee zetten ~~deze telers~~ [betrokken partijen](#) belangrijke stappen en loopt Drenthe voor op de landelijke afspraken die gaan voor verduurzaming en verlaging van [gewasbeschermingsmiddelen](#) [milieubelasting](#) in 2030.

De inzet op de 8 doelen betekent dat telers

- Minder gewasbeschermingsmiddelen toe gaan [passen](#) [Werken met gewasbeschermingsmiddelen met een lage milieu impact.](#)
- [Meer Bewust](#) rustgewassen toepassen in hun bouwplan ([gewasrotatie](#))
- [Meer Zoveel mogelijk](#) bodembedekking [in en na de teelt](#) toepassen
- [Meer doen Actief bijdragen](#) aan natuur- en [landschapsbeheer](#) ([elementen](#))
- Inzetten op [een positieve](#) organische stofbalans
- Verschillende gewassen [verbouwen](#)
- Stikstof [overschot voorkomen](#)
- [Een positieve \(of minimale?\)](#) Carbon [footprint hebben](#)

4. Stakeholders (belanghebbenden)

Onderstaande stakeholders worden betrokken bij het initiatiefvoorstel en de uitwerking van het projectplan. We maken hierbij onderscheid in 4 hoofdgroepen:

1. Sector

- direct betrokken stakeholders (=meedenken/-praten en beslissen)

Met opmerkingen Kunnen we dit zo zeggen? En wat is dan minder? Minder van het middel of minder vaak spuiten. Het is vooral voor de beeldvorming/verwachting belangrijk dat we dit goed uitleggen. Minder zal bij inwoners denk ik de verwachting wekken dat er minder vaak wordt gespoten. Is dat zo?

Met opmerkingen Misschien is het goed om nog even na te denken met elkaar over het begrip 'milieubelasting'. Het woord belasting is hierin een negatief begrip, ik zou het graag een positieve draai willen geven.

Met opmerkingen Het gaat dus niet om middelen of hoeveelheden daarvan maar om reductie van milieubelasting.

Met opmerkingen Betekent dit minder vaak lelies op eenzelfde perceel? Wat is het verschil met de huidige rotatie? Nu worden ook niet elk jaar op het zelfde perceel lelies verbouwd.

Met opmerkingen Er zal geen verschil zijn in de frequentie van lelies teien op een bepaald perceel. Het gaat erom dat telers percelen in beeld krijgen waar lelies komen te staan en welke voorgeschiedenis dit perceel heeft. Dat kunnen bv. percelen zijn waar in de jaren ervoor alleen maar intensieve teelten hebben plaats gevonden en dan is het goed om daar een rustgewas te verbouwen i.p.v. lelies. Ook na de lelieteelt kunnen deze bewuste ...

Met opmerkingen Wat concreet?

Met opmerkingen Bewuste keuzes maken over indeling landschap en percelen. Dit kan door bv. Vogelakker of kruidenrijke akkers te creëren, landschapselementen toe te voegen (singels, bomenrij) ...

Met opmerkingen Het woord 'meer' zou ik er uithalen. Dat geldt namelijk voor het ene bedrijf sterker dan het andere bedrijf. Het gaat om valideren en waar nodig verbeteren op dat punt.

2. Maatschappelijke partners

- stakeholders met een adviserende rol (meedenken/ adviseren/klankbord)

3. Omgeving

- stakeholders die geïnformeerd worden

4. Bestuurders

— stakeholders die meedenken/-praten, beslissen? en die geïnformeerd worden

Deze 4 hoofdgroepen worden hieronder verder uitgewerkt

1. Sector

Primair (meedenken/meebeslissen)

- 19 Drentse lelietelers
- HLB (projectmanagement)

Secundair (informereren)

- Contracttelers/ contractgevers
- Erfbetreders
- KAVB

2. Maatschappelijke partners (adviseren/klankbord)

Primair (meedenken/meebeslissen)

- Provincie Drenthe (bestuurlijk/ ambtelijk)
Secundair (adviseren/klankbord)
- Gemeenten (bestuurlijk/ambtelijk) (Westerveld, Midden-Drenthe en Borger-Odoorn)
- Natuur en Milieufederatie Drenthe (NMF)
- Agrarisch Natuurbeheer Drenthe (AND)
- Land en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO)

Met opmerkingen
wellicht anders Rol bewonersgroepen

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstaline, Genummerd + Niveau: 1 +
Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning:
Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

Met opmaak: Lijstaline

- Drents Agrarisch Jongeren Kontakt (DAJK)
- KAVB
- Waterschappen (Hunze en Aa's en WDOD)
- Waterleiding Maatschappij Drenthe
- ~~Terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, SBB, HDL, Landschapsbeheer Drenthe)~~

Het is de bedoeling om deze adviserende stakeholders plaats te laten nemen in een adviesorgaan dat de projectorganisatie voorziet van advies en fungeert als een klankbord. Dit adviesorgaan zal in ieder geval twee keer per jaar bij elkaar komen. Dit is een orgaan op ambtelijk niveau. Daarnaast wordt minimaal een keer per jaar op bestuurlijk niveau overlegd met het adviesorgaan.

3. Omgeving (informereren)

- Eigenaren/Verpachters van grond
- Metten= weten
- Bewonersgroepen
 - *~~Metten= weten~~, Noordheederes, Boterveen (Wveld)
 - * bewonersgroep Midden Drenthe
 - *Eesergroen (Borger Odoorn)
 - *bewonersgroep Coevorden
- Dorpsbelangen/plaatselijke belangen
- Inwoners Drenthe

Daarnaast dienen we rekening te houden met stakeholders zoals Extinction Rebellion, Natuurbeschermingswacht, Mobilisation of the Environment (MOB) die dit initiatief ook kunnen aangrijpen om acties te voeren of handhavingsverzoeken etc in te dienen.

4. Bestuurders (informereren)

Primair

- wethouders

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet
 Met opmaak: Lijstlinea, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning: Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

Met opmerkingen Misschien hoort M=W in dit rijtje thuis?

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet
 Met opmaak: Lijstlinea, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uitlijning: Links + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27

- Besturen maatschappelijke partners

Voorstel is om bestuurders (wethouders) van gemeenten vooraf te informeren via een VDG vergadering. Voor de overige stakeholders in deze groep geldt dat zij in deze fase geïnformeerd worden via reguliere overleggen en via een op een overleggen.

Secundair

- Gemeenteraadsleden
- Provinciale statenleden

Gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten worden in deze fase geïnformeerd op het moment dat het initiatief wordt gepresenteerd.

Media (informeren)

Het is van belang om media (vooral regulier) goed te informeren over het initiatief in begrijpelijke taal, zodat zij het de lezer (inwoner) ook goed uit kunnen leggen. Het helpt ook om te werken met beeldmateriaal.

- Greenity
- Agrio (Akkerwijzer, Vee en gewas, Veldpost etc)
- Nieuwe Oogst
- RTV Drenthe
- Dvhn
- Meppeler Courant
- Krant van Midden Drenthe
- Westervelder/Wolder Courant
- ANP
- Noordelijke correspondenten Volkskrant

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Vet

5. Communicatiemiddelen opstartfase

Om de kernboodschap op een goede manier te vertellen naar de omgeving en andere betrokken stakeholders kunnen in de opstartfase onderstaande communicatiemiddelen worden ingezet.

5.1 Infographic

In een A4 uitgelegd met plaatjes/beeld wat het initiatief is/ inhoud. De 8 doelen kunnen hier in verbeeld worden. Dit is een handig middel voor de media, statenleden en raadsleden en inwoners. De infographic kan online gebruikt worden maar ook in print. En deze kan ook benut worden voor bijvoorbeeld het persmoment en de hah kranten.

5.2 Filmpje

Voorstel is om een filmpje op te nemen bij een teler die gaat deelnemen en die **uitlegt**:

- waarom dit initiatief belangrijk is voor de sector en de omgeving
- wat dit initiatief betekent voor zijn bedrijf en de omgeving (waarom doe je mee)
- wat de omgeving gaat zien van deze **stappen**

Het is het mooiste als we deze teler kunnen volgen en later in het project nog een keer aan het woord kunnen later over de ervaringen. In plaats van een teler zou ook HLB dit verhaal kunnen doen of samen met een teler. Daarnaast zouden we ook de reactie kunnen vragen van 1 van de maatschappelijke partners.

Het idee is om dit filmpje dan eerder op te nemen en te verspreiden op het moment dat het initiatief is gelanceerd.

5.3 Persmoment/ presentatie

Tijdens een door HLB georganiseerd persmoment bij een van de deelnemende telers wordt het initiatief overhandigd aan de gedeputeerde en gepresenteerd aan de **media**.

Met opmerkingen Het is ook een optie om dit filmpje op te nemen met een verhaal vanuit HLB. Een filmpje is geen must, maar het kan helpen om het verhaal te vertellen.

Met opmerkingen Hiermee kan echt een goede start gemaakt worden.

Met opmerkingen Ik heb dit opgenomen, omdat het ook heel veel gaat over beeldvorming. En ook nog veel mensen die niet weten hoe het werkt. Volgens mij gaat het deels ook over onbekend maakt onbemind.

Met opmerkingen Wie willen we verder uitnodigen voor het persmoment naast HLB, telers, provincie. We hebben het gehad over een aantal gemeenten, maar wellicht zijn er ook wel maatschappelijke partners die er bij willen zijn

Het idee is om voor dit persmoment de infographic (zie 5.1) af te drukken op een groot foambord en deze voor het beeld te laten ondertekenen door alle betrokken telers. Dit bord kan overhandigd worden aan de gedeputeerde.

Met opmerkingen

Andere ideeën zijn welkom!

5.4 Persbericht

Het persmoment wordt ondersteund met het uitbrengen van een persbericht door HLB dat breed wordt verspreid naar zowel regionale als landelijke media en vakpers.

5.5 Website

Het persbericht wordt geplaatst op de site van HLB als nieuwsbericht met een link naar een pagina over het initiatief. Dat zou onder Thema's en projecten een eigen pagina kunnen krijgen. Het mooiste is als de pagina een eigen directe url krijgt die te gebruiken is in alle communicatie-uitingen, zodat alle belangstellenden snel deze informatie kunnen vinden. Provincie kan op haar eigen site een bericht plaatsen op basis van het persbericht van HLB met een reactie van de gedeputeerde [erbij](#).

Met opmerkingen

Drentselelieteelt.nl 🗨️

5.6 Socials

Op socials kan een kort bericht worden geplaatst over de lancering van het initiatief met een foto [erbij](#). Hiervoor kan eventueel ook het filmpje worden benut. Provincie en andere betrokken partijen kunnen berichtgeving delen met een eigen boodschap [erbij](#).

5.7 Nieuwsbrief/ mailing

Direct betrokkenen bij het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe, waaronder diverse bewonersgroepen, kunnen geïnformeerd worden over het initiatief via de mailing van DBD.

Voorstel persmoment

Uur/ anderhalf uur max.

- Bij een teler om ook iets te kunnen laten zien van bedrijfsvoering
- Presentatie door Janny Peltjes of
- HLB/ teler geeft uitleg over totstandkoming initiatief en proces

- Telers ondertekenen bord
- Teler overhandigt bord aan gedeputeerde en gedeputeerde geeft reactie namens provincie
- Fotomoment van telers met bord en gedeputeerde
- Ruimte voor media om vragen te stellen

Wellicht nog ruimte inplannen voor rondleiding bedrijf of om iets te laten zien? Mocht het niet de voorkeur hebben om het bij een teler te doen, dan zou het ook bij HLB kunnen.

6. Planning opstartfase

Concept Planning richting persmoment (terug gerekend vanaf 4 december: bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe)

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
6 november	Overleg met gedeputeerde over initiatief telers	Janny, [redacted] gedeputeerde Otter, [redacted]	
Oktober/november	Gesprekken met maatschappelijke partners over interesse voor deelname aan adviesorgaan	HLB + provincie	
Eerste week november	Input aanleveren voor infographic	HLB/ [redacted]	
week van 11 november	Vormgeving infographic opstarten	Provincie/ [redacted]	
november	Informeren gemeenten	Ambtelijk/ Gedeputeerde Otter	Check wanneer VDG overleg is wanneer dit meegenomen kan worden
week van 18 november	Persuitnodiging en persbericht opstellen en	HLB ([redacted] communicatieadviseur)	

Met opmerkingen [redacted] Als we een infographic willen maken dan moeten we rekening houden met doorlooptijd voor opmaak en drukken etc. dat zou dan betekenen dat we hier wel begin november mee moeten starten.

	afstemmen met telers en provincie		
25 november	Persuitnodiging voor persmoment	HLB	
28/29 november	Persmoment initiatief Drentse lelietelers	HLB + betrokken telers	<p>Telers overhandigen voorstel voor versnelling verduurzaming lelieteelt Drenthe aan gedeputeerde Otter + overige maatschappelijke partners die meedoen</p> <p>Gedeputeerde geeft reactie namens provincie die voorstel ondersteunt en project mede wil financieren</p>
28/29 november	Informereren betrokkenen bij DBD met korte mailing + maatschappelijke partners	Vanuit provincie	
28/29 november	Persbericht versturen met foto/filmpje Berichtgeving op website Berichtgeving op socials met link naar website	HLB	<p>Persbericht kunnen we doorzetten naar statenleden</p> <p>Provincie deelt berichtgeving met eigen boodschap en reactie gedeputeerde</p>
4 december	Bijeenkomst duurzame bollenteelt drenthe		Biedt mogelijkheid om het initiatief verder toe te lichten en ook aan te geven dat dit een initiatief is naast DBD.

Met opmerkingen Deze datum heb ik nu even gekozen, omdat het kort voor 4/12 is en omdat een vrijdag vaak een goede dag is voor een dergelijk moment (er is nog niks vastgelegd in de agenda van de gedeputeerde. Ik heb gevraagd om voor 28/11 en 29/11 eea te blokkeren.).

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: draaiboek 29 november: voorbereiding + dag zelf
Datum: dinsdag 19 november 2024 20:42:44
Bijlagen: [draaiboek voor persmoment.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag [redacted] en [redacted]

Graag ontvang ik jullie reactie en aanvullingen op bijgevoegd draaiboek voor 29 november. Ik wil dit graag eind deze week delen met HLB.

Een persuitnodiging volgt zsm samen met een concept persbericht

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Draaiboek persmoment 'De Drentse lelie' 29 november

Versie 19 november 2024

Vorbereiding

Datum	Wat	Wie	Opmerkingen
Uiterlijk 22/11	Juiste versie intentieverklaring in opgemaakt vorm Gaat vooral ook om handtekeningenblad		
22/11	Informeren telers over intentieverklaring/ handtekeningen ophalen	HLB	Dit is afhankelijk van hoe het intern binnen het PH loopt. Er bestaat een mogelijkheid dat dit pas kan op 27/11!!
26/11	Besluitvorming in GS	GS	
26/11	Persuitnodiging versturen		Zie bijlage voor voorstel In de uitnodiging wordt media gevraagd om zich aan te melden
26/11	Informeren betrokken partijen over persmoment	en	Telefonisch
27/11 of 28/11	Laatste voorbereidingen HLB/ provincie	HLB/ provincie	
29/11	Persmoment	Gedeputeerde Otter, Janny Peltjes, Teler namens alle telers Alle telers Media (zie lijst)	
29/11	na persmoment versturen persbericht met foto +		Persbericht gaat naar de brede perslijst, dus ook naar landelijke media

Met opmerkingen | , kun je een lijst aanleveren met de namen van alle telers en waar ze hun bedrijf hebben in Drenthe? Dit is voor ons handig om te weten en gebruiken we verder niet/ verstrekken we niet aan derden (dat doen we nooit als het gaat om namen etc, tenzij het is afgesproken/goedgekeurd). Geef ook een beeld voor de gedeputeerde

	berichtgeving op socials		

Persmoment zelf

Locatie nnb

Tijd	Wat	Wie	Opmerkingen/ bijzonderheden
13.00 uur	Alles klaar zetten Statafels Geluid (testen geluid) Bord verklaring Officiële verklaring Koffie/thee etc Laatste zaken doorspreken	Janny, teler(s), [redacted]	
13.45 uur	Gedeputeerde Otter + alle telers aanwezig	Gedeputeerde	
14.00 uur	Ontvangst media	Janny, [redacted]	Er zullen al eerder media zijn dan 14.00 uur Media krijgen persbericht + intentieverklaring (dit is openbaar)
14.05 uur	Welkom + kort uitleg programma en introduce op het initiatief	Janny Peltjes	<ul style="list-style-type: none"> - Kort aangeven wie je bent - Waarom dit initiatief + rol HLB - Wat houdt het initiatief in (op hoofdlijnen) - Vanwaar deze ambitie
14.15 uur	Janny geeft het woord aan teler voor uitleg wat het betekent in de praktijk	Janny Peltjes	
14.15 uur	Uitleg over het initiatief:	Teler? / HLB?	Het is het mooiste als een teler dit kan toelichten Hierin meenemen

Met opmerkingen [redacted] Ik ontvang graag de naam van de teler die dit gaat vertellen. Uit zou ook in een vraaggesprek kunnen!

			<ul style="list-style-type: none"> - wat zijn de eerste stappen/ wat gaan de telers doen - wat betekent dit voor de telers en hun bedrijfsvoering - wat veranderd er ten opzichte van hoe het nu gaat - wat gaat de omgeving hier van zien/ merken
14.25 uur	Janny bedankt teler voor de uitleg en vraagt gedeputeerde naar voren om aan te geven wat zij van dit initiatief vinden	Janny Peltjes	Dit kan in de vorm van een kort vraaggesprekje tussen Janny en gedeputeerde
14.25 uur	Vraaggesprekje tussen Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	Janny Peltjes en Gedeputeerde Otter	<p>Janny stelt gedeputeerde twee vragen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat vindt u van dit initiatief van de telers? 2. Waarom is dit initiatief een belangrijke stap in Drenthe?
14.35 uur	Janny rond vraaggesprek met gedeputeerde af en stelt voor om over te gaan tot de ondertekening van de intentieverklaring	Janny Peltjes	
14.35 uur	Gedeputeerde Otter, Janny Peltjes (HLB) en teler lopen naar het bord en zetten hun handtekening	Gedeputeerde Otter Janny Peltjes Teler	We zullen even moeten kijken of alle telers kunnen tekenen of 1 teler namens alle telers het bord
14.40 uur	Fotomoment met alle aanwezige telers, gedeputeerde Otter en Janny Peltjes		
14.45 uur	Janny rond het formele deel af en geeft aan	Janny Peltjes	

	dat er voor media gelegenheid is om vragen te stellen		
14.45 uur	Media kunnen vragen stellen en opnames maken		
15.00 uur/ 15.15 uur	Einde bijeenkomst		

Praktische zaken

- Regelen statafels + rokken
- Regelen geluidsbox met microfoon
- Schildersezel voor bord
- Evt fotograaf vanuit provincie (afhankelijk van waar het plaatsvindt)

Bovenstaande is al uitgezet bij collega's van Communicatie

Media die worden uitgenodigd

- RTV Drenthe ([redacted])
- DVHN
- Nieuwe Oogst ([redacted])
- Akkerwijzer/Veldpost (Agrio) ([redacted])
- Boerderij ([redacted])
- Greenity ([redacted])

Met opmerkingen [redacted] Is er ook nog een scherm/ beamer nodig om plaatjes te kunnen laten zien?/ willen we dat?

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: aantekeningen overleg 6 november+ data voor overleg met telers
Datum: woensdag 6 november 2024 18:12:10
Bijlagen: [overleg_6_november_2024.docx](#)
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted] en [redacted]

In de bijlage mijn aantekeningen van het overleg van vanochtend.

Ik heb verder 2 data gekregen van [redacted] voor overleg met de telers: dinsdag 12/11 vanaf 16.30 uur en vrijdag 15 /11 vanaf 14.00 uur. Ik heb [redacted] al geïnformeerd over deze data. Advies wat ik heb meegegeven aan [redacted] is om eerst met de telers een en ander door te nemen en gedeputeerde vervolgens aan te laten sluiten zodat hij kan vertellen hoe de provincie erin staat. Dan kan Jisse het laatste half uur aansluiten en hebben ze ook enige introductie.

Verder heb ik voor het persmoment de volgende data:

- 28/11 van 11.00 uur tot 12.30 uur
- 29/11 vanaf 14.00 uur

Ook deze data heb ik doorgegeven aan [redacted] Hij komt op de data zsm terug zodat we dit ook vast kunnen leggen.

Ik maak zsm en proces-/communicatieplanning voor het persmoment. Voor overleg met de telers werk ik dan ook alvast programma voor persmoment in concept uit.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Overleg initiatief Drentse lelietelers Dinsdag 5 november 2024

Gedeputeerde Otter, [REDACTED] [REDACTED]

Gedeputeerde

- Ambitie op 2027 / per 2028 gangbare akkerbouw. 2027 laatste jaar huidige teelt.
Per 2028 overall groen
- Naar buiten toe echt iets neerzetten
- Dat we starten op de (kwetsbare) locaties, dus dichtbij bebouwing/ scholen waar lelies geteelt worden > niet het woord kwetsbaar gebruiken
- We moeten ons richten op de mensen die in de middengroep zitten en ook kunnen zeggen: dit is een mooie stap
- We gaan echt een forse stap maken
- Garantie hangt ook van het weer af de komende jaren
- Met kleuren aangeven waar we staan. Hoeveel percelen hebben we gehaald
- Verhaal stevig neerzetten. Doel is: zonerings hebben we niet meer nodig omdat we naar een gangbare teelt gaan
- Milieubelastingspunten kunnen veel verder omlaag > **kunnen we dit ook nog met cijfers inzichtelijk maken?**
- Gevoelsmatig: termijn zo kort mogelijk houden/ we starten op de percelen dichtstbij bebouwing en we laten dat zien met borden.
- We gebruiken een beproefde methodiek
- Hoeveel percelen starten we mee in 2025
- Intentieverklaring > telers gaan wat doen en provincie zorgt voor financiering
- Er komen geen extra regels vanuit de provincie op landbouw. dat staat ook in het coalitieakkoord. we hebben niet in de hand wat andere partijen nog gaan opleggen of rechterlijke uitspraken
- Discussie over bufferstroken/ zonerings weghalen door aan te geven dat we inzetten op minder milieubelasting bij bebouwing/ bewoning

Intentieverklaring

Provincie blij/ intentie om financiële middelen beschikbaar te stellen

Telers: verhaal nodig

- Willen we iets hebben staan voordat de omgevingsvisie ter inzage gaat of op korte termijn
- Gangbare akkerbouw heeft ook last van weersinvloeden. Wel op dezelfde wijze meten en monitoren
- Inhoudelijk wordt de discussie
- Zichtbaar maken. Op de kopakker bijvoorbeeld een bord met een gouden ster erop en dan andere percelen waar ambitie nog niet is gehaald brons. Kan ook rood, oranje, groen zijn. Energielabel gebruiken. Kleuren groen gebruiken (label A etc). Gaat om de weergave
- Zijn er nog partijen die de provincie zou willen betrekken? > gedeputeerde geeft aan
Meten=Weten
- WUR kan ook voor telers worden ingezet qua dashboard
- Kritische vragen zullen er komen. Hoe gaan we ons daar op voorbereiden? > met Marcel opnemen
- Standvastig beleid. Kan dat mee worden genomen in de verklaring

Worden gesprekken gevoerd met maatschappelijke partners

NMF noemt ook milieubelastingspunten

Vorbereiden op kritische vragen van bewonersgroepen.

Iedereen die mee wil denken/ adviseren dient zich te conformeren aan de kaders/ werkwijze via KPI systematiek

Raad van State: kunnen we contact opnemen om te vragen wanneer we uitspraak kunnen verwachten.

Welke indicator is milieubelasting punten

Een robuuste structuur voor iedereen in Drenthe/ KPI. Biedt de mogelijkheid om ook vergelijkingen te maken

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc:
Onderwerp: aandachtspunten communicatie initiatief lelietelers
Datum: dinsdag 15 oktober 2024 16:08:06
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[communicatie initiatief lelietelers.docx](#)

Dag [redacted] en [redacted]

In de bijlage een aantal aandachtspunten ten aanzien van communicatie rond het initiatief van de lelietelers. [redacted] en ik hebben dit vanochtend doorgenomen.

Dit is een intern stuk wat we verder niet delen met HLB. Ik neem deze aandachtspunten morgen mondeling mee in het gesprek en zorg dan voor een verdere uitwerking na het gesprek. Dat kunnen we dan wel delen met HLB.

Verder heb ik [redacted] net nog telefonisch gesproken en een aantal punten meegegeven. @ [redacted] kunnen jullie morgen in de auto bespreken.

Ik rijd vanaf huis naar Wijster.

Tot morgen!

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Aandachtspunten communicatie initiatief Drentse lelietelers

Titel

- Voorstel vermindering gewasbeschermingsmiddelen in 2028
- Initiatief tot vermindering gewasbeschermingsmiddelen in 2028
- Initiatief versnelling verduurzaming Drentse lelieteelt: in 2028 gebruik gewasbeschermingsmiddelen gelijk aan akkerbouw

Proces tot persmoment

- Informeren bestuurders gemeenten via VDG (toelichting door Jisse?) ([redacted] (CA Westerveld) vroeg al om meer info over dit initiatief, goed om de betrokken wethouders vooraf over dit initiatief te informeren, zodat ook zij hun waardering kunnen aangeven) En LVVN? En stuurgroep DBD? En bewonersgroep(en)? Even kijken wie hier allemaal een rol speelt.
- Interne communicatie
- Poho/ GS ivm bijdrage. Moet dit voor persmoment of kan dit ook later? Check [redacted]
- Informeren college van GS> koffiemoment?
- Poho/ besluit GS> hoeveel doorlooptijd nodig?
- Rekening houden met bijeenkomst Fluitenberg (lijkt naar 2 december te gaan)
- Hoe informeren we gemeenteraadsleden en statenleden. En waterschappen? En stuurgroep DBD? En sector? Uitnodigen voor persmoment? Direct na persmoment bijeenkomst plannen? Of informerende brief. En wie is dan afzender?: provincie of Drentse lelietelers/KAVB?
- Bij wie ligt communicatie? > voorstel is bij HLB, zou mee kunnen in het projectvoorstel
- Brief aan PS door HLB

- **Wat heeft Jisse beloofd aan de telers en HLB in de gesprekken. Als we dit naar ons toe halen dan is risico dat er allerlei mensen over ons heen vallen.> meten =weten/ omwonenden etc**
- **wanneer gaat persuitnodiging uit en hoe? Dit ivm bekendmaking vooraf en mogelijke demonstraties**

- **mooi stap vooruit. Ook voor de inwoners. Zou een wethouder kunnen zeggen. Jisse contact met [redacted] in de informele lijn.**

Persmoment

- Bij teler> waar?
- Telers die meedoen laten aansluiten
- Voor wie?> alleen voor media of ook voor belangrijke partners? (advies ook partners / gemeenten uitnodigen en media in brede zin, dwz vakbladen, media uit de sector, DVHN, RTV Drenthe maar ook landelijk (in hoeverre hebben wij nog contact met correspondent Volkskrant voor het Noorden?) er is wel contact met ANP.
- Goed tijdstip proberen te kiezen, zodat we alle media zo goed mogelijk kunnen bedienen
- HLB nodigt media uit of gezamenlijke uitnodiging?
- Wie voert het woord/ praat het aan elkaar? Rol voor Janny?
- Wie maakt persbericht? Quotes: vanuit de Drent: wat heeft de Drent eraan? De afspraken in gewone mensentaal.
- Wie is eerste woordvoerder bij persvragen? > HLB
- Infographic laten maken

Inhoud persmoment

- Kunnen we iets laten zien?
- Overhandig je een document of gaan we voor foto/beeld voor symbolische overhandiging? (in ontvangst nemen van document levert niet echt mooi beeldmateriaal op) (ik heb weleens een groot foam drieluik laten maken. Eerst dicht: mooi plaatje met de titel erop, handeling was openklappen. Binnenwerk met processtappen, mooi beeldmateriaal)
- Bord wat telers die meedoen tekenen
- Welk verhaal willen we vertellen? Er hoort een kernboodschap bij, maar er zit ook een verhaal achter
- Kunnen we iets met een filmpje wat we vanuit provincie opnemen? Dat kan eerder dan persmoment. Wellicht is er iets mogelijk qua uitleg wat het betekent?
- Wie van de telers kan vertellen wat dit betekent en waarom dit een grote stap vooruit is, waarom ze zich commiteren? Telers en onderzoeker (Janny of)
- Programma uitwerken
- Jisse laten reageren met monoloog of in interviewvorm? > advies is interviewvorm
- Zou mooi zijn al veel van de telers er zijn
- Alleen Jisse of ook wethouders?

Communicatie na persmoment

- Wie willen we informeren
- Hoe houden we mensen op de hoogte van resultaten
- Hoe zorgen we ervoor dat het onder de aandacht blijft
- Hoe brengen we het op de DBD avond in Fluitenberg? Misschien in tweede deel, als Janny Peltjes (HLB), Hester Maij (KAVB) en Jisse Otter (prov) op podium zitten.
- Mailing aan DBD groep

Van: [redacted]
Aan: [Janny Peltjes; \[redacted\]@hlbbv.nl; \[redacted\]](mailto:Janny.Peltjes@[redacted].hlbbv.nl)
Onderwerp: data voor vervolgoverleg met gedeputeerde Otter
Datum: donderdag 10 oktober 2024 15:52:18
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Dag allen,

Ik heb bij de secretaresse van gedeputeerde Otter data opgevraagd voor een vervolgoverleg over het initiatief van de lelietelers. De volgende data en tijden zijn begin november beschikbaar in de agenda.

Zouden jullie kunnen laten weten wat jullie voorkeur heeft, zodat ik het definitief kan laten vastleggen? De afspraak vindt plaats in het provinciehuis.

- woensdag 6 november van 10.45 tot 11.45 uur.
- donderdag 14 november van 10.30 tot 11.30 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Proces intentieverklaring lelietelers

Datum	Wat	Wie	
12 november	Aanmelden onderwerp intentieverklaring lelietelers voor poho 18 november	[redacted]	
13 november 16.00 uur	Aanleveren stukken voor poho 18 november	[redacted]	Bij [redacted], aangeven dat 15 november nog een gesprek is met telers en dat opmerkingen/ wijzigingen maandag mondeling worden meegenomen in het poho
15 november	Gesprek met lelietelers	[redacted] en Gedeputeerde Otter	
18 november	Poho Otter/ Van Dijk	[redacted] [redacted]	Zou eigenlijk mooi zij als de andere gedeputeerden ook vast kennis kunnen nemen van het initiatief. We kunnen ze de stukken ter info mailen en daarbij aangeven dat er 15 november een gesprek is met telers wat kan leiden tot wijzigingen en dat het 25/11 opnieuw terugkomt in het poho. Ik zou planning tav persmoment ook meesturen
20 november 16.00 uur	Aanleveren GS nota voor 26/11 bij Postbus GS stukken	[redacted]	Let Op: de nota moet vooraf ook afgestemd zijn met postbus GS stukken: [redacted] en/ of [redacted] BELANGRIJK: op GS nota aangeven bij openbaar Ja, later vanaf 29 november in verband met persmoment
25 november	Poho Otter/ Van Dijk + andere gedeputeerden	[redacted] [redacted]	

26 november	Besluitvorming in College van GS	GS	
26 november	Informereren telers + HLB over besluitvorming GS		Telefonisch
26 november	Aanleveren voorbereiding persmoment bij gedeputeerde voor bespreking op 27 of 28 november		
26 of 27 november	Versturen gezamenlijke persuitnodiging HLB en provincie		
27 of 28 november	Overleg met gedeputeerde ter voorbereiding op persmoment		Dit moet nog ingepland worden!
29 november 14.00 uur	Persmoment bij teler	gedeputeerde	Programma wordt uitgewerkt in een draaiboekje

LET OP

- GS nota moet langs Postbus GS stukken voor afstemming
- Je zou kunnen overwegen om in de GS vergadering van 19 november een korte toelichting te geven, zodat de rest van het college ook de achtergrond/ context kent. Dit moet wel afgestemd worden met de gedeputeerde en met de

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: GSnota
Datum: vrijdag 15 november 2024 13:32:47
Bijlagen: [redacted] [20241107 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

ter info

Van: [redacted] <5.1.2i@provincie-drenthe.nl>

Verzonden: vrijdag 15 november 2024 13:01

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

CC: [redacted] <5.1.2i@provincie-drenthe.nl>

Onderwerp: RE: GSnota

Hoi [redacted] hierbij mijn advies.

Ik heb best wat opmerkingen gemaakt.

Maandag maar even over verder praten.

[redacted]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

Verzonden: donderdag 14 november 2024 08:32

Aan: [redacted] <5.1.2i@provincie-drenthe.nl>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

Onderwerp: Re: GSnota

hierbij,,

ik zag een afspraak voorbij komen voor maandag

dank daarvoor

tot dan

gr [redacted]

Van: [redacted] <5.1.2i@provincie-drenthe.nl>

Verzonden: woensdag 13 november 2024 17:40

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

Onderwerp: RE: GSnota

Hoi [redacted] wil je de nota in word sturen?

Dank.

Ik ga iets inplannen voor as maandag, maar weet pas maandag ook of het echt lukt om even bij elkaar te zitten, het is erg druk en hectisch momenteel bij ons omdat iedereen graag voor kerst nog allerlei stukken in het college besproken wil hebben.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@provincie-drenthe.nl](mailto:[redacted]@provincie-drenthe.nl)>

Verzonden: woensdag 13 november 2024 16:58

Aan: [redacted] <5.1.2i@provincie-drenthe.nl>

Onderwerp: GSnota

Hoi [redacted] en/of [redacted]

Via deze mail stuur ik een opzet van een Gsnota.

[redacted] en [redacted] gaven aan dat het goed is om dit met jullie te delen, zodat jullie input kunnen geven hierop.

Ik werk nog niet zo lang bij de provincie, en misschien is het goed om even bij elkaar te zitten om

dit door te spreken?

zodat ik voor de toekomst ook helder heb wat ik zelf beter kan doen en wat jullie taak in het proces is.

dit zou dan bv maandag 18 of dinsdag 19 moeten gebeuren. mijn agenda is wel up to date, mag ik jullie vragen om iets in te plannen?

gr

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager	
Opsteller	tst.	Rianne Vos	
Thema	Landbouw & Landgebruik	Paraaf en advies	
Datum	5 november 2024	Akkoord <i>Bespreekstuk</i>	
Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024			
Toelichting:			
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder	
2: Landelijk gebied		Jisse Otter	
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris	
1. - Communicatie		Wim Brenkman	
2. - WB <i>Mater, bodem en milieu</i>			
3. FPC			
4. - I&S&L			
Archivering		Communicatie	
Soort overeenkomst:	Intentieverklaring <i>Niet van toepassing</i>	Openbaar: Ja, na 29 november	
<i>Intentieverklaring</i>			
Datum:	Registratienummer:	Persbericht: Ja op 29 november	
	nr.	Bekendmaking:	
		Niet van toepassing	
	nr.		

Met opmerkingen [] Als je hier een datum invult dan ook graag de toelichting invullen

heeft opmaak toegepast: Engels (Verenigde Staten)

heeft opmaak toegepast: Engels (Verenigde Staten)

Met opmerkingen [] Intentieverklaringen moeten ook afgestemd worden met een conernjurist

Met opmerkingen [] Het onderwerp, advies en besluit van GS wordt op dinsdag na de collegevergadering openbaar gemaakt

Onderwerp

Aanvullende subsidie voor het initiatief van de Drentse lelietelers

Advies

1. ~~44~~ in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie".
2. ~~2E~~ Een bedrag van € 750.000,- ~~beschikbaar~~ te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor ~~de uitvoering van?~~ het project "de Drentse lelie".
3. ~~3G~~ Gedeputeerde ~~J~~ Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024.

Met opmaak: Lijststijl, Links, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uittijning: Links + Uittijning op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm, Zwevende begin- en eindregels voorkomen, Lettertype-uitlijning: Automatisch

Met opmerkingen [] Als dit via een subsidiebeschikking gaat dan moeten de adviezen iets aangepast worden

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

De bollenteelt is een veelbesproken onderwerp in de provincie. Met dit project willen alle Drentse lelieteelers met elkaar aantonen dat de lelieteelt geen zwaardere milieubelasting heeft dan de teelt van voedingsgewassen.

Door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd van elkaar te leren.

b. Europese aspecten

Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang. En biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te behouden.

d. Participatie

De Drentse lelie is primair een samenwerking van alle Drentse telers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelieteelers een inkind bijdrage hebben van 250.000 euro

Er vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners waaronder Natuur en Milieu-federatie, gemeenten en waterschappen om lid te worden van de klankbordgroep, tevens sluit de provincie Drenthe ook aan bij deze klankbordgroep.

Met opmerkingen! In de inleiding geef je een korte en kernachtige omschrijving van de context. Neem hierin korte informatie op over de aanleiding, de voorgeschiedenis en de feitelijke situatie; geef aan waarom het stuk nu voorligt. Geef antwoord op de 4 W-vragen: wie, wat, waar en wanneer. Dat mis ik wel enigszins in de inleiding

Advies

- 1 | in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie"
- 2 | een bedrag van € 750.000,-- beschikbaar te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie"
- 3 | gedeputeerde J.Otter aan te wijzen om de intentieverklaring te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting

2: Landelijk gebied

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten

- 1.1 / ... het programma staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de leliesector.
- 1.2 / ...verbreden commitment met programma doelsturing in de landbouw
- 2.1 / ...binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen. De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt naar het positieve besluitvorming in GS.
- 3.1 / ...Met deze aanwijzing kan gedeputeerde J. Otter de intentieverklaring op 29 november 2024 ondertekenen

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen)

Financiën

Het betreft een bedrag van € 750.000,- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. ~~Wordt uit de bestaande begroting gedekt, onder voorbehoud goedkeuring begroting 2025 door Provinciale Staten.~~

Bijlagen

1. Intentieverklaring
2. Concept projectplan

Met opmerkingen [] "Geef de argumenten aan die van belang zijn voor je advies. Vat de kern van ieder argument samen in één zin die je cursief weergeeft. Begin deze cursieve zin denkbeeldig met "want..."; de tekst die dan volgt, slaat terug op het advies dat erbij hoort. Bij elk argument geef je in een korte alinea een toelichting. De toelichting geef je niet cursief weer. Het argument moet overtuigend zijn, het geeft aan waarom ingestemd zou moeten worden met het advies." Ik mis hier de onderbouwing van de argumenten enigszins

Met opmerkingen [] Welk programma?

Met opmerkingen [] Moet onderdeel zijn van het GS-besluit

Met opmerkingen [] Is logisch

Met opmerkingen [] Ik denk dat het college ook in moet stemmen met het projectplan

Kanttekeningen

aan Gedeputeerde Staten van Drenthe

Risico's

Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Van: [Redacted]
Aan: [Redacted]
Onderwerp: [Redacted] heeft '20241107 Intensieverklaring concept' met u gedeeld
Datum: donderdag 7 november 2024 16:48:00
Bijlagen: [AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)

-->

[Redacted] heeft u uitgenodigd om
een bestand weer te geven

-->

hi,

hierbij een eerste opzet van de intentieverklaring.
Graag inhoudelijk even goed doornemen, en dan wil ik graag morgen deze kunnen delen met [Redacted]

dank je wel

gr [Redacted]

20241107 Intensieverklaring concept

Deze uitnodiging werkt alleen voor u en personen met bestaande toegang.

Openen

Delen

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Provincie Drenthe van Microsoft 365 en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Drenthe.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted];
Cc: [redacted]; [redacted]; [Jordan Jumelet](#); [Rianne Vos](#)
Onderwerp: Info : Intentieverklaring lelietelers
Datum: woensdag 20 november 2024 14:45:39

Hoi allen,

Afgelopen week hebben jullie je betrokkenheid uitgesproken bij en input aangeleverd voor de "intentieverklaring" met alle lelietelers en de provincie.

Dit initiatief is vanuit de sector opgezet, en biedt mooie kansen in de verduurzaming van de teelt. Fijn dat daar zoveel mensen zich betrokken bij voelen maar daardoor is het belangrijk om de ruis van de lijn te halen daar waar het kan en jullie te laten weten dat de opmerkingen in het document(en) in sharepoint worden opgepakt. Zie onderstaande link:

[20241118 Intentieverklaring.docx](#)

[20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

Goed om te weten is dat achter de verklaring een heel inhoudelijk plan van aanpak ligt, deze ontbreekt voor jullie en zal na het tekenen van de intentieverklaring samen met de telers verder in detail worden uitgewerkt en later nogmaals terugkomen (lees: januari). Het gaat op dit moment vooral om het afgeven na de intentie. In het GS stuk wordt voorgesteld om een besluit te nemen om een budget te reserveren (vanuit de SPUK-middelen) het daadwerkelijke te nemen besluit over de toekenning met de eventuele subsidie zal in een apart GS stuk rond januari worden voorgelegd. Momenteel wordt door de telers gewerkt aan het finetunen van het plan van aanpak.

Via deze mail wil ik jullie even meenemen in het proces wat nu volgt:

Naar aanleiding van de vele opmerkingen is er as vrijdag een (extra) overleg gepland tussen de gedeputeerden (Meeuwissen, Turenhout, Otter) over deze intentieverklaring. Hier bespreken we een aangepaste versie waarin de meeste opmerkingen van jullie zijn opgenomen.

Naar aanleiding van dat overleg stuur ik jullie vrijdag een update, met indien van toepassing een nieuwe versie van de verklaring.

Verder hebben we besloten door te gaan met het indienen van het stuk voor GS, dit ivm het tijdsbestek en de start van het teeltseizoen voor de telers. Het GS-stuk zullen wij vandaag al wel aanleveren voor de behandeling in GS volgende week dinsdag, vrijdag zal worden besproken of dit onderwerp op de agenda kan blijven staan of dat nadere aanpassing/afstemming gewenst is waardoor het onderwerp eventueel zal moeten worden doorgeschoven.

Hopelijk jullie hiermee voldoende geïnformeerd, zo niet dan weten jullie ons te vinden namens [redacted] en [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: opmerkingen op GS nota intentieverklaring
Datum: maandag 18 november 2024 12:34:25
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
Prioriteit: Hoog

Dag [redacted] en [redacted]

Ik krijg via de [redacted] door dat daar nog wel wat vragen zijn over de GS nota intentieverklaring lelieteelt. Ik weet niet of daar nog iemand is aangeschoven en of de nota ook in het poho is geweest van de andere gedeputeerden, maar lijkt mij wel handig dat het 'net' dan wordt opgehaald tav opmerkingen/ aanpassingen.

Ik spreek morgen in ieder geval met de [redacted]. Dat lukt waarschijnlijk vandaag niet meer.

Ik zal even kijken of ik alvast kan achterhalen wat de opmerkingen zijn. Er werd in ieder geval gezegd dat de nota wel heel kort is. Daar kan ik mij wel iets bij voorstellen. Denk dat voor de rest van het college (naast Otter/ Van Dijk) wel even wat meer context nodig is.

Ik zou het gesprek van vrijdag ook nog opnemen in de nota en welke afspraken er zijn gemaakt.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Pelties](#); [redacted] [redacted] [redacted]
Onderwerp: aantekeningen overleg 16-10-2024 opstart Drentse lelieteelt 0.0
Datum: woensdag 16 oktober 2024 18:24:09
Bijlagen: [image001.png](#)
[16-10-2024 overleg opstartfase Drentse lelieteelt 0.0.docx](#)

Hallo,

In de bijlage aantekeningen met actiepunten van vanochtend. Mochten er opmerkingen of aanvullingen zijn dan hoor ik het graag.

Bedankt.

Vr gr,

[redacted]
Onderzoeker
[redacted]

+31 (0)6 [redacted]
[redacted] [niddv.nl](#)
[www.niddv.nl](#)

Het thema water wordt aangehaald als bespreekpunt. Deze komt namelijk niet specifiek terug in de BMA. Besloten wordt om binnen dit project niet extra op dit thema in te gaan bovenop de werkwijze van de BMA. Daardoor wordt het te complex.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: afspraak met lelietelers: Jisse heeft tot 14.30 uur
Datum: donderdag 14 november 2024 09:44:36
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi

Ter info. Ik deed net een check in de agenda van Jisse. Hij heeft morgen tot 14.30 uur voor het gesprek in Wijster. Dat moet ook voldoende zijn volgens mij. Vanwege zijn vervanging van Jetta zijn er allemaal nieuwe afspraken ingepland en moet hij om 15.00 uur weer in Assen zijn. Misschien goed om dat ook nog even te melden aan HLB. Ik weet dat Janny later komt en er waarschijnlijk pas om 14.15 uur is (ik heb haar gesproken over 4 december)

Ik zag dat de intentieverklaring met hem is gedeeld. Wellicht goed om nog even te checken of hij hier voldoende aan heeft voor het gesprek.

Groet

[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]

Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Pelties](#); [redacted]
Onderwerp: A4-tje DEF Drentse lelieteelt 0.0
Datum: maandag 4 november 2024 09:36:47
Bijlagen: [image001.png](#)
[04-11 A4-tje Drentse lelieteelt 0.0.docx](#)

Hallo,

In de bijlage de definitieve versie van het A4-tje voor Drentse lelieteelt 0.0.

Straks zien wij elkaar bij NMFD. Ik denk dat het goed is dat dit A4-tje als onderliggend document gebruikt wordt. Ik neem enkele prints mee.

Het lijkt me goed dat we helder hebben dat de rol van NMFD die wij voor ogen hebben een **adviserende** rol is. Daarin, mocht het zover komen, willen we wel de ondersteuning van ze hebben, dus dat wordt een beetje aftasten. Dit eerste gesprek zal waarschijnlijk vooral informierend zijn vanuit 'onze' kant.

Mochten er voor nu aanvullingen zijn op deze mail dan zie ik ze graag langskomen. Bedankt.

Tot straks.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]

[redacted] niddv.nl

www.niddv.nl

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

In dit document wordt beschreven hoe de aanpak gaat zijn naar een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat is een **unicum**. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden. Hierbij komt dat het momentum wordt gevoeld dat de urgentie er is. Dit wordt versterkt door het feit dat de provincie Drenthe actief werkt aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedinggewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, vooroplopen in de verduurzaming van de teelt.

Uitwerking

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Aangezien de BMA zich richt op akkerbouwgewassen zal gewerkt worden aan een aanpassing naar de bloembollenteelt c.q. lelieteelt die de basis kan zijn voor een standaardisering in de bloembollensector. De aangepaste BiodiversiteitsMonitor Bloembollen (BMB) is de basis voor het monitoren van de resultaten in dit initiatief.

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten namelijk 1. KPI's en monitoring, 2. Begeleiding praktijkbedrijven en 3. Communicatie.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten, een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Daarnaast is HLB een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten. Opgedane kennis uit, bijvoorbeeld, het project Duurzame Bollenteelt Drenthe, stichting ROL en aanverwante projecten worden ingezet om deze stappen te kunnen gaan maken.

1. **KPI's en monitoring.** Telers registreren bedrijfs- en teeltgegevens ten behoeve van de monitoring volgens de aangepaste BMA systematiek. HLB verzamelt de registratie van bedrijfsgegevens en teeltgegevens en stelt hiervoor een algemene rapportage op om de voortgang van het project te monitoren en te communiceren met de provincie en andere belangrijke stakeholders. Hierbij wordt gewerkt met een classificering waarbij de voortgang helder en inzichtelijk kan worden gevolgd en de resultaten gemakkelijk gecommuniceerd kunnen worden binnen de sector en daarbuiten. De deelnemende bedrijven zullen bedrijfsgegevens registreren.
2. **Begeleiding.** De bedrijven die deelnemen aan het project zullen worden begeleid in het kunnen behalen van de hoofddoelstelling middels studiegroep bijeenkomsten en individuele begeleiding. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases is het belangrijk dat telers aangehaakt en gemotiveerd blijven en zich ondersteund voelen.
3. **Communicatie.** Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn door studiegroep bijeenkomsten. Onderling wordt hiermee kennis en ervaring uitgewisseld. Betrokken partijen en bestuurders worden periodiek uitgenodigd voor deelname aan deze bijeenkomsten voor actieve betrokkenheid. De omgeving wordt geïnformeerd over het project. Betrokken partijen dragen actief naar buiten dat de leliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Bestuurders en andere belangstellenden worden regelmatig op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties en artikelen/sociale media over dit project. De deelnemende percelen worden herkenbaar gemaakt voor de omgeving door informatieborden bij het perceel. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: data lelietelers
Datum: donderdag 7 november 2024 13:46:50
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted] en [redacted]

De datum voor overleg met delegatie lelietelers wordt vrijdag 15 november om 14.00 uur in Wijster. Lukt het 1 van jullie om daarbij aanwezig te zijn? En is het wenselijk dat ik ook aanwezig ben? Ik werk niet op vrijdag, maar ik kan altijd wat regelen en kan die vrijdagmiddag ook.

Persmoment wordt vrijdag 29 november om 14.00 uur.

Beide momenten zullen voorbereid moeten worden. Ik kan voor een groot deel het persmoment voorbereiden, omdat ik ook bij het overleg met Jisse was. Uiteraard stem ik met jullie af.

BR

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Ik denk ook dat het goed is dat de andere bestuurders alvast meegenomen worden in het initiatief van de lelietelers via hun poho. Wellicht in een gezamenlijk poho. Dat helpt voor besluitvorming op 26/11

Groet

[redacted]
Met vriendelijke groet,

[redacted] - [redacted]
Team Communicatie

+31 592 [redacted]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [Jisse Otter](#)
Cc: [redacted]
Onderwerp: vrijdag 15.11 intentieverklaring Lelietelers
Datum: donderdag 14 november 2024 08:45:13
Bijlagen: [20241113 Intentieverklaring def.pdf](#)

hoi,

as vrijdag staat er een afspraak in Wijster bij het HLB.
Hier zal een groep van ongeveer 15 lelieleters aanwezig zijn.

De provincie heeft samen met HLB en de telers een intentievoorstel geschreven om met elkaar de teelt te gaan verduurzamen.

Deze intentieverklaring zal as vrijdag worden besproken, zie bijlage.

[redacted] en ondergetekende zullen er ook bij aanwezig zijn.

tot dan,

mvg [redacted]

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn Provincie Drenthe, alle lelietelers uit de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). De lelieteelt wordt een teelt waar zowel de leliesector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn, met als gezamenlijke doelstelling:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen in teeltjaar 2028.

Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, de Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Medio mei 2024 is in de tweede kamer een motie aangenomen om te komen tot een reductie van 50% chemische gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedingsgewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het Hilbrands Laboratorium in Wijster zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om in teeltjaar 2028 over het gehele areaal het doel te hebben behaald.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ Alle Drentse lelietelers zijn aangesloten
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling door studiegroepen
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd
- ✓ Telers zetten zich in om de doelstelling te behalen
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle lelietelers Drenthe

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Intentieverklaring 15-11
Datum: maandag 18 november 2024 08:53:13
Bijlagen: [image001.png](#)
[Intentieverklaring 15-11-24.docx](#)

Van: [redacted] <[redacted]@hlbbv.nl>
Verzonden: vrijdag 15 november 2024 15:39
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Intentieverklaring 15-11

Hoi!

Zie bijlage.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]
[redacted]@niddv.nl
www.niddv.nl

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn Provincie Drenthe, de lelietelers in de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). De lelieteelt wordt een teelt waar zowel de leliesector als Provincie Drenthe trots op kunnen zijn, met als gezamenlijke doelstelling:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Dit initiatief is opgezet door alle (de) Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om eind 2027 over het gehele areaal het doel te hebben behaald.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ Alle (De) lelietelers in Drenthe zijn aangesloten
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd voor een breed publiek
- ✓ Telers zetten zich in om de doelstelling te behalen
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving
- ✓ De teeltstrategie wordt afgestemd op de nabije omgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle (De) lelietelers in Drenthe

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [Janny Pelties](#); [redacted]
Onderwerp: overleg NMFD
Datum: vrijdag 25 oktober 2024 14:48:36
Bijlagen: [image001.png](#)

Hallo,

Zoals het nu lijkt vindt er een overleg met NMFD plaats op maandag 4 november om 13.00 uur in het provinciehuis. Locatie kan nog gewijzigd worden, datum en tijd heb ik nu concreet op voorwaarde dat Reinder (directeur NMFD) kan.

@ [redacted] [seubringbloembollen.nl](#), moet er nog een andere collega lelieteler bij zitten? Enig idee wie, laat maar weten, ik wil diegene wel even contacten.

@ [redacted] kan jij alvast een ruimte reserveren in het provinciehuis?

Wanneer ik een bevestiging heb dan stuur ik jullie allemaal een vergaderverzoek.

[redacted]
Onderzoeker

+31 (0)6 [redacted]

[redacted] [niddv.nl](#)

[www.niddv.nl](#)

Van: [redacted]
Aan: 5.1.2i [redacted]
Cc: [Jisse Otter](#); [redacted]
Onderwerp: GS stukken intentieverklaring lelie
Datum: maandag 25 november 2024 15:01:31

hoi allen,

hierbij de laatste versie van de stukken.

[20241118 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

[Statenbrief intentieverklaring.docx](#)

[20241122 Intentieverklaring.docx](#)

hopelijk is dit zo voldoende, ..

Iedereen bedankt voor hun bijdrage

let op: de statenbrief mag pas op 29 nov er uit, en tijdens de GS zit het niet bij de openbare stukken. Maar dat heeft [redacted] al gecommuniceerd

mvg [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [Jisse Otter](#)
Cc: [redacted], [redacted], [redacted], [Rianne Vos](#)
Onderwerp: gesprek 6 november met HLB en lelietelers
Datum: dinsdag 5 november 2024 15:49:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[04-11 A4-tje Drentse lelieteelt 0.0.docx](#)

Beste Jisse,

6 november om 11.00 uur staat een vervolgoverleg gepland met HLB en de lelietelers.

Ambtelijk hebben we in de tussenperiode een tweetal gesprekken gehad en inmiddels is er een opzet van een projectplan.

Deze is als bijlage bijgevoegd. Uitgebreider projectplan is ook al beschikbaar, maar daar werken we ambtelijk aan verder.

Volgende punten komen in het gesprek aan de orde:

- Voortgang projectontwikkeling (zie bijlage).
- Tijdplanning: uitwerking en voorbereiding project vraag meer tijd. Inschatting is dat we eind januari/begin februari het plan gereed hebben en kunnen voorleggen aan GS, inclusief financieringsvoorstel.
- Projectontwikkeling en communicatie in relatie tot bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe op 4 december.
- In welke vorm, bijvoorbeeld convenant, eventuele afspraken vastleggen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

In dit document wordt beschreven hoe de aanpak gaat zijn naar een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat is een **unicum**. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden. Hierbij komt dat het momentum wordt gevoeld dat de urgentie er is. Dit wordt versterkt door het feit dat de provincie Drenthe actief werkt aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedinggewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, vooroplopen in de verduurzaming van de teelt.

Uitwerking

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Aangezien de BMA zich richt op akkerbouwgewassen zal gewerkt worden aan een aanpassing naar de bloembollenteelt c.q. lelieteelt die de basis kan zijn voor een standaardisering in de bloembollensector. De aangepaste BiodiversiteitsMonitor Bloembollen (BMB) is de basis voor het monitoren van de resultaten in dit initiatief.

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten namelijk 1. KPI's en monitoring, 2. Begeleiding praktijkbedrijven en 3. Communicatie.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten, een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Daarnaast is HLB een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten. Opgedane kennis uit, bijvoorbeeld, het project Duurzame Bollenteelt Drenthe, stichting ROL en aanverwante projecten worden ingezet om deze stappen te kunnen gaan maken.

1. **KPI's en monitoring.** Telers registreren bedrijfs- en teeltgegevens ten behoeve van de monitoring volgens de aangepaste BMA systematiek. HLB verzamelt de registratie van bedrijfsgegevens en teeltgegevens en stelt hiervoor een algemene rapportage op om de voortgang van het project te monitoren en te communiceren met de provincie en andere belangrijke stakeholders. Hierbij wordt gewerkt met een classificering waarbij de voortgang helder en inzichtelijk kan worden gevolgd en de resultaten gemakkelijk gecommuniceerd kunnen worden binnen de sector en daarbuiten. De deelnemende bedrijven zullen bedrijfsgegevens registreren.
2. **Begeleiding.** De bedrijven die deelnemen aan het project zullen worden begeleid in het kunnen behalen van de hoofddoelstelling middels studiegroep bijeenkomsten en individuele begeleiding. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases is het belangrijk dat telers aangehaakt en gemotiveerd blijven en zich ondersteund voelen.
3. **Communicatie.** Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn door studiegroep bijeenkomsten. Onderling wordt hiermee kennis en ervaring uitgewisseld. Betrokken partijen en bestuurders worden periodiek uitgenodigd voor deelname aan deze bijeenkomsten voor actieve betrokkenheid. De omgeving wordt geïnformeerd over het project. Betrokken partijen dragen actief naar buiten dat de leliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Bestuurders en andere belangstellenden worden regelmatig op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties en artikelen/sociale media over dit project. De deelnemende percelen worden herkenbaar gemaakt voor de omgeving door informatieborden bij het perceel. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: spoedafpraak intentieverklaring bollenteelt 22 november 14.30 met Yvonne en Willemien
Datum: woensdag 20 november 2024 08:47:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image013.png](#)
[image014.png](#)
[image015.png](#)
[image016.png](#)
[image017.png](#)
[image018.png](#)

Hoi [redacted] dat is [redacted] Em wellicht ook goed om [redacted] erbij te vragen?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Verzonden: dinsdag 19 november 2024 17:22

Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>

Onderwerp: spoedafpraak intentieverklaring bollenteelt 22 november 14.30 met Yvonne en Willemien

Hoi [redacted]

Jisse vroeg mij om een spoedafpraak voor deze week in te plannen inzake intentieverklaring bollenteelt voor Jisse met Willemien en Yvonne. Deze afspraak heb ik nu ingepland voor as vrijdag 14.30 uur. Jisse gaf aan dat ik jou hiervoor moet uitnodigen. En tevens de opvolger van [redacted] Ik ben even kwijt wie dat nou is, dat is toch [redacted]? En dan eventueel Rianne, ik zal haar in de cc meenemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Tel: 0592- [redacted]

werkdagen: ma, di, wo en do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: bloembollen vervolg
Datum: dinsdag 12 november 2024 09:21:49

Hi [redacted]

Volgens mij moeten we voor het PoHO vandaag voor 16 uur documenten aanleveren als ik het goed heb?

ik heb een voorzet gemaakt voor beide stukken.
memo poho en GSstuk.

kunnen we daar nog even naar kijken voor vanmiddag?

[20241107 Memo POHO Landbouw en Landgebruik.docx](#)

[20241107 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

gr [redacted]

tevens moet de intentieverklaring(na reactie van [redacted] ook nog naar Jisse toe voor vrijdag? dat hij weet wat er voor ligt as vrijdag?

en is dit dan via de mail, of moet dat nog met hem besproken worden?

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: intentieverklaring Lelietelers bespreking vrijdag
Datum: woensdag 20 november 2024 14:55:00
Bijlagen: [image007.png](#)
[image008.png](#)
[image009.png](#)
[image010.png](#)
[image011.png](#)
[image012.png](#)
[image013.png](#)
[image014.png](#)
[image015.png](#)
[image016.png](#)
[image017.png](#)
[image018.png](#)

Hoi [redacted]

Deze zijn net door [redacted] naar de poho's verzonden.
Komen morgen verwacht ik in ibabs te staan.
Verder zullen we zorgen dat de laatste versie van de intentieverklaring vrijdag ook aanwezig is.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 20 november 2024 14:52
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: intentieverklaring Lelietelers bespreking vrijdag

Hoi,

Komen er nog stukken voor het overleg van as vrijdag?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Tel: 0592- [REDACTED]

werkdagen: ma, di, wo en do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Van:
Aan:
Cc:
Onderwerp: gesprek morgen
Datum: dinsdag 5 november 2024 15:51:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[04-11 A4-tje Drentse Ielieteeft 0.0.docx](#)

Hoi

Volgende punten voor morgen aan Jisse doorgegeven.

- Voortgang projectontwikkeling (zie bijlage).
- Tijdplanning: uitwerking en voorbereiding project vraag meer tijd. Inschatting is dat we eind januari/begin februari het plan gereed hebben en kunnen voorleggen aan GS, inclusief financieringsvoorstel.
- Projectontwikkeling en communicatie in relatie tot bijeenkomst Duurzame Bollenteelt Drenthe op 4 december.
- In welke vorm, bijvoorbeeld convenant, eventuele afspraken vastleggen?

Met vriendelijke groet,

team Landelijk Gebied

+31 592
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

In dit document wordt beschreven hoe de aanpak gaat zijn naar een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat is een **unicum**. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden. Hierbij komt dat het momentum wordt gevoeld dat de urgentie er is. Dit wordt versterkt door het feit dat de provincie Drenthe actief werkt aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedinggewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, vooroplopen in de verduurzaming van de teelt.

Uitwerking

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Aangezien de BMA zich richt op akkerbouwgewassen zal gewerkt worden aan een aanpassing naar de bloembollenteelt c.q. lelieteelt die de basis kan zijn voor een standaardisering in de bloembollensector. De aangepaste BiodiversiteitsMonitor Bloembollen (BMB) is de basis voor het monitoren van de resultaten in dit initiatief.

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten namelijk 1. KPI's en monitoring, 2. Begeleiding praktijkbedrijven en 3. Communicatie.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten, een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Daarnaast is HLB een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten. Opgedane kennis uit, bijvoorbeeld, het project Duurzame Bollenteelt Drenthe, stichting ROL en aanverwante projecten worden ingezet om deze stappen te kunnen gaan maken.

1. **KPI's en monitoring.** Telers registreren bedrijfs- en teeltgegevens ten behoeve van de monitoring volgens de aangepaste BMA systematiek. HLB verzamelt de registratie van bedrijfsgegevens en teeltgegevens en stelt hiervoor een algemene rapportage op om de voortgang van het project te monitoren en te communiceren met de provincie en andere belangrijke stakeholders. Hierbij wordt gewerkt met een classificering waarbij de voortgang helder en inzichtelijk kan worden gevolgd en de resultaten gemakkelijk gecommuniceerd kunnen worden binnen de sector en daarbuiten. De deelnemende bedrijven zullen bedrijfsgegevens registreren.
2. **Begeleiding.** De bedrijven die deelnemen aan het project zullen worden begeleid in het kunnen behalen van de hoofddoelstelling middels studiegroep bijeenkomsten en individuele begeleiding. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases is het belangrijk dat telers aangehaakt en gemotiveerd blijven en zich ondersteund voelen.
3. **Communicatie.** Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn door studiegroep bijeenkomsten. Onderling wordt hiermee kennis en ervaring uitgewisseld. Betrokken partijen en bestuurders worden periodiek uitgenodigd voor deelname aan deze bijeenkomsten voor actieve betrokkenheid. De omgeving wordt geïnformeerd over het project. Betrokken partijen dragen actief naar buiten dat de leliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Bestuurders en andere belangstellenden worden regelmatig op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties en artikelen/sociale media over dit project. De deelnemende percelen worden herkenbaar gemaakt voor de omgeving door informatieborden bij het perceel. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: GSnota aanvullen
Datum: dinsdag 12 november 2024 13:54:12

hoi

Hierbij de GS nota

[\[redacted\] 20241107 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

Nav het telefoontje van [redacted] zojuist

De nummers van de SPUK | versnellingsmiddelen landbouw | onderdeel gebiedsgerichte samenwerking.

Mocht dit niet voldoende zijn dan graag 1 van de nieuwe SPUKS voor doelsturing gebruiken.

alvast bedankt,

mvg [redacted]

Van: [redacted]
Aan: [Janny Peltjes](#); [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: overleg drechts initiatief Ielie
Datum: woensdag 9 oktober 2024 16:41:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi Janny en [redacted]

Hierbij alle e-mail adressen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](#) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Janny Peltjes <[\[redacted\]@hlbbv.nl](mailto:[redacted]@hlbbv.nl)>

Verzonden: vrijdag 27 september 2024 17:46

Aan: Janny Peltjes; [redacted] [redacted] [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: overleg drechts initiatief Ielie

Tijd: woensdag 9 oktober 2024 15:00-16:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: [redacted]

Wachtwoordcode: [redacted]

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: telefoongesprek [redacted] informeren telers
Datum: woensdag 20 november 2024 17:05:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Hoi [redacted] en [redacted]

Ik heb Janny ook even geïnformeerd dat we vrijdag nog een gesprek hebben ook of we zicht hebben op besluitvorming dinsdag a.s.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 20 november 2024 16:01
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: telefoongesprek [redacted] informeren telers

Hoi [redacted] en [redacted]

[redacted] heeft mij vanmiddag nog gebeld over de verklaring. Ik heb hem verteld dat we pas maandag meer duidelijkheid hebben over de def versie van de verklaring. Ik heb ook gezegd dat er wat is toegevoegd, maar dat de inhoud nog steeds overeind staat. Hij geeft aan dat hij de verklaring nog wel wil delen met de telers voordat het naar GS gaat. Ik begrijp dat wel, want ook zij dienen te weten wat ze gaan tekenen en wat voorgelegd wordt aan GS. De vraag is nu hoe we dat het beste kunnen organiseren. Kunnen we [redacted] maandag na de poho's de def versie sturen, zodat hij deze maandagmiddag kan voorleggen? Doel is dan kennis nemen van de inhoud, nog niet tekenen. Dat zou ik dan pas doen als er besluit ligt van GS.

Ik hoor graag even hoe jullie dit zien

@ [redacted] ik heb hem overigens ook verteld dat jij nog contact opneemt met Janny vanwege het bestuurlijke proces.

Verder vroeg [redacted] nog of ik al een scenario heb bedacht als 29/11 niet door kan gaan voor 4/12. Dat heb ik niet en ik heb ook gezegd dat ik er vanuit ga dat 29/11 doorgaat. Ik zal we even gaan broeden op

en scenario voor 4/12.

Groet

Met vriendelijke groet,

Team Communicatie

+31 592
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: intentieverklaring lelie
Datum: maandag 11 november 2024 13:56:59

hoi [redacted]

hierbij een eerste aanzet voor de intentieverklaring,

wil jij deze doornemen en verbeteren/ mocht dit nodig zijn?
desnoods nog even samen na kijken?

Ik zou deze graag vandaag met [redacted] willen delen. zodat hij ook nog even inhoudelijk door heen kan.

gr [redacted]

[20241107 Intensieverklaring concept.docx](#)

Van: [Jisse Otter](#)
Aan: [redacted]
Cc: [redacted]
Onderwerp: Re: vrijdag 15.11 intentieverklaring Lelietelers
Datum: donderdag 14 november 2024 11:35:42

Collega's mooie verklaring.

2 opmerkingen.

I.p.v. 2028 zou je net zo goed kunnen opschrijven ultimo 2027

Ik mis iets over fasering en om in 2025 bij voorrang te starten op de percelen in nabijheid bebouwing.

Vooral bij de laatste haal je meer wind uit de zeilen bij omgeving en wellicht ook bij rechters

Met vriendelijke groet,

[Jisse Otter](#)

Gedeputeerde

+31 592 365555
[redacted]@drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: Thursday, November 14, 2024 8:45:10 AM
Aan: Jisse Otter <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: vrijdag 15.11 intentieverklaring Lelietelers
hoi,

as vrijdag staat er een afspraak in Wijster bij het HLB.
Hier zal een groep van ongeveer 15 lelieleters aanwezig zijn.

De provincie heeft samen met HLB en de telers een intentievoorstel geschreven om met elkaar de teelt te gaan verduurzamen.
Deze intentieverklaring zal as vrijdag worden besproken, zie bijlage.
[redacted] en ondergetekende zullen aar ook bij aanwezig zijn.

tot dan,

mvg [redacted]

Van:
Aan:
Onderwerp: heeft een opmerking geplaatst in 20241107 Intensieverklaring concept
Datum: dinsdag 12 november 2024 08:19:25
Bijlagen: [AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)
[AttachedImage](#)

-->
-->

 20241107 Intensieverklaring concept.docx

  heeft een opmerking toegevoegd

Dat de lelietelers dezelfde werkwijze hanteren

...aal op deze duurzamere manier te telen.

Monitoring

Middels het KPI-dashboard wat in de akkerbouw in ontwikkeling is zullen verschillende indicatoren worden gemonitord en inzichtelijk gemaakt worden, het doel is om de lelietelers daar bij aan te laten sluiten (als aparte groep) waardoor er een robuust en integraal beoordelingssysteem wordt opgezet. HLB zal een grote rol spelen bij het verzamelen van de benodigde gegevens en het weergeven in een overzichtelijk dashboard.

De KPIset is mome...

[Ga naar opmerking](#)

[Waarom ontvang ik deze melding van Office?](#)

[Instellingen voor meldingen](#)

Dit e-mailbericht wordt gegenereerd door het gebruik van Provincie Drenthe van Microsoft 365 en kan inhoud bevatten die wordt beheerd door Provincie Drenthe.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: GSnota aanvullen
Datum: woensdag 13 november 2024 13:59:00
Bijlagen: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)
[image008.png](#)

Hoi [redacted] volgens mij kun je er nu bij.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: woensdag 13 november 2024 13:58
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: RE: GSnota aanvullen

Hoi [redacted]

Zou jij mij bewerkersrechten willen geven? Dan kan ik de juiste gegevens voor jullie opnemen.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: dinsdag 12 november 2024 13:54
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: GSnota aanvullen

hoi

Hierbij de GS nota

[20241107 GSstuk Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe.docx](#)

Nav het telefoontje van [REDACTED] zojuist

De nummers van de SPUK | versnellingsmiddelen landbouw | onderdeel gebiedsgerichte samenwerking.

Mocht dit niet voldoende zijn dan graag 1 van de nieuwe SPUKS voor doelsturing gebruiken.

alvast bedankt,

mvg [REDACTED]

Van: [redacted]
Aan: [redacted] <[redacted]@hbbv.nl>
Cc: [redacted]
Onderwerp: intentieverklaring
Datum: maandag 18 november 2024 17:24:01
Bijlagen: [Intentieverklaring 18-11-24.docx](#)

hoi [redacted]

Hierbij nog een iets aangepaste versie van de intentie verklaring. (na wat opmerkingen van de gedeputeerden)

Een paar hele kleine dingen gewijzigd.

Hopelijk kunnen jullie je er alsnog in vinden.

Ik zal morgen even met [redacted] bijpraten, over hoe nu verder met een versie voor ondertekenen ed.

gr [redacted]

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn Provincie Drenthe, de lelietelers in de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). Ze hebben als doelstelling geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Dit initiatief is opgezet door **alle (de)** Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om eind 2027 over het gehele areaal het doel te hebben behaald namelijk dat het gehele areaal lelieteelt een vergelijkbare impact op het milieu en de omgeving hebben als gangbare akkerbouw gewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ **Alle (De)** lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de doelstelling van het project te behalen
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd voor een breed publiek
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving
- ✓ De teeltstrategie wordt afgestemd op de nabije omgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium |

Provincie Drenthe

|

Alle (De) lelietelers in Drenthe

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: intentieverklaring lelie
Datum: dinsdag 12 november 2024 08:19:00
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)
[image007.png](#)

Hoi [redacted] maar heel weinig aangepast.

Volgens mij een mooie eerste versie om te delen met [redacted] Stuur jij het naar [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]
team Landelijk Gebied

+31 592 [redacted]
werkdagen: maandag t/m vrijdag

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Verzonden: maandag 11 november 2024 13:57
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: intentieverklaring lelie

hoi [redacted]

hierbij een eerste aanzet voor de intentieverklaring,

wil jij deze doornemen en verbeteren/ mocht dit nodig zijn?
desnoods nog even samen na kijken?

Ik zou deze graag vandaag met [redacted] willen delen. zodat hij ook nog even inhoudelijk door heen kan.

gr [redacted]

[20241107 Intensieverklaring concept.docx](#)

Van: [Jisse Otter](#)
Aan: [Bianne Vos](#)
Onderwerp: Bollen intertie
Datum: woensdag 20 november 2024 11:55:43

Vrijdagnmiddag hebben we het nog over de intentieverklaring

Punt zal zijn borging en vrijblijvendheid

Ik wil het probleem wat verschuiven naar uitwerking. Hebben we nu in de intentieverklaring een voldoende haakje om vrijblijvendheid/borging te garanderen.

Met vriendelijke groet,

[Jisse Otter](#)

Gedeputeerde

+31 592 365555

[@drenthe.nl](#)

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Van: [redacted]
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: Bollen intentie
Datum: woensdag 20 november 2024 19:29:05

Deze kreeg ik nog van Jisse. Ik denk dat we de intentieverklaring nog kunnen scannen op de termen borging en vrijblijvendheid?

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Jisse Otter <[redacted]@drenthe.nl>
Datum: 20 november 2024 om 11:55:42 CET
Aan: [redacted] <[redacted]@drenthe.nl>, Rianne Vos <[redacted]@drenthe.nl>
Onderwerp: Bollen intentie

[redacted]
Vrijdagmiddag hebben we het nog over de intentieverklaring

Punt zal zijn borging en vrijblijvendheid

Ik wil het probleem wat verschuiven naar uitwerking. Hebben we nu in de intentieverklaring een voldoende haakje om vrijblijvendheid/borging te garanderen.

Met vriendelijke groet,

[Jisse Otter](#)

Gedeputeerde

+31 592 365555
[redacted]@drenthe.nl

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
+31 592 365555 | post@drenthe.nl
www.provincia.drenthe.nl

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en sllleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

‘Wat we vandaag doen bepaalt hoe de wereld er morgen uitziet.’

Drentse lelieteelt 0.0

Inleiding

De bollensector heeft zich de afgelopen jaren enorm ingezet op het gebied van duurzaamheid. Dit door het verbeteren en toepassen van milieuvriendelijkere teeltmethoden met minder milieubelasting tot gevolg. Echter de druk om nog verder te verduurzamen neemt toe, zowel vanuit de burger als de overheid. De regionale leliebollensector heeft dit aangevoeld en wil zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelietelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Deze samenwerking is een unicum te noemen.

De provincie Drenthe werkt actief aan verduurzaming van de landbouw in verbinding met de natuur en werkt aan versnelling van dit proces. Hiermee loopt de provincie Drenthe voorop als het gaat om duurzame landbouw en een gezonde leefomgeving. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de tweede kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De hoofddoelstelling van de lelietelers uit Drenthe streeft beide gestelde doelen voorbij en wil daarmee, samen met de provincie, voorop lopen in de verduurzaming van de teelt.

Probleemstelling

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt leidt tot polarisatie tussen de bevolking binnen de provincie Drenthe. Deze polarisatie brengt veel onrust met zich mee, oor veel partijen wordt de situatie uitzichtloos. Het is van belang duidelijkheid te scheppen en doelen te stellen. Mensen moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen leefomgeving. Dat geldt voor zowel de bewoner in de provincie als de bloembollenteler.

Bloembollentelers voelen zich verplicht het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen om hun voortbestaan te kunnen waarborgen. De teelt bevindt zich in een transitie waarin de stappen die genomen worden steeds groter zijn en sneller gaan. De vraag naar verandering van de teelt is groot, daarmee zijn de investeringen ook groot. De stappen die gemaakt gaan worden door de Drentse lelietelers zijn enorm en zullen van grote impact zijn op de bedrijfsvoering zijn.

Doel

Het doel van dit project is een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe te ontwikkelen. Een teelt waar zowel de bloembollensector als de Provincie trots op kunnen zijn. De hoofddoelstelling van het project is:

De lelieteelt in Drenthe is in milieubelasting gelijk aan voedingsteelten in 2028.

Met deze doelstelling lopen de lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste bloembollenteelt. Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**. Dat

is een **unicum**. Deze telers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer verandering plaats gaat vinden.

Kennis die is opgedaan in eerder uitgevoerde programma's of onderzoekstrajecten worden gebruikt om deze doelstelling te behalen. De kennis, uit bijvoorbeeld Duurzame Bollenteelt Drenthe, wordt ingezet in de praktijk. Er wordt gestreefd naar weerbare planten en teeltsystemen die de inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen drastisch terugdringen.

Door het gezamenlijke doel om de lelieteelt in Drenthe voorop te laten lopen in de verduurzaming van de teelt kan de polarisatie in de provincie geremd worden. Er wordt duidelijkheid gecreëerd voor de teler als voor de burger door de leliebollensector en door de provincie. Door dit initiatief worden bovenwettelijke maatregelen onnodig en kan de lelieteelt gezien worden als ieder ander landbouwgewas.

Opzet

Het project gaat in de meest brede zin bijdragen aan verduurzaming van de lelieteelt zodat de lelieteelt past in de provincie Drenthe. Om deze stappen te maken biedt de BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) passende handvatten. Deze zal leidend zijn in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

De bloembollenbedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig zijn om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de resultaten en de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Drenthe wordt groen.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

Monitoring en sturen op KPI's

Hiervoor wordt de BMA ingezet. De BMA is een monitoringssysteem hoe duurzaamheid op een landbouwbedrijf te borgen. De doelstelling is om deze methode in te zetten voor de lelieteelt in Drenthe waarbij de elementen uit de BMA die passen bij de lelieteelt worden gebruikt of worden gefinetuned op de lelieteelt. De belangrijkste doelstelling is de milieubelasting waarbij de lelieteelt in 2028 vergelijkbaar is aan voedingsgewassen. Voor het meten van de milieubelasting wordt de milieumeetlat of vergelijkbare systematiek gebruikt. De resultaten van de metingen worden inzichtelijk gemaakt via een score indeling die overzichtelijk is en weergegeven op provincieniveau.

Daarnaast houdt de BMA systematiek rekening met KPI's als het gaat om diversiteit (bouwplan, rustgewassen), bodem (bedekking, organische stof balans, stikstofbalans en carbon footprint) en natuur (natuur- en landschapsbeheer).

Specifiek uitgewerkt: In de BMA zitten 8 doelen (KPI's) verwerkt. Hoe dichterbij een lelieteler bij een doel zit, hoe hoger hij scoort op de BMA. Deze KPI's zijn:

- Percentage rustgewassen in rotatie

- Organische stofbalans
- Gewasdiversiteit
- Percentage bodembedekking
- Percentage Natuur- en landschapsbeheer
- Stikstofbedrijfsoverschot
- Milieubelasting gewasbeschermingsmiddelen
- Carbon Footprint

daarnaast 3 Drentse KPI's meenemen:

- Gewasrotatieindex
- Ammoniakemissie
- fosfaatbodemoverschot

Met deze KPI's worden doelen heel duidelijk. Resultaten worden bijgehouden en deelnemers verplichten zich tot een goede registratie. Per bedrijf wordt in kaart gebracht wat de uitgangspositie is. Daarbij wordt duidelijk op welke punten begeleiding nodig is en waar inzet gepleegd gaat worden om uiteindelijk tot de juiste resultaten te komen. Dit zal bedrijfsspecifieke inzet zijn.

Begeleiding praktijkbedrijven

De bedrijven die deelnemen aan het project zullen begeleiding nodig hebben om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd worden. In latere fases moeten telers aangehaakt blijven en zich ondersteund blijven voelen. De doelstellingen moeten worden behaald en behouden.

Onderwerpen waar telers begeleiding en ondersteuning nodig zijn.

Milieubelasting

Er gaan bewustere keuzes gemaakt worden over het gebruik gewasbeschermingsmiddelen. Middelen met een hogere milieubelasting moeten worden vermeden. Een overzicht van deze middelen met de bijbehorende milieubelasting moet beschikbaar zijn. Daarbij zal het helpen om een korte beschrijving beschikbaar te hebben hoe de preciezere werking is van ieder middel. Hierdoor kunnen bewustere keuzes, correct gemaakt worden.

Assortiment keuze

Het assortiment lelies is erg bepalend voor het gebruik van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen. Er bestaan cultivars die zeer weerbaar zijn tegen de inval van schimmelziekten en virus. Binnen het project wordt actief gewerkt aan het stimuleren van het telen van sterke cultivars en uitfasering van zwakke cultivars. Bij de indeling van percelen kan rekening gehouden worden met het sorteren op gevoelige en weerbare rassen. Zo kan in jaar 1 van het project gedeeltelijk grote milieubelasting gespaard worden.

Opleiding erfbetreders

De erfbetreder bij de teler is van grote invloed op de activiteiten die op het bedrijf plaatsvinden. Adviezen die gegeven worden op het bedrijf worden vaak overgenomen. Het is daarom van

belang de erfbetreders ofwel adviseurs mee te nemen in dit project. Ze zullen gestimuleerd worden actief deel te nemen en mee te denken aan de te behalen doelstellingen.

Betrekken contractgevers

Van een groot gedeelte van de in Drenthe geteelde lelies is de eigenaar afkomstig uit Noord- of Zuid-Holland. Deze eigenaren zijn de zogenoemde contractgevers. De lelies worden geteeld op contract in Drenthe. Bij deze partijen zal het duidelijk moeten zijn aan welk project de contractgever werkt en wat daarbij de doelstellingen zijn. Dit heeft direct gevolgen voor de assortiment bepaling van de contractgever. Maar ook op het onderhoud van de gewassen die in enkele gevallen niet meer gedaan kan worden zoals gedaan werd.

Bemiddeling en ondersteuning is nodig om contractgevers mee te krijgen en aan te laten haken. Bijeenkomsten en individuele gesprekken zijn hiervoor een must.

Van experiment naar gangbare teelt

Er is veel onderzoek gedaan in de lелieteelt naar de verduurzaming van de teelt. Die verduurzaming is reeds ingezet, maar wordt met dit project verder opgeschaald. De experimenten uit het verleden zullen moeten worden toegepast op grotere schaal. Dit betekent dat er op praktijkschaal nieuwe methoden getest kunnen worden, maar tegelijkertijd dat een gehele andere aanpak op bepaalde percelen plaatsvindt. In 2028 moeten alle percelen met lelies in Drenthe voldoen aan de doelstellingen en is daarmee een nieuwe 'gangbare Drentse teelt'.

Bodem

Om te kunnen sturen op bodemgezondheid moet kennis vergaard worden over de specifieke bodems. Dit betekent dat er bodemanalyses gedaan worden om tot optimale omstandigheden te komen voor de teelt van lelies. Sturen op de nutriëntenhuishouding in de bodem om op die manier een weerbaarder gewas te creëren is het doel. Weerbare gewassen zijn minder afhankelijk van gewasbescherming.

Bouwplan

Om te kunnen sturen op een optimaal bouwplan is specifieke kennis nodig. Ieder bedrijf heeft zijn eigen redenen om een bepaald bouwplan te handhaven. De lелieteelt in Drenthe vindt veel plaats op externe percelen. Dit betekent dat de grond waarop de lелieteelt plaatsvindt gehuurd, gepacht of geruild is. Langere samenwerking met verhuurder vindt regelmatig plaats. Die kan een veehouderij zijn waarin de mestruimtes ook meespelen in het verruilen van gronden. Hierdoor is de invloed op het bouwplan minder makkelijk. Samenwerking met deze partijen en goede communicatie is een vereiste. Diegene die grond beschikbaar stelt voor lелieteelt in Drenthe wordt op de hoogte gebracht van dit project en waar nodig zullen gegevens over bijvoorbeeld bouwplan, mestgebruik en gewasbeschermingsmiddelen beschikbaar gesteld worden.

Borging gegevens

De deelnemende bedrijven zullen gegevens beschikbaar moeten stellen om deel te kunnen nemen. HLB zal deze gegevens verzamelen. Dit gaat bijvoorbeeld om de spuitgegevens van percelen die onderdeel zijn van de nieuwe gangbare lелieteelt. Op een vertaalde methode worden de resultaten gecommuniceerd met provincie en andere belangstellenden. HLB is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en het borgen van de veiligheid van deze gegevens. In geen enkel geval komen spuitgegevens in het openbaar.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes. Binnen dit onderwerp wordt onderscheidt gemaakt tussen drie hoofddoelgroepen, nl:

- Sector
- Maatschappelijke partners
- Omgeving
- Bestuurders

Sector

De communicatie naar de sector is van belang voor het draagvlak voor het project maar ook voor een springplank naar de rest van lelie-telend Nederland.

Binnen het project worden de lijntjes kort gehouden en worden alle deelnemers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die gaande zijn. Onderling wordt kennis en ervaring uitgewisseld. Dit kan door het houden van bijeenkomsten maar ook vooral door het oprichten van studieclubs binnen het project. In een studieclub worden bijeenkomsten georganiseerd voor demo's maar ook om verdiepende kennis op te doen op bepaalde onderwerpen om uiteindelijk de lelieteelt op het eigen bedrijf milieuvriendelijker te kunnen maken.

Maatschappelijke partners en overheden

De maatschappelijke partners in dit project worden actief betrokken bij het project. Ze krijgen updates van de voortgang door bijeenkomsten die georganiseerd worden of door het project op de vaste agenda terug te laten komen van desbetreffende partner.

Deze partners krijgen een adviserende klankbord rol binnen het project. Daarmee krijgen ze een indirecte invloed op de richting die het project opgaat.

Omgeving

De omgeving moet geïnformeerd worden en blijven over het project. Wanneer dit niet voldoende en correct gedaan wordt, is het belang van het project nihil. Alle participanten van het project dragen actief naar buiten dat de liliesector in Drenthe voorop loopt en op die manier bestaansrecht kan hebben. Dit kan via de sociale media, website maar ook bij interviews voor TV op krant.

Daarbij worden de percelen die deelnemen aan het project gekenmerkt door middel van een herkenbaar bord met logo op de percelen met verwijzing naar de website waar staat beschreven waar het perceel aan voldoet. Dit zonder getallen te noemen, maar door te werken met kleuren als een energielabel.

Bestuurders

Bestuurders worden op de hoogte gehouden door lezingen en presentaties over dit project. Daarbij kan er jaarlijks een schriftelijke update gedaan worden die verspreid wordt onder de bestuurders van zowel gemeenten, waterschappen als provincie zodat deze goed geïnformeerd blijven over de voortgang van het project. Hiermee worden extra regelgeving op de lelieteelt binnen de regio voorkomen.

Organisatie

Het projectmanagement en de begeleiding valt onder de verantwoordelijkheid van HLB. Het toezicht op de voortgang van het behalen van de gestelde doelen in het project wordt door HLB gedaan. Twee maal per jaar vindt een ijkmoment plaats waarin de projectgroep overlegt over de voortgang. Deelnemers van de projectgroep zijn vertegenwoordigers van de provincie Drenthe,

de Drentse lelietelers en HLB. Onderdeel van het projectmanagement is de communicatie en organisatie en uitvoering daarvan.

De deelnemersgroep zijn alle uitvoerende deelnemers van het project. Dit zijn alle Drentse lelietelers en vertegenwoordigers van de provincie Drenthe. De projectgroep heeft in haar bijeenkomsten de lijn uitgestippeld die richting geeft aan de uitvoering. De deelnemersgroep komt 1 a 2 maal per jaar bijeen om kennis te nemen van de richting van de projectgroep en deze te toetsen op praktische haalbaarheid. Tevens zijn dit momenten om de voortgang te bespreken en te evalueren.

De klankbordgroep geeft adviezen op de richting die ingezet is door de projectgroep, maar ook op de voortgang die de deelnemersgroep heeft gemaakt. Op deze manier kan de klankbordgroep van invloed zijn op de uitvoering van het project. Alle betrokken stakeholders zijn deelnemer aan de klankbordgroep. Zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau wordt betrokken en geïnformeerd.

Duur

De looptijd van het project is 4,5 jaar waarbij de start datum 1 december 2024 is. De einddatum van het project is 1 juni 2029. De start dient als aankondiging van het initiatief. De startdatum van 1 december is bewust gekozen vanwege de voorbereiding die een teler moet maken voor de start van het groeiseizoen in 2025. In groeiseizoen 2025 worden de eerste acties ondernomen op de leliepercelen in Drenthe. Tevens wordt 2025 gebruikt om het project in te richten en budget vrij te maken.

Begroting

Jaar	Deelprestatie	Korte toelichting	Uren	Uurtarief	Kosten (€)
2025	Opstellen project	Uitwerken en opstellen i.s.m. stakeholders	104	135 €	14.040
2025 - 2028	Coaching telers (19)	BMA data verzamelen, doelstellingen formuleren, pva teler opstellen	1520	110 €	167.200
2025 - 2028	Adviseren en informeren contractgevers	Contractgevers betrekken en betrokken houden bij het project	152	110 €	16.720
2025	Bijeenkomst adviseurs en erfbetreders	Update geven over ambities project	16	135 €	2.160
2025 - 2028	Bijeenkomst projectgroep	Ijkmoment voortgang, 2 per jaar	320	135 €	43.200
2025 - 2028	Bijeenkomst klankbordgroep		160	135 €	21.600
2025 - 2028	Bijeenkomst deelnemersgroep		260	85 €	22.100
2025 - 2028	Plenaire bijeenkomst kennisdeling	Open kennis middag (betrokken) sector. Teler, adviseurs, erfbetreders, contractgevers, ect..	260	85 €	22.100
2025 - 2028	Studiegroepen	3 studiegroepen met 6 - 7 telers, 3 momenten per jaar	288	85 €	24.480
2025 - 2028	Velddemonstratie	3 a 4 kijkmomenten eventueel samen met studiegroepmoment	128	135 €	17.280
2025 - 2028	Voorlichting / publicatie	Pers, sociale media, website, provincie, telers, HLB, sector	1472	110 €	161.920
2025 - 2028	PR kosten			€	45.000
2025 - 2028	Borging resultaten	Monitoring, bijsturing, bundeling	1520	135 €	205.200
2025 - 2028	Bijdrage telers	Uitvoering, monitoring, bijsturing	3040	85 €	258.400
2025 - 2028	Rapportage stakeholders		32	135 €	4.320
2025 - 2028	Rapportage publiek		64	135 €	8.640
2025 - 2028	Projectleiding		736	135 €	99.360
2025 - 2028	Projectadministratie		160	135 €	21.600
2029	Afronding / oplevering project		150	110 €	16.500
				totaal	€ 1.171.820

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Drenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Rianne Vos
Thema	Landbouw & Landgebruik	
Datum	5 november 2024	Paraaf en advies Bespreekstuk
Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024 Toelichting:		
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder
2: Landelijk gebied		Jisse Otter
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris
1. [redacted]	Communicatie	Wim Brenkman
2. [redacted]	Water, bodem en milieu	
3. [redacted]	FPC	
4. [redacted]	S&I	
Archivering		Communicatie
Soort overeenkomst: Intentieverklaring	Niet van toepassing	Openbaar: Ja, na 29 november
Datum:	Registratienummer:	Persbericht: Ja op 29 november
	nr.	Bekendmaking: Niet van toepassing
	nr.	

Onderwerp

Aanvullende subsidie voor het initiatief van de Drentse lelietelers

Advies

- 1 | in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie"
- 2 | een bedrag van € 750.000,- beschikbaar te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie"
- 3 | gedeputeerde J.Otter aan te wijzen om de intentieverklaring te ondertekenen op 29 november 2024

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

De bollenteelt is een besproken onderwerp in de provincie. Met dit project willen alle Drentse lelietelers met elkaar aantonen dat de lelieteelt geen zwaardere milieubelasting heeft dan de teelt van voedingsgewassen.

Door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd van elkaar te leren.

b. Europese aspecten

Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang. En biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te behouden.

d. Participatie

De Drentse lelie is primair een samenwerking van alle Drentse telers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelietelers een inkind bijdrage hebben van 250.000 euro

Er vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners waaronder Natuur en Milieu federatie, gemeenten en waterschappen om lid te worden van de klankbordgroep, tevens sluit de provincie Drenthe ook aan bij deze klantbordgroep.

Advies

1 |in te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie"

2 |een bedrag van € 750.000,-- beschikbaar te stellen vanuit SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie"

3 |gedeputeerde J.Otter aan te wijzen om de intentieverklaring te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting

2: Landelijk gebied

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten

1.1 | ... het programma staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de leliesector.

1.2 | ...verbreden commitment met programma doelsturing in de landbouw

2.1 | ...binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen. De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt naar het positieve besluitvorming in GS.

3.1 | ...Met deze aanwijzing kan gedeputeerde J. Otter de intentieverklaring op 29 november 2024 ondertekeken

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen)

Financiën

Het betreft een bedrag van € 750.000,-- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. Wordt uit de bestaande begroting gedekt, onder voorbehoud goedkeuring begroting 2025 door Provinciale Staten.

Bijlagen

1. | Intentieverklaring
2. | Concept projectplan

Risico's

Niet van toepassing

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Memo POHO Landbouw en Landgebruik	
Gedeputeerden	Jisse Otter, Willemien Meeuwissen, Egbert van Dijk, Yvonne Turenhout
Afschrift	Deelnemers PoHo
Datum	12 november 2024
Poho datum	18 november 2024
Opsteller	█ Toestelnummer: █
Afgestemd met	█ █ █
Onderwerp	Intentieverklaring "De Drentse lelie"
Doel memo	☒ Ter discussie ☐ Ter informatie
Bijlage	Intentieverklaring, GSnota, concept projectplan
Naar GS	ja

Advies/Vraag

Kennismemen van de intentieverklaring en deze voor instemming voorleggen aan GS.

Inleiding

Alle lelietelers in Drenthe hebben zich verenigd en willen gezamenlijk stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Met als doel een vergelijkbare milieubelasting als de gangbare akkerbouw gewassen.

Argumenten

De lelietelers zijn zich bewust van het feit dat voor behoud van de teelt iets moet gebeuren, de maatschappelijke druk neemt toe. Daarom is het belangrijk dat alle telers gezamenlijk achter dit project staan. Tevens moet er in 2030 een reductie zijn van 50% in het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met dit project nemen de telers hier zelf de regie in.

Risico's

x

Vervolgstappen (aanpak/uitvoering)

Middels een intentieverklaring welke wordt ondertekend door HLB, alle lelietelers in Drenthe en de provincie Drenthe wordt het startsein gegeven voor dit project.

In 2025 zullen de telers met 1 gekozen perceel ervaringen opdoen met duurzame(re) oplossingen de toepasbaar zijn in de lelieteelt, met als doel dat in teeltjaar 2028 alle leliepercelen een grote stap hebben gezet in de verduurzaming. Daardoor zal de milieubelasting vergelijkbaar worden aan dat van andere gangbare akkerbouwgewassen (denk aan aardappelen, suikerbieten).

Monitoring zal plaatsvinden dmv het KPI-dashboard wat in ontwikkeling is voor de akkerbouw. Hiermee ontwikkelen we een robuust systeem en generiek systeem

ondertekenen intentieverklaring op vrijdag 29 november 2024 door de Lelietelers, HLB en de Provincie Drenthe.

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentie zijn Provincie Drenthe, alle lelietelers uit de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). De lelieteelt wordt een teelt waar zowel de leliesector als de Provincie Drenthe trots op kunnen zijn, met als gezamenlijke doelstelling:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen in teeltjaar 2028.

Dit initiatief is opgezet door **alle Drentse lelietelers**, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, de Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Medio mei 2024 is in de tweede kamer een motie aangenomen om te komen tot een reductie van 50% chemische gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De KAVB (Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 vergelijkbaar te zijn met voedingsgewassen qua gewasbeschermingsmiddelen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het Hilbrands Laboratorium in Wijster zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om in teeltjaar 2028 over het gehele areaal het doel te hebben behaald.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Wederzijdse afspraken binnen de verklaring:

- ✓ Alle Drentse lelietelers zijn aangesloten
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering
- ✓ Kennisdeling door studiegroepen
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd
- ✓ Telers zetten zich in om de doelstelling te behalen
- ✓ Geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Het initiatief wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Hilbrands Laboratorium | Provincie Drenthe | Alle lelietelers Drenthe

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn Provincie Drenthe, de lelietelers in de provincie Drenthe en het Hilbrands Laboratorium (HLB). Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt geformuleerd is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Dit initiatief is opgezet door **alle (de)** Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector enorme stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer nog meer stappen genomen gaan worden. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers samen met de provincie Drenthe voorop in omgevingsbewuste lelieteelt.

Onder individuele begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt, met als ambitie om eind 2027 over het gehele areaal het doel te hebben behaald namelijk dat het gehele areaal lelieteelt een vergelijkbare impact op het milieu en de omgeving hebben als gangbare akkerbouw gewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel consequenties hebben in de hoeveelheid arbeid en investeringen en is deze verandering zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze intentie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zal zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan de intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- ✓ **Alle (De)** lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.
- ✓ Provincie Drenthe zorgt voor een meerjarige financiering van het project tot medio 2029
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Inzichten weergeven middels KPI-dashboard
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Percelen worden zichtbaar gemarkeerd voor een breed publiek
- ✓ Uitgangspunt voor de landbouw is: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- ✓ Inkind bijdrage door de telers (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- ✓ De teeltstrategie wordt afgestemd op de nabije omgeving

Het project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als streven om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Memo POHO Intentieverklaring	
Gedeputeerde	J.Otter, W.Meeuwissen, Y.Turenhout
Afschrift	deelnemers poho
Datum	20 november 2024
Poho datum	25 november 2024
Opsteller	█ Toestelnummer: █
Afgestemd met	█
Onderwerp	Intentieverklaring lelietelers
Doel memo	☒ Ter discussie ☐ Ter informatie
Bijlage	Intentieverklaring en concept projectplan en GSnota
Naar GS	ja

Advies/Vraag

Kennisnemen van de intentieverklaring en deze voor instemming voorleggen aan GS.

Inleiding

Alle lelietelers in Drenthe hebben zich verenigt en willen gezamenlijk stappen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt. Met als doel een vergelijkbare milieubelasting als de gangbare akkerbouw gewassen.

Argumenten

De lelietelers zijn zich bewust van het feit dat voor behoud van de teelt iets moet gebeuren, de maatschappelijke druk neemt toe. Daarom is het belangrijk dat alle telers gezamenlijk achter dit project staan. Tevens moet er in 2030 een reductie zijn van 50% in het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met dit project nemen de telers hier zelf de regie in.

Risico's

Niet van toepassing

Vervolgstappen (aanpak/uitvoering)

Middels een intentieverklaring welke wordt ondertekend door HLB, alle lelietelers in Drenthe en de provincie Drenthe wordt het startsein gegeven voor dit project.

In 2025 zullen de telers met 1 gekozen perceel ervaringen opdoen met duurzame(re) oplossingen die toepasbaar zijn in de lelieteelt, met als doel dat in teeltjaar 2028 alle leliepercelen een grote stap hebben gezet in de verduurzaming. Daardoor zal de milieubelasting vergelijkbaar worden aan dat van andere gangbare akkerbouwgewassen (denk aan aardappelen, suikerbieten). Monitoring zal plaatsvinden dmv het KPI-dashboard wat in ontwikkeling is voor de akkerbouw. Hiermee ontwikkelen we een robuust systeem en generiek systeem

ondertekenen intentieverklaring op vrijdag 29 november 2024 door de Lelietelers, HLB en de Provincie Drenthe.

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Dlesrenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Rianne Vos
Thema	Landbouw & Landgebruik	
Datum	5 november 2024	Paraaf en advies Akkoordstuk
Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024 Toelichting: Dit ivm tekenen intentieverklaring op 29 november 2024		
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder
2: Landelijk gebied		Jisse Otter
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris
1. [redacted] Communicatie		Wim Brenkman
2. [redacted] WBM		
3. [redacted] FPC		
4. [redacted] I&S		
5. [redacted] BPJ		
Archivering		Communicatie
Soort overeenkomst:	Intentieverklaring	Openbaar: Ja, na 29 november ivm persmoment
Datum:	Registratienummer:	Persbericht: Ja op 29 november
	nr.	Bekendmaking: Niet van toepassing
	nr.	

Onderwerp

Ondertekenen van de intentieverklaring, het initiatief "De Drentse lelie" van de Drentse lelietelers.

Advies

- In te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
- Een totaalbedrag van € 750.000,- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
- Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024.

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

In Drenthe is de bollenteelt een veelbesproken onderwerp. Er is vooral veel te doen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Ondanks de stappen die de afgelopen jaren al zijn gezet in de sector op het gebied van verduurzaming neemt de druk om verder te verduurzamen in de sector toe, zowel vanuit de inwoners als de overheid.

Drentse lelietelers zijn zich bewust van de zorgen die er leven bij de omgeving/inwoners en willen zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelietelers hebben de handen in een geslagen om samen met de provincie Drenthe een initiatief op te zetten. Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen (KAVB) heeft een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De Drentse lelietelers willen daar nog een stap verder in gaan door dit doel te realiseren eind teeltjaar 2027. Met het initiatief 'De Drentse lelie' willen alle lelietelers stappen zetten in de verduurzaming van de teelt. Doel is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

De telers willen dit gaan doen door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd om van elkaar te leren. Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster gaat het project 'De Drentse lelie' samen met de telers in uitvoering brengen en een projectplan opstellen voor de verdere uitwerking. HLB neemt ook de monitoring van de resultaten voor haar rekening.

De teeltstrategie zal worden afgestemd op de nabije omgeving. Dat wil zeggen dat de telers starten met de nieuwe werkwijze op percelen die in de nabijheid van of in dorpskernen liggen. Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang. De percelen zullen zichtbaar worden gemarkeerd met borden, waarop ook uitleg staat over de werkwijze.

b. Europese aspecten

Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang en biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de

volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te behouden.

d. Participatie

Het project 'De Drentse lelie' is primair een samenwerking van alle Drentse lelietelers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelietelers een in kind bijdrage inleggen van 250.000 euro hiermee verbinden ze zich voor de gehele looptijd van "de Drentse lelie", de intentie komt vanuit de sector zelf en daardoor is de betrokkenheid groot en zal naar verwachting de uitval van telers minimaal zijn.

HLB heeft de intentie om maatschappelijke partners te betrekken bij de uitwerking van het projectplan. Het idee is dat deze maatschappelijke partners in het project een adviserende rol krijgen in een adviesorgaan/ klankbordgroep die een aantal keren per jaar bijeen komt.

Momenteel vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners waaronder Natuur en Milieufederatie, gemeenten en waterschappen over deelname aan dit adviesorgaan/klankbordgroep. De provincie krijgt binnen het project ook een rol in dit adviesorgaan/klankbordgroep.

Advies

1. In te stemmen met de intentieverklaring "de Drentse lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
2. Een totaalbedrag van € 750.000,-- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
3. Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting

2: Landelijk gebied

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten

1.1 Het project staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de liliesector.

De sector wil met dit initiatief gezamenlijk stappen gaan zetten in het terugbrengen van de milieubelasting in de lelieteelt. De lelietelers die deelnemen aan het project hebben begeleiding nodig om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd moeten worden.

Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de voortgang en de resultaten, de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Er is voor de leliesector gekozen, omdat deze teelt het grootste areaal heeft in Drenthe. De ervaringen die hier opgedaan worden kunnen ook in andere teelten een rol gaan spelen. De kennisdeling en opgedane ervaringen binnen dit project zal in elk geval zorgen dat andere bollentelers hier ook van kunnen profiteren.

Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

1.2 Op deze manier wordt commitment verbreed met het programma doelsturing in de landbouw

In Drenthe is reeds gestart met het programma Duurzaam Boeren Drenthe binnen de melkveesector. Tevens loopt er een pilot voor de akkerbouwsector met betrekking tot doelsturing. Door te sturen op een set van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) heeft de agrariër zelf keuzemogelijkheden om bepaalde doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid te behalen.

Door in het project 'De Drentse Lelie' ook te gaan werken met een vergelijkbare KPI-systematiek sluit dit goed aan bij de andere sectoren en draagt dit bij aan de ontwikkeling van een robuust beoordelingssysteem.

De BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) biedt passende handvatten om dit uit te kunnen werken en is daarom leidend in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

2.1 Binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen.

De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt na de positieve besluitvorming in uw college over het beschikbaar stellen van het bedrag. De subsidiebeschikking zal samen met het thema I&S worden opgesteld, hierin nemen we de voorwaarden op wat we als resultaat van het project willen zien. Er zal hierna een nieuw GS-stuk volgen waarin het projectplan en hiermee ook de financiering verder wordt toegelicht.

3.1 Met het ondertekenen van deze intentieverklaring onderschrijft de provincie het belang van de verduurzaming in de lelieteelt.

Een belangrijke stap om de landbouw perspectief in Drenthe te behouden.

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen met uitloop voor dataverwerking)

Financiën

Het betreft een reservering van het totaalbedrag van € 750.000,-- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. Bij het opstellen van de beschikking vindt ook een staatssteuntoets plaats.

Bijlagen

1. Intentieverklaring
2. Concept projectplan

Risico's

Er loopt een rechtszaak bij de RvS over een mogelijke Natura 2000-vergunningplicht voor lelieteelt en/of het bijbehorende gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Deze uitspraak kan effect hebben op de praktische uitvoering van het project. Echter, wat de uitkomst ook is, de verduurzaming van de teelt zal nodig blijven.

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit streven naar verduurzaming en neemt plaats in de nader te vormen klankbordgroep.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 het hele areaal lelieteelt een vergelijkbare impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zullen zeer divers zijn. Daarom is het van belang dat de partijen die bijdragen aan deze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- ✓ De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- ✓ De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- ✓ De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- ✓ De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- ✓ De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- ✓ De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (*coalitieakkoord 2023-2027*)
- ✓ De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring 2. Begeleiding praktijkbedrijven 3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

Hilbrands Laboratorium |

Provincie Drenthe

| Alle lelietelers in Drenthe
(ondertekenen allen individueel)

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen,
Ons kenmerk
Behandeld door thema Landbouw & Landgebruik
Onderwerp: Intentieverklaring
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over 'de Drentse lelie' een initiatief van alle lelietelers (19) in Drenthe. De lelietelers zijn zich bewust van de zorgen die er leven bij de omgeving/ inwoners en willen zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelietelers hebben daarom de handen ineengeslagen en zelf een initiatief opgezet met ondersteuning van Hilbrands Laboratorium(HLB) in Wijster. Er zijn de afgelopen jaren al stappen gezet in het kader van verduurzaming, maar de Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer er nog meer stappen vooruit gezet worden.

Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen(KAVB) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De Drentse lelietelers willen daar nog een stap verder in gaan en dit doel realiseren eind teeltjaar 2027. Met het initiatief 'De Drentse lelie' willen alle lelietelers stappen zetten in de verduurzaming van de teelt. Doel is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

De telers willen deze doelstelling gaan realiseren door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in

de biodiversiteitsmonitor volgens de KPI systematiek die de provincie ook hanteert in het kader van het programma Duurzaam Boeren Drenthe.

De komende maanden gaat Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster samen met de telers een projectplan uitwerken voor het initiatief 'De Drentse lelie'. HLB neemt ook de projectbegeleiding en de monitoring van de resultaten voor haar rekening.

Ondersteuning initiatief

Als Gedeputeerde Staten vinden wij het initiatief van de Drentse lelietelers een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Voor de telers is het bovendien een behoorlijke verandering in werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen en verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan de geformuleerde doelstelling te kunnen voldoen. Wij ondersteunen daarom dit initiatief en ondertekenen op 29 november een intentieverklaring samen met telers en HLB. Ook zijn wij voornemens om een financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor de looptijd van het project. Hiervoor reserveren wij een totaalbedrag van 750.000 euro uit het budget SPUK Innovatieve Landbouw.

Programma Duurzame Bollenteelt Drenthe

Het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe komt voort uit het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en loopt in 2025 af. De inzichten en leringen vanuit dit programma, worden in het nieuwe initiatief 'De Drentse lelie' tot uitvoering gebracht in de praktijk. De telers zijn door resultaten uit het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe overtuigd dat ze hier stappen mee kunnen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Agendapunt voor de vergadering van Gedeputeerde Staten van Dlesrenthe

GS-stuk

Algemene gegevens		Themamanager
Opsteller	[redacted] tst. [redacted]	Rianne Vos
Thema	Landbouw & Landgebruik	
Datum	5 november 2024	Paraaf en advies Akkoordstuk
Uiterste behandeldatum in GS: 26 november 2024 Toelichting: Dit ivm tekenen intentieverklaring op 29 november 2024		
Verwijzing naar programma begroting		Akkoord portefeuillehouder
2: Landelijk gebied		Jisse Otter
Intern voorbereid met		Akkoord provinciesecretaris
1. [redacted] Communicatie		Wim Brenkman
2. [redacted] WBM		
3. [redacted] FPC		
4. [redacted] I&S		
5. [redacted] BPJ		
Archivering		Communicatie
Soort overeenkomst:	Intentieverklaring	Openbaar: Ja, na 29 november ivm persmoment
Datum:	Registratienummer:	Persbericht: Ja op 29 november
	nr.	Bekendmaking: Niet van toepassing
	nr.	

Onderwerp

Ondertekenen van de intentieverklaring, het initiatief "Drentse Lelie" van de Drentse lelietelers.

Advies

- In te stemmen met de intentieverklaring "Drentse Lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
- Een totaalbedrag van € 750.000,- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
- Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024.

Beslissing GS

Inleiding

a. Algemeen

In Drenthe is de bollenteelt een veelbesproken onderwerp. Er is vooral veel te doen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Ondanks de stappen die de afgelopen jaren al zijn gezet in de sector op het gebied van verduurzaming neemt de druk om verder te verduurzamen in de sector toe, zowel vanuit de inwoners als de overheid.

Drentse lelietelers zijn zich bewust van de zorgen die er leven bij de omgeving/inwoners en willen zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. De provincie Drenthe ondersteunt dit streven naar verduurzaming en neemt plaats in de nader te vormen klankbordgroep.

Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen (KAVB) heeft een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De Drentse lelietelers willen daar nog een stap verder in gaan door dit doel te realiseren eind teeltjaar 2027. Met het initiatief 'De Drentse lelie' willen alle lelietelers stappen zetten in de verduurzaming van de teelt. Doel is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

De telers willen dit gaan doen door bijvoorbeeld het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor(KPI). Tevens zullen er kennissessies voor telers worden georganiseerd om van elkaar te leren. Hilbrands Laboratorium (HLB) uit Wijster gaat het project 'De Drentse lelie' samen met de telers in uitvoering brengen en een projectplan opstellen voor de verdere uitwerking. HLB neemt ook de monitoring van de resultaten voor haar rekening.

De teeltstrategie zal worden afgestemd op de nabije omgeving. Dat wil zeggen dat de telers starten met de nieuwe werkwijze op percelen die in de nabijheid van of in dorpskernen liggen. Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang De percelen zullen zichtbaar worden gemarkeerd met borden, waarop ook uitleg staat over de werkwijze.

b. Europese aspecten Niet van toepassing

c. Economie/werkgelegenheid

De lelieteelt is voor Nederland economisch van groot belang en biedt in onze regio veel werkgelegenheid. De laatste jaren nemen de zorgen van maatschappelijke organisaties en omwonenden toe over het effect van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.

Voor de sector is het van groot belang om hierop in te spelen en zo haar positie te

behouden.

d. Participatie

Het project 'Drentse Lelie' is primair een samenwerking van alle Drentse lelietelers en de uitvoerende partij HLB (Hilbrands laboratorium te Wijster).

Tevens zullen de 19 lelietelers een in kind bijdrage inleggen van 250.000 euro hiermee verbinden ze zich voor de gehele looptijd van "de Drentse lelie", de intentie komt vanuit de sector zelf en daardoor is de betrokkenheid groot en zal naar verwachting de uitval van telers minimaal zijn.

HLB heeft de intentie om maatschappelijke partners te betrekken bij de uitwerking van het projectplan. Het idee is dat deze maatschappelijke partners in het project een adviserende rol krijgen in een adviesorgaan/ klankbordgroep die een aantal keren per jaar bijeen komt.

Momenteel vinden gesprekken plaats met een aantal maatschappelijke partners denk aan de Natuur en Milieufederatie, maar ook gemeenten en waterschappen over deelname aan dit adviesorgaan/klankbordgroep. De provincie krijgt binnen het project ook een rol in dit adviesorgaan/klankbordgroep.

Advies

1. In te stemmen met de intentieverklaring "Drentse Lelie", een project van alle Drentse lelietelers.
2. Een totaalbedrag van € 750.000,-- te reserveren vanuit het budget van SPUK Innovatieve Landbouw NN voor het project "de Drentse lelie" het project van alle Drentse lelietelers.
3. Gedeputeerde Otter aan te wijzen om de intentieverklaring namens GS te ondertekenen op 29 november 2024

Beleidsopgave uit de begroting

2: Landelijk gebied

2.01 Landbouw

2.02 Water

2.03 Natuur

Argumenten

1.1 *Het project staat symbool voor de (noodzakelijke) verduurzaming in de leliesector.*

De sector wil met dit initiatief gezamenlijk stappen gaan zetten in het terugbrengen van de milieubelasting in de lelieteelt. De lelietelers die deelnemen aan het project hebben begeleiding nodig om de hoofddoelstelling te behalen. Een lelieteler kan dit niet alleen en zal, zeker in de

beginfase van het project, intensief ondersteund en gestimuleerd moeten worden. Communicatie is een belangrijk item binnen het project. Met de juiste communicatie valt of staat het succes van het project. De landelijke sector, bestuurders en inwoners van Drenthe zijn op de hoogte van de voortgang en de resultaten, de duurzame Drentse lelieteelt is letterlijk en figuurlijk zichtbaar voor iedereen. Er is voor de leliesector gekozen, omdat deze teelt het grootste areaal heeft in Drenthe. De ervaringen die hier opgedaan worden kunnen ook in andere teelten een rol gaan spelen. De kennisdeling en opgedane ervaringen binnen dit project zal in elk geval zorgen dat andere bollentelers hier ook van kunnen profiteren. Het initiatief wordt begeleid door het kennisinstituut HLB. HLB beschikt over de benodigde expertise op het gebied van de bloembollenteelt, beschikt over onderzoeksfaciliteiten een breed netwerk en heeft ruime ervaring in onderzoek, begeleiding en communicatie binnen en buiten de sector. Niet onbelangrijk is dat HLB een onafhankelijke instelling is die zich richt op onderzoeken en feiten.

1.2 Op deze manier wordt commitment verbreed met het programma doelsturing in de landbouw

In Drenthe is reeds gestart met het programma Duurzaam Boeren Drenthe binnen de melkveesector. Tevens loopt er een pilot voor de akkerbouwsector met betrekking tot doelsturing. Door te sturen op een set van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) heeft de agrariër zelf keuzemogelijkheden om bepaalde doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid te behalen.

Door in het project 'Drentse Lelie' ook te gaan werken met een vergelijkbare KPI-systematiek sluit dit goed aan bij de andere sectoren en draagt dit bij aan de ontwikkeling van een robuust beoordelingsstelsel.

De BiodiversiteitsMonitor Akkerbouw (BMA) biedt passende handvatten om dit uit te kunnen voeren en is daarom leidend in de uitvoering van het project en in de controle op de resultaten.

2.1 Binnen deze specifieke uitkering is budget beschikbaar wat ingezet kan worden om emissies naar water en lucht te verminderen.

De uitwerking van de subsidiebeschikking volgt na de positieve besluitvorming in uw college over het beschikbaar stellen van het bedrag. De subsidiebeschikking zal samen met het thema I&S worden opgesteld, hierin nemen we de voorwaarden op wat we als resultaat van het project willen zien. Er zal hierna een nieuw GS-stuk volgen waarin het projectplan en hiermee ook de financiering verder wordt toegelicht.

3.1 Met het ondertekenen van deze intentieverklaring onderschrijft de provincie het belang van de verduurzaming in de lelieteelt.

Dit is een belangrijke stap om de telers perspectief te bieden én het voorkomen van mogelijke effecten van chemische gewasbeschermingsmiddelen op de volksgezondheid, natuur en milieu.'

Tijdsplanning

Looptijd 4,5 jaar

start 1 januari 2025 t/m juni 2029 (4 teeltseizoenen met uitloop voor dataverwerking)

Financiën

Het betreft een reservering van het totaalbedrag van € 750.000,-- ten laste van het budget SPUK Innovatieve Landbouw NN (3730314 / 450008) voor het begrotingsjaar 2025. Bij het opstellen van de beschikking vindt ook een staatssteuntoets plaats.

Bijlagen

1. Intentieverklaring
2. Concept projectplan

Risico's

Er loopt een rechtszaak bij de RvS over een mogelijke Natura 2000-vergunningplicht voor lelieteelt en/of het bijbehorende gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Deze uitspraak kan effect hebben op de praktische uitvoering van het project, zoals perceelskeuze en areaal van de teelt.

Echter, wat de uitkomst ook is, de verduurzaming van de teelt zal nodig blijven.

Kanttekeningen vanuit de organisatie

Niet van toepassing

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- ✓ De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- ✓ De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- ✓ De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- ✓ De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- ✓ De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- ✓ De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (*coalitieakkoord 2023-2027*)
- ✓ De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- ✓ Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- ✓ Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- ✓ Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring 2. Begeleiding praktijkbedrijven 3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Intentieverklaring 'Drentse lelie'

Hilbrands Laboratorium |

Provincie Drenthe

| Alle lelietelers in Drenthe
(ondertekenen allen individueel)

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 29 november 2024
Ons kenmerk 48/5.8/2024001719
Behandeld door thema Landbouw & Landgebruik
Onderwerp: Intentieverklaring
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over 'de Drentse Lelie' een initiatief van alle lelietelers (19) in Drenthe. De lelietelers zijn zich bewust van de zorgen die er leven bij de omgeving/inwoners en willen zich gezamenlijk inzetten om de benodigde verduurzamingsstappen te nemen. Alle Drentse lelietelers hebben daarom de handen ineengeslagen en zelf een initiatief opgezet met ondersteuning van Hilbrands Laboratorium (HLB) in Wijster. Er zijn de afgelopen jaren al stappen gezet in het kader van verduurzaming, maar de Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen voor handen is wanneer er nog meer stappen vooruit gezet worden.

Medio mei 2024 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer om tot een reductie te komen van 50% van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt in 2030. De Koninklijke Algemeene Vereniging voor Bloembollen (KAVB) heeft daarbij een doelstelling gezet om in 2030 gelijk te zijn aan voedingsgewassen als het gaat om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen. De Drentse lelietelers willen daar nog een stap verder in gaan en dit doel realiseren eind teeltjaar 2027. Met het initiatief 'De Drentse lelie' willen alle lelietelers stappen zetten in de verduurzaming van de teelt. Doel is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

De telers willen deze doelstelling gaan realiseren door onder andere het gebruik van minder belastende producten, weerbaarder uitgangsmateriaal en sturen met sensoren. Het effect van deze aanpassingen zal worden weer gegeven in scores in de biodiversiteitsmonitor volgens de KPI systematiek die de provincie ook hanteert in het kader van het programma Duurzaam Boeren Drenthe.

De komende maanden gaat HLB uit Wijster samen met de telers een projectplan uitwerken voor het initiatief 'De Drentse Lelie'. HLB neemt ook de projectbegeleiding en de monitoring van de resultaten voor haar rekening.

Ondersteuning initiatief

Als Gedeputeerde Staten vinden wij het initiatief van de Drentse lelietelers een belangrijke stap vooruit in de verduurzaming van de teelt en de aandacht voor de omgeving. Voor de telers is het bovendien een behoorlijke verandering in werkwijze ten aanzien van arbeid en investeringen en verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan de geformuleerde doelstelling te kunnen voldoen. Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang. Wij ondersteunen daarom dit initiatief en

hebben daarom op 29 november 2024 een intentieverklaring ondertekend, samen met telers en HLB. Ook zijn wij voornemens om een financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor de looptijd van het project. Hiervoor reserveren wij een totaalbedrag van € 750.000,-- uit het budget SPUK Innovatieve Landbouw.

Programma Duurzame Bollenteelt Drenthe

Het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe komt voort uit het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en loopt in 2025 af. De inzichten en leringen vanuit dit programma worden in het nieuwe initiatief 'De Drentse lelie' tot uitvoering gebracht in de praktijk. De telers zijn door resultaten uit het programma Duurzame Bollenteelt Drenthe overtuigd dat zij hier stappen mee kunnen zetten in de verduurzaming van de lelieteelt.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, plv. voorzitter

, secretaris

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: DVHN Drentse lelietelers willen het gebruik van bestrijdingsmiddelen naar beneden krijgen. Maar hoe meet- en controleerbaar gaat dit zijn?
Datum: donderdag 5 december 2024 08:31:36
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)
[image006.png](#)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Team Communicatie

provincie Drenthe

+31 592 [REDACTED]
werkdagen: ma, di, woe, do

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen
[+31 592 365555](tel:+31592365555) | post@drenthe.nl
www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

Goedemorgen,

Onderstaand ingezonden stuk stond vanochtend in het dvhn. Dit is dus ook waar [REDACTED] gisteren over belde. Hij had het over DBD, maar ook voor het nieuwe initiatief speelt dit. Onze rol daarin is alleen wel anders, maar kan mij wel voorstellen dat gezien de bijdrage mensen willen weten wat de resultaten zijn en dus ook PS. (dit ook gezien het debat dat eraan komt)

Groet

[REDACTED]

Hoe wordt lelieteelt gecontroleerd?

'Vergelijking met gangbare akkerbouw is wel een risico'

[REDACTED]

Lelies voor de verkoop. 'Het is toe te juichen dat de telers hun milieu-impact drastisch willen verlagen.'

Foto: Shutterstock

Frans Rooijers

Drentse lelietelers willen het gebruik van bestrijdingsmiddelen naar beneden krijgen. Maar hoe meet- en controleerbaar gaat dit zijn?

Afgelopen zaterdag kwam het nieuws naar buiten dat alle 19 Drentse lelietelers een

intentieverklaring hebben ondertekend om het gebruik van bestrijdingsmiddelen naar beneden te krijgen. Het provinciebestuur is enthousiast en wil dit steunen met maar liefst 750.000 euro.

Het is toe te juichen dat de telers hun milieu-impact drastisch willen verlagen. Maar als er gemeten gaat worden, moet helder zijn wat het precieze doel is en zullen de met overheidsgeld betaalde metingen openbaar gemaakt moeten worden.

De provincie zegt in de gezamenlijke intentieverklaring dat ze geen provinciale regels bovenop nationale en Europese wetgeving gaat stellen – wij gaan er daarbij vanuit dat de provincie wél de bestaande wetgeving naleeft en handhaaft.

De Drentse lelietelers hebben het initiatief genomen om minder bestrijdingsmiddelen te spuiten op hun bollenvelden. In de intentieverklaring geven ze aan dat ze 'de impact van de Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouw'. Het is goed dat de telers zien dat het zo doorgaan met het spuiten van chemische middelen op hun gewassen niet langer door grote delen van de samenleving wordt geaccepteerd.

In Drenthe, maar ook elders in het land en elders in Europa, groeit de weerstand tegen het overmatige gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die als een deken over het platteland ligt. Niet alleen direct omwonenden, maar ook boeren, alle inwoners van het platteland én – niet te vergeten – natuur en milieu lopen (gezondheids-)risico's door de chemicaliën die op de bollenvelden worden gespoten.

De vergelijking met de 'gangbare akkerbouw' klinkt mooi, maar daar lopen de telers wel het risico dat ze achter de feiten blijven aanlopen. Want ook het gebruik van chemische middelen in de gangbare akkerbouw is aan discussie onderhevig.

Onze belangrijkste kritiek op de intentieverklaring is dat het geheel niet meetbaar en controleerbaar is voor ons als verontruste omwonenden van lelievelden. Als de provincie een genereuze bijdrage levert aan het programma van de lelietelers, dan zijn er voor ons twee randvoorwaarden die dit initiatief serieus en waardevol kunnen maken.

Ten eerste een duidelijk gedefinieerde uitgangssituatie, concrete toetsbare doelen en openbaarheid van alle data. Alleen door goed meten, komen wij en de telers wat te weten.

Ten tweede het volledig stoppen met telen en spuiten nabij natuurgebieden en bij woningen en scholen, totdat is aangetoond dat die stoffen ongevaarlijk zijn voor mens, dier en milieu, zoals Europese en nationale wetten voorschrijven en wat door de provincie ook gehandhaafd moet worden.

Het initiatief van de lelietelers zou dan ook gepaard moeten gaan met het voorlopig verplaatsen van de lelieteelt naar akkers op verantwoorde afstand van bewoning, scholen en natuur, en het stoppen met het gebruik van middelen die zich verplaatsen buiten de akkers.

Frans Rooijers is voorzitter van Vereniging Meten=Weten

Verzonden vanaf [Outlook voor Android](#)

Firma Zienos Emmen, Klazienaveen

Eleveld Smilde, Smilde

Bergsma, Boijl

Maatschap Bruins, Ter Apel

Bussemaker, Geesbrug

Fernhout, Smilde

Maatschap Joling, Dwingeloo

Pomper Hijken, Hijken

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Eleveld Agro BV, Smilde

De Middenweg Vledder, Vledder

Timmermans Smilde, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Brandts Agro, De Krim

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

Intentieverklaring initiatief Drentse Lelie

Doelstelling van dit initiatief is:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief wordt ondersteund door provincie Drenthe en Hilbrands Laboratorium Wijster (HLB).

provincie Drenthe

Drentse Lelietelers

29 november 2024

Intentieverklaring Drentse Lelie

In dit document wordt beschreven wat de intenties zijn van de deelnemende partijen voor een toekomstbestendige lelieteelt in Drenthe. De deelnemende partijen aan deze intentieverklaring zijn de lelietelers in de provincie Drenthe, het Hilbrands Laboratorium (HLB) en de provincie Drenthe. Er zal een breed projectplan worden opgesteld waarin de overkoepelende doelstelling als volgt is geformuleerd:

De impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen tot een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen.

Dit initiatief is opgezet door alle Drentse lelietelers, dat is een unicum. De afgelopen jaren heeft de sector stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. De Drentse lelietelers zijn zich bewust van het feit dat bestaansrecht alleen gegarandeerd is wanneer zij nog meer stappen gaan nemen. Met dit nieuwe initiatief lopen de Drentse lelietelers voorop in de ontwikkeling van omgevingsbewuste lelieteelt. De provincie Drenthe ondersteunt dit doel naar verduurzaming.

Onder deskundige begeleiding door het HLB zal elke Drentse lelieteler in 2025 starten met verdere verduurzaming van de lelieteelt. De bevindingen vanuit een eerder programma 'Duurzame Bollenteelt Drenthe' zullen hierin worden meegenomen. Het doel is dat eind 2027 de Drentse lelieteelt een impact op het milieu en de omgeving heeft die vergelijkbaar is met akkerbouwgewassen.

Voor de telers gaat deze verandering in werkwijze veel gevolgen hebben voor de hoeveelheid arbeid en investeringen. Deze veranderingen zijn zeker niet zonder risico. Verschillende externe factoren spelen een grote rol in het nemen van keuzes om aan deze ambitie te kunnen voldoen. De uitdagingen die er zijn zullen per bedrijf verschillen en zijn zeer divers. Daarom is het van belang dat ze intentie de verantwoordelijkheid hiervoor nemen.

Intenties binnen de verklaring:

- De lelietelers in Drenthe zijn aangesloten en zetten zich in om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving aan het eind van 2027 te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen. Hiervoor wordt een breed projectplan opgesteld.
- De lelietelers leveren een inkind bijdrage (uren, inspanning, dataverzameling, uitvoeren van proeven)
- De lelietelers markeren hun percelen zichtbaar voor een breed publiek
- De lelietelers stemmen hun teeltstrategie af op de nabije omgeving
- De provincie Drenthe draagt bij aan de financiering van het project tot medio 2029
- De provincie heeft als uitgangspunt voor de landbouw: geen provinciale regels bovenop Nationale en Europese wetgeving (coalitieakkoord 2023-2027)
- De resultaten worden weergegeven in het KPI-dashboard
- Kennisdeling met betrokkenheid van telers, gemeenten, provincie en inwoners
- Communicatie en inzet vindt plaats vanuit inhoudelijke betrokkenheid en expertise
- Inwoners worden betrokken bij de resultaten en op de hoogte gehouden van de voortgang

Het beoogde project duurt 4,5 jaar (tot medio 2029) en bestaat uit 3 werkpakketten, namelijk:

1. KPI's en monitoring
2. Begeleiding praktijkbedrijven
3. Communicatie

Met als doel om de impact van Drentse lelieteelt op het milieu en de omgeving te verlagen naar een vergelijkbaar niveau als gangbare akkerbouwgewassen aan het eind van 2027.

Het initiatief van de Drentse lelietelers wordt begeleid door kennisinstituut HLB te Wijster. HLB is een onafhankelijke instelling die zich richt op onderzoeken en feiten.

Firma Ziengs Emmen, Klazienaveen

Veninga Hijken Bloembollen, Hijken

Eleveld Smilde, Smilde

Mts. Deuring, Nieuw-Weerdinge

Bergsma, Boijl

Eleveld Agro BV, Smilde

Maatschap Bruins, Ter Apel

De Middenweg Vledder, Vledder

Bussemaker, Geesbrug

Timmermans Smilde, Smilde

Fernhout, Smilde

Maatschap Hospers Akkerbouw, Nieuw-Buinen

Maatschap Joling, Dwingeloo

Land- en tuinbouwbedrijf G. Hegen VOF, Wezup

Pomper Hijken, Hijken

Brandts Agro, De Krim

Seubring Bloembollen Drenthe, Beilen

Provincie Drenthe, gedeputeerde Jisse Otter

Landbouwbedrijf van den Akker, Boijl

Hilbrands Laboratorium, Janny Peltjes (CEO)

provincie Drenthe

Farming the Future

